

Ezequiel ayvu oĩa

Ezequiel ayvu oĩa

Profeta Ezequiel ma Babilônia tetã py ae hekoa, ha'e py escravo-rã Israel kuery mboae reve heraa rire. Israel kuery ha'e javi pe ayvu omombe'u raka'e, Babilônia py ikuai va'e pe, Jerusalém pygua kuery pe guive. Nhanderuete mba'emo oexa uka reve oayvu ombou raka'e Ezequiel pe. Ha'e gui Ezequiel ju mba'emo ojapoa py oikuua uka gue-tarã kuery pe, oayvu py anho e'ŷ.

Nhanderuete rexakãa re ijayvu. “Ha'e gui oky jave arai re karugua ojekuaa va'e rexakãa rami ae avi hexakã jekuaa ijvvýry rupi. Ha'e va'e ma Senhor rexakãa ae aexa. Ha'e nunga aexa vy xerenapy'ã re aĩ, yvy re xerova amovaẽ reve. Ha'e vy ma aendu ijayvua” (1.28).

Ijayvu avi nhandereko vaia káuxa omano va'ekue rami jaiko teĩ Nhanderuete opo'akaa rupi nhanemoingove ju aguã re. “Ha'e gui xere Senhor opo omoĩ vy xereraa Onhe'ẽ rupi. Ha'e vy xemoĩ peteĩ vyvugua ikãgue anho ikuia mbyte py. ... Aipoe'ive ju xevy: ‘Ndeayvu na kova'e ikãgue ikuai va'e pe, ha'e vy aipo're: “Ikãgue ymague, pendu ke Senhor ayvu.” ... Ha'e ramo ijayvuague rami ae xeayvu. Xeayvu teri reve hevovo rei nhendu va'e aendu, peteĩ-teĩ kãgue joe onhembota-mbota vy oparãgue rei. Ha'e rami vy peteĩ-teĩ kãgue onhemboje'apa joe. Ha'e ramo amaẽ rã ikãgue hajy ha'e ho'opa ma. Ipire voi ojekuaa, ha'e rã inhe'ẽrã ma noĩ teri. Ha'e

gui Senhor aipoe'i xevy: ‘Ava ra'y, Nhe'ẽ pe ju ndeayvu. Ndeayvu vy aipo'ere ixupe: “Po rami Senhor Nhanderuete ijayvu: Ndee Nhe'ẽ, eju irundy henda yvytu oipejua katy gui. Ha'e vy ke eipeju kova'e omanogue áry rupi, okuave ju aguã rami”, 're. Ha'e ramo ijayvuague rami xeayvu ramo ikãgue ikuai va'e re ou Nhe'ẽ. Ha'e ramo oikovepa jevy vy opu'ãmba ju joguerokuapy, xondaro kuery rami mbovy rei e'ŷ ikuai” (37.1, 4, 7-10).

Irundy temimoingo kuery oexaague

¹ Trinta ma'etŷ re, irundy jaxyha ha'e peteĩ nhiruĩ araa py xee aiko Quebar yakã yvýry rupi, xeretarã kuery escravo-rã ogueraapa pyre mbyte.* Ha'e va'e jave py ma yva ojepe'a rã aexa mba'emo Nhanderuetea oexa uka rã.

² Ha'e va'e jave py peteĩ nhiruĩ ma'etŷ ma ojapo huvixa Joaquim escravo-rã ogueraa ague. Ha'e gui ha'e va'e jaxy re peteĩ nhiruĩ araa py ae

³ SENHOR ombou oayvu xee Buzi ra'y Ezequiel aiko va'e pe. Sacerdote aiko caldeu kuery yvy re, Quebar yakã yvýry rupi. Ha'e py ae xere SENHOR opo omoĩ rã aendu.

⁴ Ha'e gui ma ama'ẽ rã kuaray ijapu'a'ia katy gui ou oiny peteĩ arai tuvixa va'e, tata rami joa py e'ŷ-e'ŷ hexakã va'e. Arai yvýry rupi hendy va'e ojekuaa avi. Ha'e va'e mbyte py ma peteĩ aexa overa va'e rykukue ramigua, tata mbyte gui ojekuaa oiny.

* **1:1** Ha'e jave py ma profeta Ezequiel Babilônia yvy re oiko, heta va'e kuery ogueraapaa ague py.

⁵ Arai mbyte gui oẽ avi irundy temimoingo kuery. Ha'e va'e kuery jaexa rã ava ramigua meme.

⁶ Peteĩ-teĩ re ma irundy kuerei hova oĩ, ipepo ma irundy-rundy avi.

⁷ Hetyma ma hi'yvi va'e meme. Ha'e rã ipy ma vaka ra'y py rami ojekuaa, overa va'e omoexakã mbyre rami hendy guive.

⁸ Ipepo guy rupi ma avakue po ramigua oĩ, irundy henda jovaive rupi. Irundyve temimoingo ma irundy-rundy ngova ha'e opepo oguerek.

⁹ Ha'e kuery ma ovaẽ okuapy joe, amboae katy ova-ova e'ŷ re oguata guive. Peteĩ-teĩ ma guenonde katy anho oguata oje'oivy.

¹⁰ Ha'e kuery rova ma avakue rova rami. Oiporu kuaa re ma guary rami hova. Ijaxua re ma vaka rova. Irundyve peteĩ-teĩ oguerek avi taguato guaxu rova.*

¹¹ Ha'e rami ae hova ojekuaa. Ipepo ma mokõ-mokoĩ oupi 'rã o'áry rupi, temimoingo kuery mboae pepo re omovaẽ reve. Ha'e rã opepo mboae mokoĩ py ma ojao'i imoiny guete.

¹² Ha'e kuery peteĩ-teĩ guenonde rami anho 'rã oguata oje'oivy. Mamo rã rei Nhe'ẽ ooa katy ha'e kuery voi oje'oi avi. Amboae katy ova-ova e'ŷ re oguata oje'oivy.

¹³ Temimoingo kuery jaexa rã tapyĩ hexakã va'e rami hendy, tataendy rami guive. Ha'e kuery mbyte rupi ma tata rendy vuku oaxa-axa. Ha'e kuery gui oẽ avi overa va'e.

¹⁴ Temimoingo kuery oguata vy overa va'e rami avi ojevy-jevy ha'ekue'ŷ-kue'ŷ katy.

* **1:10** Apocalipse 4:8

Irundy iruéra oexaague

15 Ha'e gui temimoingo kuery aexa rã peteĩ-teĩ yvýry oĩ avi peteĩ ruéra yvy rupi oo va'e.*

16 Iruéra ikuai va'e jaexa rã itaendy berilo rami hexakã va'e. Irundyve ma joo rami ae ojekuaa. Peteĩ-teĩ ruéra jaexa rã amboae ruéra mbyte rupi joaxa oiny.

17 Ha'e va'e ma ooa katy rei 'rã oo. Amboae katy ova-ova e'ý re oguata ový.

18 Inhapyí va'e ma yvate ete nhomongyje aguã rami. Peteĩ-teĩ ruéra apyí re ma texa anho tynyẽ ha'e javi rupi.

19 Temimoingo kuery oguata oje'oivy reve iruéra ijyvýry ikuai va'e oo avi 'rã. Ha'e kuery ojeupi ramo iruéra voi ojeupi avi 'rã hexeve.

20 Nhe'ẽ ooa katy rei tema ha'e kuery oo avi 'rã, Nhe'ẽ oguerekoa rupi. Ha'e kuery reve iruéra ikuai va'e oo avi 'rã, mba'eta iruéra ikuai va'e re ae temimoingo kuery nhe'ẽ oĩ.

21 Ha'e kuery oguata oje'oivy ramo iruéra ikuai va'e voi oo avi 'rã. Ha'e kuery opyta ramo iruéra voi opyta avi 'rã. Yvy gui ha'e kuery opu'ã oje'oivy ramo ha'e kuery reve opu'ã avi 'rã iruéra ha'e javi, mba'eta iruéra ikuai va'e re ae oĩ temimoingo kuery nhe'ẽ.

22 Temimoingo kuery akã áry rupi ma peteĩ ijao'ia oĩ itaendy guigua rami nhomongyjea. Ha'e kuery akã áry rupi ojekuaa oiny.

23 Ijao'ia guýry rupi ae ha'e kuery opepo oupi imoiny, peteĩ-teĩ joa katy. Peteĩ-teĩ ma mokoĩ opepo ju oguerekovo rupi ojeao'i aguã.

* **1:15** Ezequiel 10.9-17

²⁴ Ha'e kuery oguata oje'oivy ramo aendu ipopo revovo reia yy revovo rami, Ipo'akapa va'e onhendua rami avi. Hevovo aendu rã xondaro kuery pyambu rami onhendu. Ha'e gui ha'e kuery opyta vy opepo voi omboguejypa ju avi 'rã.

²⁵ Ha'e gui ma ha'e kuery akã áry rupi ijao'ia oĩ va'e áry gui aendu peteĩ ayvu. Ha'e ramo ha'e kuery opytapa okuapy, opepo guive omboguejypa.

Nhanderuete rexakãa oexaague

²⁶ Ha'e gui ha'e kuery akã áry rupi ijao'ia oĩ va'e áry aexa peteĩ tenda huvixa openaaty ramigua, itaendy safira guigua rami. Ha'e va'e tenda áry ma peteĩ oguapy jekuaa oiny ava ramigua.

²⁷ Ha'e va'e aexa rã iku'a guive yvate katykue ma itaendy rami ojekuaa oiny, ha'e ijyvýry rupi ma tata rami avi hexakã. Ha'e gui rã iku'a guive yvy katykue ma tata ete rami ojekuaa. Ijyvýry ha'e javi rupi tata rami hexakãmba.

²⁸ Ha'e gui oky jave arai re karugua ojekuaa va'e rexakãa rami ae avi hexakã jekuaa ijyvýry rupi. Ha'e va'e ma SENHOR rexakãa ae aexa. Ha'e nunga aexa vy xerenapy'ã re aĩ, yvy re xerova amovaẽ reve. Ha'e vy ma aendu ijayvua.

2

Ezequiel reve ijayvuague

¹ Ijayvu va'e ma aipoe'i xevy:

— Ava ra'y, epu'ã ke he'amy, ha'e ramo xeayvu 'rã ndereve — he'i.

² Ha'e ramo xereve ijayvu jave xere Nhe'ẽ oĩ vy xemopu'ã imo'amy. Ha'e rami vy aendu xevy ijayvu rã.

³ Ha'e ramo aipoe'i xevy:

— Ava ra'y, xee romondouka 'rã Israel kuery pe. Ha'e kuery ma peteĩ regua xerovai opu'ã okuapy va'e. Nguu kuery rami avi anhetẽ rupi e'ŷ ikuai xerovai, aŷ peve.

⁴ Mba'eta ta'y kuery voi inhakã ratã okuapy, ipy'a ratã guive. Ha'e kuery pe ae xee romondouka ta. Ha'e vy ha'e kuery pe "Po rami SENHOR Nhan-deruete ijayvu" 're 'rã.

⁵ Ha'e ramo ha'e kuery xere opu'ã va'ety ikuai va'e oikuua 'rã okuapy ha'e kuery mbyte rupi profeta oikoa, oendu pota, e'ŷ vy noendu potai teĩ.

⁶ Ha'e rã ndee ava ra'y, ekyjeeme. Ekyjeeme guive ha'e kuery ndere ijayvua gui, ha'e nunga juu ha'e juu rakuaendy rami ndekutu teĩ, mba'eta japeuxa ramigua mbyte rupi reiko 'rã. Ekyjeeme ndere ha'e kuery ijayvua gui, enhemondyi eme guive ha'e kuery rova gui, mba'eta xere opu'ã va'ety ae ikuai.

⁷ Ha'e rã ndee ma ha'e kuery pe remombe'u 'rã xeayvu, oenduxe, e'ŷ vy noenduxei teĩ, mba'eta xere opu'ã rei va'ety ae ikuai.

Kuaxia para onhemama va'e oexaague

⁸ — Ndee ava ra'y, endu ke ndereve xeayvu rã. Epu'ã rei eme xerovai opu'ã rei va'ety kuery rami e'ŷ. Eipe'a ke ndejuru, ha'e vy he'u ame'ẽ ta va'e — he'i.

⁹ Ha'e ramo ama'ẽ rã ha'e py peteĩ po xea katy okuave'ẽ jekuua va'e. Ha'e va'e py oĩ peteĩ kuaxia para onhemama va'e.

10 Ha'e va'e ma xerenonde rupi oipyo inony rā hi'áry ha'e iguy rupi ipara oiny ra'e. Ha'e va'e re ipara oiny ojae'oa aguã, ipy'a vaia ha'e nda'evei va'e oiko va'erã regua.

3

1 Ha'e gui aipoe'ive ju xevy:

— Ava ra'y, he'u rejou va'e. He'u ke kova'e kuaxia para. Ha'e gui ma tereo Israel kuery pe ndeayvu — he'i.

2 Ha'e ramo xejuru aipe'a ramo xevy pe ome'ẽ kuaxia para ha'u aguã.

3 Ha'e vy aipoe'i xevy:

— Ava ra'y, emokõ nderyepy katy peve guarã. Emonyẽ ete nderye kova'e kuaxia para ndevy ame'ẽ va'e — he'i. Ha'e ramo xee ha'u ramo xejuru py ei rami he'ẽ va'e aendu.*

Profeta-rã Ezequiel omoñague

4 Ha'e gui aipoe'ive ju:

— Ava ra'y, tereo aŷ Israel kuery ikuaias py, ndeayvu ha'e kuery pe xeayvu rupi.

5 Mba'eta amboae rami rei ijayvu va'e kuery pe e'ŷ xee romondouka, ha'e rã Israel kuery pe ae.

6 Heta regua pe e'ŷ guive romondouka, amboae rami ijayvu va'e nerendu kuaai aguã katy e'ŷ. Ha'e va'e kuery regua pe xee romondouka va'e rire ma anhetẽ ojapyxaka 'rãgue okuapy ndeayvua re.

7 Ha'e rã Israel kuery ma ndojapyxakai 'rã, xeayvu re eteve voi ndojapyxakaxeit va'e vy. Mba'eta Israel kuery ma inhakã ratã ha'e opy'a py oikuaa axy va'e meme.

* **3:3** Apocalipse 10.9-10

8 Ha'e nunga rupi nderova ajapo 'rā hatā aguā rami ha'e kuery rova rami avi, ha'e kuery akā ratāa rami ae avi 'rā rojapo ha'e kuery rovai neakā ratā aguā rami.

9 Diamante rami hatā va'e ajapo 'rā nderova, itaendy gui hatāve va'e. Ha'e ramo ekyje eme ha'e kuery gui, neī enhemondyi eme guive ha'e kuery ngova re oexa uka va'e gui, mba'eta xere opu'ā rei va'ety ae ikuai — he'i.

10 Ha'e gui aipoe'ive ju xevy:

— Ava ra'y, endu ke ndeapyxa py ndevy pe xeayvu ha'e javi, emoī porāmba guive ndepy'a re.

11 Ha'e gui ma tereo, neretarā kuery escravo-rā ogueraa pyre ikuiaia py. Ha'e kuery oenduxe, e'ŷ vy noenduxei teī ndeayvu tema ha'e kuery pe. Ha'e vy "Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu", 're 'rā — he'i xevy.

12 Ha'e gui ma Nhe'ẽ xereupi heravy. Ha'e ramo xerakykue katy gui aendu peteī hyapu rei va'e. Ha'e va'e ma oĩa gui onhendu vy aipoe'i:

— Ta'ima'endu'a porāa SENHOR rexakāa re — he'i.

13 Aendu avi temimoingo kuery opepo jopepo re ombota-mbota rā, iruéra ha'e kuery reve ikuai va'e revovo guive. Aendu avi hyapu ratāve va'e.

14 Ha'e rami py Nhe'ẽ xereupi heravy. Xenhe'ẽ py nda'evei etea aendu reve aa ainy. Ha'e rami teī xere SENHOR opo imbaraete va'e omoī xejokoarā.

15 Ha'e ramo Tel-Abibe tetā katy aa, Quebar yakā yvýry xeretarā kuery escravo-rā ogueraa pyre ikuiaia py. Ha'e vy ha'e kuery ikuiaia py ju aī. Ha'e kuery mbyte py sete ára re aguapy ainy nda'evei etea aendu reve.

Tetā rarõa rami Israel kuery pe ijayvu aguã omoïague

16 Ha'e gui sete araa py ma xevy pe SENHOR ombou oayvu. Ha'e vy aipoe'i:

17 — Ava ra'y, xee ma tetā rarõa rami romoï Israel kuery pe ayvu remombe'u aguã. Ha'e rami rã xejuru gui ayvu rendu va'e remombe'u 'rã ha'e kuery pe xerekovia.

18 Ha'e gui ma xapy'a rei heko vai va'e kuery pe "Pemano 'rã" ha'e teĩ ndee ju ha'e kuery pe ner-emombe'ui ramo tape vai gui ojepe'a vy oo jepe aguã, ha'e rami ri ramo heko vai va'e omano 'rã gueko vaia py, teĩ ndee rombopaga avi 'rã huguy ndepo re oĩ va'e káuxa.

19 Ha'e rã xapy'a rei heko vai va'e kuery pe ha'e rami ndeayvu teĩ ha'e kuery ndojeko rerovai 'rã teko vai rupi ikuaria gui. Ha'e ramo ha'e kuery omano 'rã gueko vaia py ae, ha'e rã ndee ma reo jepe 'rã.

20 Ha'e gui xapy'a rei heko porã va'ekue ma heko porâague gui ojepe'a 'rã ha'eve'ŷ va'e ojapo vy. Ha'e gui ha'e kuery renonde py xee amoï 'rã on-hepyxanga aguã, ha'e ramo omano 'rã. Ndee nandeayvui ramo ha'e kuery omano 'rã gueko vaia py, ha'e na'ima'endu'aavei 'rã teko porã rupi oikoague re. Ha'e rami teĩ ndee rombopaga avi 'rã huguy ndepo re oĩ va'e káuxa.

21 Ha'e rami teĩ heko porã va'e pe ojejavy e'ŷ aguã re ndee ndeayvu ramo ndojejavyi vy anhetê oikove 'rã ha'e rami ndeayvu rire. Ndee voi reo jepe 'rã — he'i.

22 Ha'e gui xere SENHOR opo omoï vy aipoe'i xevy:

— Epu'ã ke, tereo yvyugua katy, ha'e py ma ndereve xeayvu aguã — he'i.

²³ Ha'e ramove apu'ã vy yvyugua katy aa. Ha'e py ama'ẽ rã SENHOR rexakãa oĩ ra'e, Quebar yakã yvýry hexakãa aexaague rami. Ha'e vy xerenapy'ã re aĩ xerova yvy re amovaẽ reve.

²⁴ Ha'e ramo xere Nhe'ẽ oĩ vy xemopu'ã imo'amy. Ha'e rami vy xevy ijayvu vy aipoe'i:

— Tereo ndero katy, ha'e enhemboty ha'e py.

²⁵ Mba'eta ava ra'y, ma'ẽ. Ha'e kuery ma ndea py ixã ogueru vy ndejokua 'rã imoiny, ha'e kuery mbyte katy reo ve'ý aguã.

²⁶ Ha'e gui xee ajapo 'rã neapekũ ndejuru re ojapa aguã rami, ha'e kuery pe ndeayvu e'ý aguã. Ha'e ramo ijayvu e'ý va'e 'rã reiko remonheangu ve'ý ranhe aguã, mba'eta xere opu'ã rei va'ety ae ikuai.

²⁷ Ha'e rami teĩ ndereve xeayvu jevy vy aipe'a ju 'rã ndejuru ndeayvu aguã. Ha'e ramo ha'e kuery pe "Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu", 're 'rã. Ha'e ramo oenduxe va'e toendu, ha'e rã noenduxei va'e ma tove toendu eme, mba'eta xere opu'ã rei va'ety ae ikuai.

4

Jerusalém tetã jokoarã ramigua oexaague

¹— Ha'e gui aŷ ndee ava ra'y, eru peteĩ yvy jykue, enhono imoiny nerentonde'i py, ha'e vy ha'e va'e re embopara Jerusalém tetã ra'angaarã.

² Ha'e va'e rovai emoĩ ijokoarã ra'angaa jovaive rupi, ejapo oo imbaraete va'e ra'angaarã, tetã kora re emopu'ã yvy ivã va'erã, jova-jovaive re ejapo

xondaro kuery nhoarõ aguã, ha'e ijvvýry rupi
emoĩ tetã kora reityarã.

³ Eru avi peteĩ oja ferro guigua, ha'e vy ndee
ha'e tetã oĩa mbyte py emopu'ã imo'amy oja ferro
guigua kora rami. Ha'e vy ema'ẽ einy tetã katy.
Ha'e rami 'rã opyta tetã ojokopy rami, ijokoarã
remoĩ ramo. Ha'e va'e ma Israel kuery oikuaa
aguã 'rã oĩ.

⁴ — Ha'e gui ma enheno ejupy reiporu kuaa
e'ýa re, ndejee remoĩ aguã Israel kuery reko vaia.
Renheno rejupya ára ha'e javi re ndere oĩ 'rã heko
vaia.

⁵ Mba'eta ndee romoĩ 'rã ha'e kuery reko vaia
ma'etýa kuaa ukaarã, peteĩ-teĩ ára renhenoa ma
peteĩ ma'etý ovare aguã, ha'e javi vy trezentos e
noventa ára peve. Ha'e rami rã ndejee meme 'rã
rerekoo Israel kuery ojejavvyague.

⁶ Ha'e va'e ára opa ma rire reiporu kuaa regua re
ju 'rã renheno rejupy, Judá kuery ojejavvyague ju
ndejee rerekoo aguã.

⁷ Ha'e rami vy quarenta ára re ju ajapo 'rã renheno
aguã rami, peteĩ-teĩ ára peteĩ ma'etý ovare aguã.
Ha'e ramo Jerusalém tetã ojokoa katy rema'ẽ reiny
'rã ndejyva pire rei reve. Ha'e rami vy 'rã ndeayvu
ete ha'e kuery rovai.

⁸ Aÿ rojokua uka 'rã ixã py, hovai katy neĩ kyvõ
katy rema'ẽ e'ý aguã, tetã ojokoa aguã ára opa e'ýa
ja.

⁹ — Eru avi trigo ha'e cevada, kumanda ha'e
kumanda pe'i. Emoĩ peteĩ oja py mbojaperã,
trezentos e noventa ára re ndeyke re renheno peve
re'u rejupy aguã.

10 Opeja pyre anho 'rã re'u, duzentos e quarenta gramas 'rã ko'ẽ nhavõ. Ha'eve jave-jave 'rã re'u.

11 Ha'e gui yy voi oa'ã mbyre meme 'rã rey'u, peteĩ karo'i ha'eve jave-jave 'rã rey'u.

12 Re'u va'e ma mbojape cevada guigua rami 'rã. Rexy 'rã avakue repoxi pirukue áry, heta va'e kuery oexaa py.

13 Mba'eta ha'e rami ae 'rã Israel kuery ho'u okuapy tembi'u ha'eve'ý va'e, pavẽ regua ikuiaia rupi aipe'a ukaague py — he'i SENHOR.

14 Ha'e ramo xee aipoa'e:

— Kore SENHOR Xeruete! Ma'ẽ, xekunumi guive aý peve xee nanhemongy'ai ae va'eri, mba'eta ha'u va'e'ý teri mymba omano rive va'ekue neĩ ka'aguy rupigua omondoropa pyre, xo'o nda'evei va'e xejuru py amoĩ e'ý aguã — ha'e.*

15 Ha'e ramo aipoe'i xevy:

— Ha'e ramo avakue repoxi 'rãgue py ha'eve 'rã vaka repoxi áry mbojape rembojy aguã — he'i.

16 Aipoe'ive ju xevy:

— Ava ra'y, mba'eta ma'ẽ, Jerusalém tetã py ajapo 'rã tembi'urã ojoua ve'ý aguã rami. Ha'e kuery ho'u 'rã tembi'u opeja pyre nda'evei rei etea oendu reve, ha'e yy oa'ã mbyre oy'u 'rã okuapy ndaekorãveia reve.

17 Ha'e kuery pe tembi'u ha'e yy oata ramo joexa vy rive onhemondyipa 'rã, gueko vai reia py opa jogueravy vy.

* **4:14** Ezequiel ma avakue repoxi pirukue áry mbojape oexy aguã re SENHOR ijayvu, mba'eta tetã ojokoa jave heta va'e kuery ndojoui 'rã xakãrã. Ha'e ramo Ezequiel ndojou porãi, mba'eta ha'e nunga áry oexy pyre nda'evei sacerdote kuery ho'u aguã, onhemongy'a e'ý aguã.

5

¹ — Ha'e gui ava ra'y, eru peteĩ kyxe haimbe porã va'e nerendyva ayaarã. Ha'e vy enhopimba neakã ha'e nerendyva ha'e javi rupi. Eru avi mba'emo opejaa nde'ague repeja aguã. Repejaa rupi emboja'o mboapy henda py.

² Peteĩ henda py oĩ va'e ma reapy 'rã tetã mbyte py, ojokoa aguã ára opa ma rire. Ha'e rã amboae henda py nde'ague oĩ va'e ma reikutu 'rã kyxe py tetã yvýry. Ha'e rã amboae ju ma yvytu ombove-vea rupi 'rã remoaïmba imondovy. Ha'e va'e kuery rakykue rupi aekyi uka 'rã kyxe.

³ Ha'e gui mboapya regua amongue ete'i ma rejokua 'rã ndeao apy'i re.

⁴ Ha'e va'e regua gui ae ju remombo 'rã tata py okai aguã. Ha'e va'e gui ma tata oẽ 'rã Israel kuery ha'e javi rovai.

*Mba'e re pa Jerusalém tetã SENHOR ojoko uka 'rãa
re ijayvuague*

⁵ Ha'e gui SENHOR Nhanderuete po rami ijayvu:
— Jerusalém tetã upe py oĩ va'e ramigua ma yvy regua mbyte py amoĩ va'ekue, ha'e ijyvýry rupi ikuai va'e yvy mbyte.

⁶ Ha'e rami teĩ ha'e kuery xee aipota va'e rovai opu'ã vy yvy regua kuery gui voi ojapo vaive tema okuapy, ha'e oyvýry rupi ikuai va'e gui omboykepave xeayvu aeja va'ekue. Hexaraipa okuapy xee aipotaa gui, xeayvu rupi nda'ikuai guive.

⁷ Ha'e nunga rupi po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:

— Peẽ kuery ma amboae regua pendeyvýry rupi ikuai va'e gui pepu'ãve xerovai, ndapejapoxei guive xee aipotaa rami, neĩ amboae kuery pendeyvýry rupi ikuai va'e reko ndapeupityi.

⁸ Ha'e nunga rupi xee, xee ae ju 'rã aiko nderovai guarã — he'i SENHOR Nhanderuete. — Ha'e rami vy penembyte py rombopaga 'rã yvy regua kuery oexaa py.

⁹ Ojeguarupy pejapo ha'e javi káuxa penembyte py ajapo 'rã peteĩgueve ajapo e'ŷ teri va'e, ha'e neĩ ndajapovei 'rã va'e.

¹⁰ Ha'e rami rã penembyte py tuu kuery ho'u 'rã okuapy gua'y kuery ae, ha'e ta'y kuery ho'u 'rã nguu kuery ae. Penembyte py rombopaga 'rã, ha'e gui penderegua hembyre va'ekue ma amoãmba 'rã imondovy yvytu ha'e javi rupi.

¹¹ Ha'e nunga rupi anhetẽ ete xee SENHOR Penderuete xee ae rekove rupi aura vy aipoa'e: Xevyguia oo iky'a e'ŷ va'e pemongy'apa rei rire mba'emo vai pejapo ha'e ojeguarupy pembojeroviaa py, ha'e ramo xee nama'ëvei 'rã pendere romboaxyia rupi, ndorogueraa jepei 'rã guive.

¹² Ha'e ramo pende kuery regua peteĩ henda py pemano 'rã mba'eaxy vaikue gui, ha'e penembyte py pekanhymba 'rã karuai gui. Ha'e rã amboae henda py ma pendeyvy'iry rupi pe'a 'rã pekuapy kyxe gui. Ha'e gui amboae henda py ju romoaãmba 'rã yvytu ha'e javi rupi, ha'e vy penderakykue rupi aekyi uka 'rã kyxe.

¹³ — Ha'e rami vy 'rãe xepoxya oaxa. Ha'e kuery re xepoxya amboupa ma rire “Ha'eve ma” ha'e 'rã apytu'u vy. Ha'e ramo oikuapa 'rã xekyre'ŷa rupi xeayvuague, ha'e kuery áry ambou ramo.

¹⁴ Mba'eta ombovaipa pyre rami romoī 'rā yvy regua pendea katy'i rupigua kuery pendejojai aguā, oaxa va'e kuery ha'e javi oexaa py.

¹⁵ Ha'e rami rā pepyta 'rā ombojaru rei ha'e ojojai pyrā, yvy regua kuery pendea katy'i ikuai va'e oikuaa vy onhemondyipa aguā, mba'eta rombopaga 'rā xepoxya ha'e rojou vaia rupi, opa marā romoingo axya py, po rami xee SENHOR ae xeayvu rire.

¹⁶ Ha'e kuery rovai ma hu'y rami ambou 'rā karuai. Hu'y nhomombaarā ambou 'rā penemomba aguā. Ha'e rami vy karuai amoīve ju 'rā peē kuery re, peē kuery gui mbojape pe'u 'rā va'ekue aipe'apa vy.

¹⁷ Peē kuery re ambou 'rā karuai ha'e mymba nharō pendera'y ha'e penderajy kuery mokanhymbaarā. Pendere ou 'rā mba'eaxy vaikue ha'e tuguy moēarā. Kyxe rewegua voi ambou 'rā pendere. Xee SENHOR ae xeayvu.

6

Israel kuery mba'emo ra'angaa re rive ojerovia okuapya re ijayvuague

¹ Ha'e gui ma xevy pe SENHOR ombou ju oayvu. Ha'e vy aipoe'i:

² — Ava ra'y, ema'ẽ Israel regua yvyty ikuai katy, ha'e kuery re ndeayvu aguā. Ha'e vy aipo're:

³ Israel regua yvyty pendekuai va'e, pendu ke SENHOR Nhanderuete ayvu. Po rami SENHOR Nhan-deruete ijayvu yvyty, yvy'ã, yakā ha'e yvyugua

ikuai va'e pe:^{*} Aŷ xee, xee ae ambou 'rā kyxē
peē kuery re, pende'áry ta'angaa ombojeroviaaty
ikuai va'e mbovaipaara.

⁴ Ha'e ramo pende altar ombovaipaa 'rā, ha'e
altar heakuā porā va'e rapyaty ikuai va'e voi
omopēmbaa 'rā. Kyxe py ajuka uka va'ekue ae-
japa 'rā imbokuapy ta'angaa ombojeroviaague
renonde rupi ae.

⁵ Ta'angaa ikuai va'e renonde rupi aeja 'rā Israel
kuery retekue, ha'e rā ikāgue ma amoaimba 'rā
altar ombojeroviaague renonde rupi.

⁶ Ha'e gui tekao ha'e tetā pendekuaiague ha'e javi
rupi omombaa 'rā, ta'angaa pembojeroviaague
ombovaipaa 'rā, altar pembojeroviaague ha'e javi
oitya ha'e ombovaipaa aguā, ha'e ta'angaa voi
omopēmbaa ha'e omombaa aguā. Altar heakuā
porā va'e peapyaty voi oipe'apaa 'rā, penerembi-
apokue ha'e javi ombovaipaa 'rā.

⁷ Ha'e gui penembyte rupi kyxē py ojuka pyre
ho'apa 'rā, xee ae SENHOR aikoa peikuua aguā.

⁸— Ha'e rami avi aeja 'rā hembyrekue'i, mba'eta
peē kuery regua amongue ete'i 'rā oo jepe kyxē gui
yvy regua kuery ikuia rupi, ha'e kuery yvy rupi
romoai jave.

⁹ Ha'e gui amboae kuery yvy rupi escravo-'rā
ogueraa ague py oo jepe va'ekue ima'endu'a ju
'rā xere. Mba'eta xee ma nda'evei ete aiko opa
marā pendepy'aa rupi xegui pejepe'a ramo, ha'e
penderexa ta'angaa anho rive oexaxe rā xegui
pejepe'a ramo. Ha'e gui ma ha'e kuery ojeguaru

* **6:3** Israel regua yvyty, yvy'ā, yakā ha'e yvyugua ikuai va'e
pe Nhanderuete ijayvu mba'eta ha'e va'e rupi ma ikuai mba'emo
ra'angaa mbojeroviaaty.

'rā ojegui ae, opa marā ikuiaia rupi nda'evei ete va'e ojapoague re.

10 Ha'e rami vy ma ha'e kuery oikuua 'rā xee ae SENHOR aikoa, mba'eta ha'e kuery re mba'emo vai ambou aguā re ndaxeayvu rivei.

11 Po rami SENHOR Nhanderuete aipoe'i xevy:

— Ejepopete ke, embota-mbota ndepy, ha'e vy aipo're: “Nda'evei teve, mba'eta Israel kuery opa marā ojeguarupy ojapoague re ho'apa 'rā kyxe py, karuai ha'e mba'eaxy vaikue gui”, 're.

12 Mba'eta mombyry rupi ikuai va'e omano 'rā mba'eaxy vaikue gui, ha'e rā ha'e'i rupigua ma kyxe py 'rā omano. Ha'e gui amongue hem-byrekue ma ojokoa rā omano 'rā karuai gui. Ha'e rami vy 'rāe ha'e kuery pe xepoxyague oaxa.

13 Ha'e ramo peikuua 'rā xee ae SENHOR aikoa, peẽ kuery regua ta'angaa mbyte rupi kyxe py ojuka pyre ikuai ramo, ha'e altar ikuai va'e yvýry rupi, yvý'ā ha'e yvyty apyte ikuai va'e ha'e javi rupi, ha'e yvyra hogue ana ha'e yvyra porāgueve ikuai va'e guy rupi, mba'eta ha'e rupi ae opa marāgua ta'angaa pe heakuā porā va'e peme'ēaty ikuai.

14 Ha'e nunga áry rupi xepo amoī vy ambovaipa 'rā yvy tekua e'ŷa guive Ribla peve, tekua ikua-iague ha'e javi rupi nda'ikuaiavei aguā. Ha'e ramo peikuua 'rā xee ae SENHOR aikoa.

7

“Opa ta ma! Opa ta ma!” he'iague

1 Teĩgue ju SENHOR oayvu ombou xevy. Ha'e vy aipoe'i:

² — Ava ra'y, po rami SENHOR Penderuete ijayvu Israel kuery yvy re: Opa ta ma! Irundy henda rupi ha'e ijyvy apy rupi ikuiaia peve 'rã ou opa aguã.

³ Ha'e rami vy aÿ ma ou ma pepa aguã ára. Mba'eta pendere ambou 'rã xepoxya, rombopaga 'rã pendekuaiague re, pendere ambou 'rã ojeguarupy rupi pendekuaiague rekovia.

⁴ Mba'eta pendere nama'ëvei 'rã rogueraa jepea rupi neï romboaxya rupi. Ha'e rami 'râgue py pendere ambou 'rã pendekuaiague rekovia, ha'e ojeguarupy rupi pendekuaiague ojekuaapa 'rã penembyte. Ha'e ramo peikuaa 'rã xee ae SENHOR aikoa.

⁵ Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:

— Ma'ë, mba'emo vai ou-ouve tema 'rã.

⁶ Ovaë ta ma opa aguã, ou ma oiny, opu'ã ma penderovai.

⁷ Yvy regua kuery, ou ma pekanhy aguã. Ovaë ma ára, yvyty ikuai va'e áry rupi vy'aa 'râgue py ovaë ma opa marã ipy'aa aguã.

⁸ Aÿ pende'áry anhoë ta xepoxya, roguereko 'rã xepoxya rupi. Aikuua pota 'rã pendekuaiague re, ha'e pende'áry ambou 'rã ojeguarupy rupi pendekuaiague rekovia ha'e javi.

⁹ Ha'e rami vy pendere nama'ëvei 'rã rogueraa jepea rupi, neï romboaxya rupi. Pendekuaiague re ae 'rã rombopaga. Ha'e ramo ojeguarupy rupi pendekuaiague ojekuaapa 'rã penembyte. Ha'e ramo peikuaa 'rã xee SENHOR ae ajapoague.

¹⁰ — Ma'ë, ára ovaë ma ouvy. Ojekuaa ma rombopagapa aguã, mba'eta yvyra roví'i ipotypa ma, onhemboyvate reia voi hokypa ma.

11 Jojukaa kuery opu'ã ma yvyra rovi'i nhombo-jexavaiarã. Ha'e ramo mba'eve noïvei ma ha'e kuery peguare, imba'e rei-reikue, ha'e kuery re ima'endu'aague, neï oguerovy'aa ague ma voi.

12 Mba'eta hi'ára ou ma oiny, ovaẽ ae ma. Ha'e nunga rupi mba'emo joguaa tovy'a eme, ha'e rã mba'emo vendea ma ta'iporiau eme. Mba'eta ha'e kuery ha'e javi re ou poxya hendy va'e.

13 Mba'eta yvy vendear ma ndojevyvei ma 'rã ovende va'ekue oiporu ju aguã, oikove'i teĩ ae ma. Mba'eta ndoiko e'ŷi 'rã heta va'e kuery regua ayvu omombe'u pyre. Ha'e ramo avave rei ndoiko pukuvei 'rã gueko vaia py onhemombaraetea rupi.

14 — Omonhe'ëa ma mimby guaxu, oguereko katupaa ma teĩ joe opu'ã aguã katy ndooai 'rã, mba'eta ha'e kuery ha'e javi re ou xepoxya hendy va'e.

15 Oka rupi ma kyxe revegua ikuai, ha'e rã opy ma mba'eaxy vaikue ha'e karuai oï. Mba'ety rupi oiko va'ekue ojukaa 'rã kyxe py, ha'e rã tetã pygua kuery ma karuai ha'e mba'eaxy vaikue gui 'rã opa.

16 Xapy'a rei ha'e kuery regua amongue ojava vy oo jepe 'rã. Ha'e rami vy yvyty áry rupi 'rã ikuai, yvyugua rupigua apykaxu rami peteĩ-teĩ ipoaẽ rei 'rã ojejavyague gui.

17 Pavẽ po ma ikangypa 'rã, ha'e pavẽ renapy'ã ma yy rami meme 'rã ikangy.

18 Ajukue voxá guigua py onhemonde 'rã okuapy tekorã ve'ŷ anho oendu vy. Ha'e javi rova re ojekuaa 'rã oxã, oakã voi onhopimba 'rã.

19 Ha'e kuery prata oguereko va'ekue ma omombopa 'rã tape rupi, ouro eteve voi ha'e kuery pe rã

iky'apa va'e rami 'rã. Mba'eta SENHOR poxya ára py ma prata neĩ ouro ma voi ndogueraa jepei 'rã. Ha'e nunga py nda'evevei 'rã ha'e kuery okaru neĩ guye omonyẽ aguã, mba'eta ha'e nunga ma tekoi vai py ho'a aguã imonhepyxangaarã rive.

20 Ha'e kuery ita porãgueve oguerovy'a rei va'e py ma ta'angaa ojeguaru pyrã ojapo va'ekue, mba'emo vai ra'angaa ombojerovia pyrã guive.

21 Ha'e rami teĩ xee ma ha'e nunga ajapo iky'apa va'e rami ha'e kuery pe opyta aguã rami, ha'e gui amboae regua kuery po py amboaxapa ogueraa rive va'erã. Yvy regua heko vai rei va'e kuery pe ete amboaxa ogueraa va'erã. Ha'e ramo ojavyky rei 'rã.

22 Ha'e kuery gui xerova arova rã omongy'apaa rive 'rã xembojeroviaaty. Ha'e py imongy'aarã kuery oike vy oipe'apa 'rã mba'emo.

23 — Tojapoa corrente jojokuaarã, mba'eta kova'e yvy tynyẽ ma jouguy omoõa va'ekue. Tetã rupi voi opa mba'e vai anho oĩ.

24 Ha'e ramo yvy regua mbyte gui ambou 'rã heko vaive va'e hoogue pe'aaraã. Ha'e rami vy amomba 'rã ojerovia rei va'e kuery onhemboyvatea. Ha'e ramo ha'e kuery pegua henda iky'a e'ŷ va'ekue omongy'apaa 'rã.

25 Ovaẽ ma imbovaipaarã. Ha'e ramo ha'e kuery oeka 'rã ikuai porã aguã teĩ noïvei ae ma.

26 Ou 'rã imbojexavaiarã ha'e ayvuxé áry jevy-jevygua. Ha'e ramo oporandu 'rã okuapy profeta kuery mba'emo oexaa re, teĩ sacerdote kuery ndoguerekovei lei, ha'e nhomongeta va'ety kuery nanhomongeta kuaavei 'rã.

27 Huvixave ojae'o 'rã oiny, yvatekueve re voi oĩ

'rā tekorā ve'ŷ. Yvy re ikuai va'e po ma oryryipa 'rā ngyje gui. Mba'eta ambopaga 'rā ha'e kuery ikuaiague rami ae, ha'e aikuua pota 'rā ha'e kuery re joe oikuua potaa rami ae avi. Ha'e ramo oikuua 'rā xee ae SENHOR aikoa.

8

Jerusalém py ojeguarupy ikuai va'e oexaague

¹ Ha'e gui mboapy meme ma'etŷa va'e mboapy meme jaxyap y, teñ nhiruñ araa py xero py aguapy ainy. Xerenonde py Judá pygua nhomongeta va'ety kuery oguapy avi okuapy. Ha'e gui aña py SENHOR Nhanderuete omboguejy opo xe'áry.

² Ha'e ramo ama'ẽ rā oĩ peteñ ava ramigua tata guigua. Iku'a guive yvy katykue ma tataendy anho oĩ. Ha'e rā iku'a guive yvate katykue ma overa va'e rami hexakā.

³ Opo ramigua oguereko va'e ma omokuave'ẽ vy ojopy xreakā re xe'a oĩ va'e. Ha'e rami vy yvate katy Nhe'ẽ xereupi heravy yvy áry rupi. Ha'e vy Nhan-deruete guigua aexa rā xereraa Jerusalém tetā re, templo roka py okẽ kuaray apu'a'ia katy oĩ va'e peve. Ha'e py ma oĩ ra'e ta'angaa Nhanderuete nda'evei etea oendu aguã rami ojapo va'e.

⁴ Ha'e py ojekuaa avi Israel kuery ruete rexakāa, tekao e'ŷa py hexakāa aexaague rami ae ju.

⁵ Ha'e gui ha'e va'e aipoe'i:

— Ava ra'y, ema'ẽ ke aŷ kuaray apu'a'ia katy — he'i. Ha'e ramo ha'e katy ama'ẽ rā altar rokẽ katy oĩ ae tema ta'angaa Nhanderuete nda'evei etea oendu aguã rami ojapo va'e, jaikea'i py.

⁶ Aipoe'ive ju xevy:

— Ava ra'y, rexpa ha'e kuery ojapo okuapy va'e? Ha'e va'e ma ojeguarupy tuvixa va'e Israel kuery apy ojapo va'e, xevyguia oo iky'a e'ŷ va'e gui ajepe'a aguã rami. Ha'e rami avi rexpa ju 'rã ojeguarupy nda'eveive va'e — he'i.

⁷ Ha'e gui okẽ jaikea'i katy ju xereraa. Ha'e py oo mbotya oĩ va'e re oĩ peteĩ kua. Ha'e vy aipoe'i xevy:

— Ava ra'y, ejo'o pov'a'e imbotya re.

⁸ Ha'e ramo imbotya re ajo'o ma vy ama'ẽ rã oĩ peteĩ okẽ.

⁹ Aipoe'i xevy:

— Eike na, ha'e vy rexpa 'rã ojeguarupy tuvixa va'e ha'e py ojapo okuapy va'e — he'i.

¹⁰ Ha'e gui aike vy aexa. Ha'e rã ha'e py imbotya jova-jovaive rupi iparapa ra'e opa marãgua yvy rupi otytyry va'e ha'e mymba ojeguarupy, ha'e gui ta'angaa Israel kueryombojerovia va'ety ha'e javi.

¹¹ Ha'e va'e ta'angaarã ombopara pyre renonde rupi opu'ã okuapy setenta avakue Israel kuery mongetaa kuery regua. Ha'e kuery mbyte py hi'aĩ avi Safã ra'y Jazanias. Ha'e kuery peteĩ-teĩ opo py oguereko heakuã porã va'e hy'a'i py okai va'e. Heakuã porã va'e rataxí ma ojeupi ovy arai rami.

¹² Ha'e gui aipoe'i xevy:

— Ava ra'y, rexpa Israel kuery mongetaa kuery pytû guy rupi ojapo okuapy va'e? Ha'e kuery peteĩ-teĩ ikuai 'rã oo'i ta'angaa kuery oĩaty rupi. Mba'eta ha'e kuery aipoe'i: “ SENHOR ma nanhanderexai 'rã, nopenavei ma kova'e yvy re”, he'i okuapy teĩ.

¹³ Ha'e gui aipoe'ive ju xevy:

— Rexave tema 'rã ojeguarupy nda'eveive va'e ha'e kuery ojapo okuapy va'e — he'i.

14 Ha'e gui xereraa ju SENHOR pegua oo rokẽ kuaray apu'a'ia katy oĩ va'e peve. Ha'e py aexa tuuete ramigua Tamuz omanoague re kunhague oguapy reve ojae'o okuapy va'e.*

15 Ha'e vy aipoe'i:

— Ava ra'y, rexpa pa? Ha'e rami avi ojeguarupy rexave ju 'rã kova'e gui nda'eveive va'e — he'i.

16 Ha'e gui ma SENHOR pegua oo katy ju xereraa. Ha'e py ikuai SENHOR pegua opy oikea'i okẽ ha'e altar oĩ va'e mbyte aexa rã vinte e cinco avakue ikuai. Ha'e kuery ma ikupepa okuapy SENHOR pegua templo katy, ha'e gui kuaray oua katy hova okuapy. Kuaray omboetea rupi ikuai, kuaray oua katy oma'ẽ okuapy reve.

17 Ha'e ramo aipoe'i xevy pe:

— Ava ra'y, rexpa pa? Ha'e gui Judá kuery ma apy namigua ojeguarupy ojapo va'e pe "Mba'e'ŷ" he'i okuapy, ha'e gui oyvy rupi joguero'a 'rã okuapy xembopoxya rupi. Ma'ẽ, oxí re omovaẽ okuapy yvyra rakã'i.

18 Ha'e ramo xepoxya rupi ae 'rã areko. Ha'e kuery re nama'ẽvei 'rã araa jepaea rupi neĩ amboaxya rupi. Ha'e gui xeapyxa py ha'e kuery ojapukai atã teĩ xee naendu potai 'rã.

9

*Jerusalém pygua kuery mbopagaarã re
ijayvuague*

* **8:14** Tamuz ma amboae regua kuery ruete ramigua. Ha'e kuery oikuua rã ma'etŷ nhavõ omano 'rã yro'y ypy'i jave, ha'e gui ára pyau py onhemboete kuerei 'rã. Imbojeroviaa kunhague ma ojae'o 'rã okuapy omano rã, ha'e opa marã 'rã itavy rei okuapy onhemboete ju aguã.

¹ Ha'e ramo aendu rā ojapukai atā reve aipoe'i:

— Peju ke, peē tetā pygua jukaarā kuery, peteī-teī pendepo py tembiporu nhomombaarā reve — he'i.

² Ha'e ramo ama'ẽ rā kuaray apu'a'ia katy okē tuvixa va'e oĩ va'e gui ou okuapy mboapy meme avakue. Ha'e kuery ma peteī-teī opo py ogueru tembiporu nhomombaarā. Ha'e kuery mbyte ma ou peteī ava ijao xiĩ rei va'e, oku'a re oguereko voko mba'emo mboparaaty ryru. Ha'e gui ha'e kuery oike oje'oivy vy altar overa va'e guigua yvy'iry ovaẽ nhogueno'amy.

³ Ha'e gui ma Israel kuery ruete rexakāa opu'ã ovv anjo ipepo va'e ikuai va'e mbyte gui. Ha'e vy oẽ ovv okē jaikea'i peve ranhe. Ha'e gui ava ijao xiĩ rei va'e pe SENHOR ijayvu, mba'emo mboparaaty ryru oku'a re oguereko va'e pe ae.

⁴ Ha'e vy aipoe'i ixupe:

— Eaxa ke eovy Jerusalém tetā mbyte rupi, ha'e gui emoĩ "x" avakue ha'e kuery mbyte rupi ojeguarupy ojapo okuapya káuxa ojae'o ha'e ipoaẽ rei va'e rova re — he'i.*

⁵ Ha'e gui xee aendua py amboae kuery pe ju aipoe'i avi:

— Peē voi peaxa ke peovy tetā rupi ha'e va'e rakykue rupi. Ha'e rami vy pejojuka 'rā peovy. Ha'e kuery re pema'ẽ eme peraa jepea rupi neĩ pemboaxyu rupi.

⁶ Pejuka 'rā tujakue'i, kunumigue ha'e kunhataīgue'i, kyrīgue'i ha'e kunhague, pemomba peve. Ha'e rā avakue "x" py omarka pyre re ma

* **9:4** Apocalipse 7.3

napevaēi 'rā. Pemboypy 'rā xevyguo oo iky'a e'ŷ va'e gui ranhe — he'i.

7 Ha'e ramo ha'e kuery jypy ojuka oo renonde rupi nhomongeta va'ety kuery ikuai va'ekue. Ha'e gui jojukaa kuery pe Nhanderuete aipoe'ive ju:

— Pemongy'apa ke oo. Ha'e vy pemonyē oka omanogue anho. Ha'e gui ma peē ju — he'i. Ha'e ramo oẽmba vy jojukave jogueravy tetā rupi.

8 Ha'e gui ha'e kuery jojukaa rupi oje'oi jave xee ae'i apyta ha'e py. Ha'e rami vy xerenapy'ã re aĩ, xerova yvy re amovaẽ reve. Ha'e vy ajapukai reve aipoa'e:

— Ai SENHOR Xeruete! Remomba ta pa Israel regua kuery rembyrekue ha'e javi, Jerusalém áry ndepoxya renhoẽa py?

9 Ha'e ramo xembovai:

— Israel ha'e Judá kuery reko vaia ma tuvixa ete. Ijyvy tynyē ma tuguy, ha'e tetā rupi voi ha'eve'ŷa rami joguerekao anho ikuai. Ha'e rami teĩ ha'e kuery aipoe'i: “SENHOR ma kova'e yvy re nopenavei ma, nanhanderexai ae 'rā”, he'i okuapy.

10 Ha'e nunga rupi ae ha'e kuery re nama'ẽvei 'rā araa jepea rupi neĩ amboaxya rupi. Ha'e rami 'rāgue py ha'e kuery akā re ae ambojeapa 'rā hembiapokue — he'i.

11 Ha'e gui ava ijao xiĩ rei va'e ou, oku'a re mba'emo mboparaaty ryru oguerekoo va'e. Ha'e rami vy omombe'u vy aipoe'i:

— Ajapopa ma rejapo ūka va'ekue — he'i.

10

Tapyĩ hexakã va'e oexaague

¹ Ha'e gui ama'ẽ rã anjo ipepo va'e kuery akã áry rupi ojekuaa peteĩ tenda huvixave openaaty ramigua ita safira gui ojapo pyre.

² Ha'e ramo SENHOR ijayvu ava ijaо xiĩ va'e pe. Ha'e vy aipoe'i:

— Tereo iruéra ikuai va'e mbyte rupi, anjo ipepo va'e ikuai va'e mbyte peve. Ha'e vy emonyẽ ndepo tapyĩ hexakã va'e anjo ikuiai gui. Tetã áry rupi remombopa 'rã — he'i. Ha'e ramo ha'e va'e oike ovv aexaa gui.

³ Ava oike jave ma anjo ipepo va'e templo yke oiporu kuaa regua re ikuai. Ha'e gui peteĩ arai omonyẽ opv ja'o mbyte pygua.

⁴ Ha'e ramove anjo ikuai va'e áry gui SENHOR rex-akãa opu'ã ovv oo jaikea'i oĩ va'e katy. Ha'e ramo oo ha'e javi rupi tynyẽ jekuaa arai. Oka rupi voi hexakãmba oiny SENHOR po'akaa gui.

⁵ Anjo kuery pepo ma hevovo rei nhendu oka apv peve, Nhanderuete Ipo'akapa va'e ijayvu vy onhendua rami.

⁶ Ha'e gui ma ava ijaо xiĩ rei va'e pe SENHOR ijayvu. Ha'e vy aipoe'i:

— Eru tata iruéra ikuai va'e mbyte gui, anjo kuery ikuiai gui ae — he'i. Ha'e ramo ha'e oike vy iruéra ikuai va'e mbyte hi'aĩ.

⁷ Ha'e ramo peteĩ anjo okuave'ẽ anjo kuery mbyte tata oĩ va'e katy. Ha'e va'e oguenoẽ vy ma ava ijaо xiĩ va'e po py omoĩ. Ha'e va'e ju ojopy vy oẽ ovv.

⁸ Anjo ikuai va'e ma avakue po ramigua oguereko opepo guýry.

Irundy iruéra oexaague

9 Ha'e gui ama'ẽ rã anjo ikuai va'e yvýry ikuai irundy ruéra.* Peteĩ-teĩ anjo ikuai va'e yvýry ma iruéra ikuai. Iruéra ikuai va'e jaexa rã itaendy berilo rami hexakãmba.

10 Irundyve jaexa rã joo rami meme ojekuaa. Jaexa rã peteĩ-teĩ ruéra amboae ruéra mbyte rupi joaxa oiny.

11 Iruéra oguata vy ha'eve rei irundyve katy rei oo aguã. Amboae katy ova-ova e'ŷ re oguata ový. Tenondegua ooa rupi tema amboae kuery voi oje'oi 'rã, amboae katy ndovai guive oguata oje'oivya rupi.

12 Anjo ikuai va'e rete ha'e javi rupi hexa oĩmba rei, ikupe, ipo ha'e ipepo ikuai va'e re guive, ha'e iruéra irundyve ikuai va'e re voi.

13 Iruéra ikuai va'e pe ma xee aendu rã “Opyryryĩ va'e” 'ea.

14 Temimoingo kuery peteĩ-teĩ ma hova irundy va'e. Jypyguia hova ma anjo rova ae, mokoĩa ma ava rova, mboapya ma guary rova, ha'e rã hova irundaya ma taguato rova.

15 Ha'e gui anjo ikuai va'e ojeupive'i. Ha'e va'e kuery ma temimoingo kuery Quebar yakã yvýry jypy aexa va'ekue ae.*

16 Ha'e gui anjo kuery oguata rã iruéra ikuai va'e voi oje'oi avi 'rã ha'e kuery reve. Anjo kuery ma yvy áry ojeupi aguã opepo oupi okuapy teĩ ha'e kuerya gui iruéra ikuai va'e ndoi.

17 Anjo kuery opyta ramo iruéra opyta avi. Ojeupi jogueravy ramo iruéra ojeupi avi 'rã, mba'eta

* **10:9** Ezequiel 1.5-25 * **10:15** Capítulo 1 py “Temimoingo kuery aexa” he'ia ma anjo ipepo va'e kuery re ijayvu vy, Nhanderuete po'akaa kuaa ukaa.

iruéra ikuai va'e re oĩ temimoingo kuery nhe'ẽ.

Templo gui Nhanderuete rexakãa ojepe'aague

¹⁸ Ha'e gui SENHOR rexakãa ma oo jaikea'i áry oĩa gui ova ový vy anjo kuery áry rupi ju opyta.

¹⁹ Ha'e gui xee aexa rã anjo kuery opepo oupipa okuapy reve ojeupi yvy gui. Ha'e kuery oje'oi rã iruéra ikuai va'e voi oje'oi avi hexeve. Opytapa okuapy SENHOR pegua oo rokẽ kuaray oua katy oĩ va'e áry. Ha'e kuery áry rupi ma Israel kuery ruete rexakãa ojekuaa oiny.

²⁰ Ha'e va'e kuery ae temimoingo Israel kuery ruete oĩa guy rupi aexa va'ekue, Quebar yakã yvýry. Ha'e ramo mae aikuua anjo ipepo va'e ikuiaia.

²¹ Ha'e kuery peteĩ-teĩ ma irundy hova ha'e irundy ipepo va'e. Ha'e rã opepo guýry ma avakue rami ipo va'e.

²² Ha'e kuery rova ma Quebar yakã yvýry aexa va'ekue rova rami. Joo rami ae ojekuaa, temimoingo kuery ae vy. Ha'e peteĩ-teĩ ma guenonde katy anho 'rã oguata oje'oivy.

11

Nhanderuete yvatekueve ombopaga aguã re ijayvuague

¹ Ha'e gui ma Nhe'ẽ xereupi vy xereraa SENHOR pegua oo rokẽ kuaray oua katy oĩ va'e py. Okẽ jaikea'i py ikuai vinte e cinco avakue. Ha'e kuery mbyte aexa hetá va'e kuery regua yvatekueve Azur ra'y Jaazanias ha'e Benaia ra'y Pelatias.

² Ha'e vy SENHOR aipoe'i xevy:

— Ava ra'y, kova'e avakue ma mba'emo vairā re rive jogueroayvu, ha'eve'ŷa rupi nhomongeta okuapy kova'e tetā py.

³ Mba'eta ha'e kuery aipoe'i okuapy: “Novaēi teri ri ty'y oorā jajapo aguā? Mba'eta kova'e tetā ma oja rami oĩ, ha'e rā nhande kuery ma xo'o rami”, he'i okuapy.*

⁴ Ha'e nunga rupi ndeayvu 'rā ha'e kuery rovai. Ndee ava ra'y ae 'rā ndeayvu — he'i.

⁵ Ha'e gui xe'áry peve SENHOR Nhe'ẽ oguejy vy aipoe'i xevy:

— Emombe'u ke: Po rami SENHOR ijayvu: Israel kuery, nami ae pendeayvu pekuapy, mba'eta mba'emo re penhembopy'aa ma xee aikuaapa ae ma.

⁶ Kova'e tetā rupi heta ma pejuka, ha'e tetā regua tape ikuai va'e rupi pemonyẽ ma tetekue.

⁷ Ha'e nunga rupi Nhanderuete aipoe'i: Pejuka ha'e tetā mbyte rupi pemombo va'ekue ae rima xo'o rami, ha'e rā tetā ma oja rami oĩ. Ha'e rā peẽ kuery ma roipe'apa 'rā ha'e gui.

⁸ Kyxe gui pekyje pekuapy va'eri kyxe ae 'rā ambou peẽ kuery re — he'i SENHOR Nhanderuete.

⁹ — Tetā mbyte gui xee roipe'a vy romboaxapa 'rā amboae regua kuery po py. Ha'e rami py 'rā rombopaga.

¹⁰ Ha'e ramo pendereitya 'rā kyxe py. Israel yvy jave rupi 'rā rombopaga. Ha'e ramo peikuaa aguā xee ae SENHOR aikoa.

* ^{11:3} Ha'e rami ijayvu okuapy ojee anho ojeroviaa rupi, Nhanderuete omomba ta maa ndogueroviai vy. Tetā pe “Oja” he'i mba'eta oexa'ã teĩ tetā kora mba'emo vai ojoko aguā re.

11 Ha'e gui kova'e tetā ma oja rami e'ŷ 'rā oĩ peẽ kuery pe, ha'e tetā mbyte py xo'o rami e'ŷ 'rā pendekuai. Mba'eta rombopaga 'rā Israel yvy jave rupi.

12 Ha'e ramo 'rā peikuaa xee ae SENHOR aikoa. Mba'eta xeayvuague rupi e'ŷ pendekuai, xee aipotaa ndapejapoi guive. Ha'e rami 'rāgue py amboae regua kuery pendeyvýry rupi ikuai va'e oipotaa rupi rive pendekuai — he'i.

13 Ha'e gui xeayyu teri reve Benaia ra'y Pelatias omano xapy'a. Ha'e ramo xerenapy'ã re aĩ, xerova yvy re amovaẽ reve. Ha'e vy ajapukai atā reve aipoa'e:

— Ai SENHOR Xeruete! Israel kuery ha'e javi ri ty'y remomba ta? — ha'e.

Israel kuery ogueru ju aguã re ijayvuague

14 Ha'e gui xevy SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i:

15 — Ava ra'y, nderyvy kuery, neretarã kuery ae'i, ha'e Israel kuery ha'e javi pe Jerusalém pygua kuery aipoe'i okuapy: “Peẽ kuery ma SENHOR gui pejepe'apa mombyrya py. Ha'e rã orevy pe ma kova'e yvy ome'ẽ orekuai aguã”, he'i okuapy.

16 Ha'e nunga rupi aipo're: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Ha'e kuery ma mombyry aipe'a amboae regua ikuiaia rupi, ha'e amboae yvy rupi amoai teĩ ha'e kuery pe xee ae aiko 'rã oo iky'a e'ŷ va'erã, yvy mboae rupi ooague py xapy'a'i ikuiaia ja.

17 Aipo'reve ju: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Xee amono'õmba ju 'rã amboae regua kuery ikuiaia mbyte gui, arupa ju 'rã yvy araa

ukaague gui. Ha'e rami vy ha'e kuery pe ae ju 'rā ame'ē Israel yvy.

18 Ha'e py ojevypa ju ma vy ha'e gui oipe'apa 'rā ta'angaa ojou vaipy ha'e ojeguarupy oguerekō va'ekue ha'e javi.

19 Ha'e ramo ha'e kuery pe ame'ē 'rā petel'i rami ipy'a aguā, ha'e kuery re amoī 'rā nhe'ē pyau. Ha'e kuery gui amboi 'rā ikuraxō ita guigua, ha'e hekivia ame'ē 'rā kuraxō ho'o guigua,

20 xeayvua rupi ju ha'e kuery ikuai aguā, ha'e xee aipotaa omoī porā vy ojapo ete aguā. Ha'e kuery ikuai 'rā xevygua, ha'e rā xee ma aiko 'rā Tuuete.

21 Ha'e rā amboae kuery opy'a py ta'angaa ojou vaipy ha'e ojeguarupy rive oguerovy'a va'e ma ajapo 'rā inhakā re ae ikuaiague ojeapa aguā rami — he'i SENHOR Nhanderuete.

22 Ha'e gui ma anjo ikuai va'ekue opepo oupi reve ojeupi, iruéra ikuai va'e voi ojeupi avi ov y ha'e kuery reve. Ha'e rā ha'e kuery áry oime Israel kuery ruete rexakāa yvateve rupi.

23 Ha'e gui tetā mbyte gui SENHOR rexakāa ojeupi ov y opyta oiny tetā gui mombyrry'i yvyty kuaray oua katy oī va'e áry.

24 Ha'e gui ma ra'u rupi Nhanderuete guigua Nhe'ē xereupi ju vy xereraa henoiny Caldéia yvy re escravo-rā ogueraapa pyre ikuiaia katy. Ha'e gui ma xee ndaexavei mba'emo oexa uka pyre.

25 Ha'e gui escravo-rā ogueraa pyre ikuai va'e pe amombe'upa SENHOR xevy oexa uka va'ekue ha'e javi.

Escravo-rā ogueraa pyre kuery ikuiaia re ijayvuague

¹ Ha'e gui ma xevy SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i:

² — Ava ra'y, ndee ma xere opu'ã va'e kuery mbyte rupi reiko. Ha'e kuery ma guexa oguerekō oma'ẽ aguã va'eri ndoexai va'e, oapyxa oguerekō oendu aguã va'eri noendui va'e, mba'eta xere opu'ãa rupi ae ikuai.

³ Ha'e rā ndee ava ra'y, ereko katu ke nemba'e reirei amboae katy reguata aguã merami. Ha'e gui ára pyve eẽ ha'e kuery oexaa py, amboae yvy katy reo aguã merami. Tereo nderekoa gui amboae katy ha'e kuery oexaa py ju. Xapy'a rei ma ha'e kuery oikuua 'rā okuapy, xere opu'ãa rupi ae ikuai va'eri.*

⁴ Ara py ae eraa tape py ha'e kuery oexaa py pendevoyirā reguata aguã. Ha'e gui ka'aru'i jave tereo ha'e kuery oexaa py, amboae yvy katy amongue oguata va'e rami.

⁵ Ha'e kuery oexaa py embokua ndero mbotya, ha'e eẽ eovy ha'ekue rupi.

⁶ Pavē oexaa py 'rā rejaxe. Pytū rai'i reve 'rā reraa. Ejeova mo'ãmba eovy yvy reoa rexā e'ŷ aguã. Mba'eta ndee romoñ Israel kuery nderexā vy oikuua aguã — he'i.

⁷ Ha'e rami rā xevy ojapo ukaague rami ae xee ajapo. Ha'e rami vy ara py araa oka py amboae yvy katy araa va'erā merami. Ha'e gui ka'aru'i jave xepo py ae ambokua xero mbotya. Pytū ma

* **12:3** Ezequiel ma oguata ete aguã re'ŷ ijayvu, ha'e kuery pe Nhanderuete guigua oikuua uka aguã rive.

java xee aẽ vy pavẽ oexaa py xekupe re amoĩmba xevoyi araa va'erã.

8 Ha'e gui ko'ëgue ju xevy SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i:

9 — Ava ra'y, Israel kuery xere opu'ã okuapy va'e noporandui teve ndevy: “Mba'e tu ndee rejapo reiny?” nde'i okuapy?

10 Aipo're ha'e kuery pe: Po rami SENHOR Nhan-deruete ijayvu: Kova'e ma Jerusalém pygua hu-vixa ha'e Israel kuery ha'e javi oikuua aguã.

11 Aipo're: Xee aikoa ma peẽ kuery peikuua aguã. Xee ajapoague rami ae peẽ kuery re ojapoa 'rã. Ha'e ramo escravo-rã pendereraa 'rã amboae yvy katy pendekuai aguã.

12 Peẽ kuery ruvixa peẽ kuery mbyte oiko va'ekue voi ogueraa 'rã ovoyi okupe re ae. Pytũ java 'rã oẽ. Ha'e va'e oo jepe aguã ma ombokuaa 'rã tetã kora. Ojeova mo'ãmba 'rã ovy yvy ooa oexa e'ŷ aguã.

13 Ha'e rami teĩ hi'áry rupi aipyo 'rã xekya, ha'e ramo ho'a 'rã xenhuã py. Araa uka 'rã Babilônia yvy katy, caldeu kuery yvy re ae. Ha'e rami teĩ ha'e va'e yvy ndoexavei 'rã, omano peve ha'e py ae oiko teĩ.†

14 Ha'e rã hexeveguia kuery oipytyvõa rupi ikuai va'ekue ma amoãmba 'rã yvytu ikuai va'e oipejua katy, ixupegua xondaro kuery guive. Ha'e kuery rakykue rupi aekyi uka 'rã kyxe.

15 Ha'e ramo oikuua pavẽ 'rã xee ae SENHOR aikoa, amboae regua ikuia rupi araa uka vy amboae yvy rupi amoãmba ramo.

† **12:13** Huvixa Zedequias ndoexai raka'e Babilônia yvy, mba'eta ha'e py ovaẽ e'ŷ mbove hexa omombua (2 Reis 25.7).

16 Ha'e rami avi amongue ete'i 'rā aeja kyxe gui oo jepe va'ekue, karuai ha'e mba'eaxy vaikue gui guive, amboae regua ikuiaia rupi ha'e kuery omombe'u aguā ojeguarupy ojapoague ha'e javi. Ha'e ramo oikuua 'rā xee ae SENHOR aikoa — he'i.

17 Ha'e ramo xea py SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i:

18 — Ava ra'y, rekyje reve 'rā re'u reiny mbojape, ha'e reryryipa ha'e nanderekorāveia py rey'u 'rā yy.

19 Ha'e rami vy aipo're 'rā yvy re ikuai va'e kuery pe: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu Israel yvy re Jerusalém pygua kuery ha'e javi pe: Pe'u 'rā mbojape napenderekorāveia py, ha'e pey'u 'rā yy penhemondyipa reve, mba'eta pendeyvy gui oipe'apaa 'rā mba'emo ikuai va'ekue ha'e javi, ha'e pygua kuery ojapo vaiague ha'e javi re.

20 Ha'e rami vy tetā ikuai va'ekue ho'apa 'rā ivaipa reve, yvy voi ombovaipa pyre 'rā optyta. Ha'e ramo peikuua 'rā xee ae SENHOR aikoa — he'i.

21 Ha'e gui xevy SENHOR oayvu ombou vy aipoe'ive:

22 — Ava ra'y, mba'e nunga ayvu tu nami peẽ kuery pemombe'u va'ety Israel yvy re? Mba'eta aipopeje: “Are teri ha'e va'e ára ovaẽ aguā, ayvu SENHOR ombou va'ekue ndojeupityi 'rāe guive”, peje.

23 Ha'e nunga rupi aipo're ha'e kuery pe: “Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Xee ajapo 'rā ha'e va'e ayvu rupi pendeayvu ve'ŷ aguā rami, Israel kuerya rupi nomombe'uavei 'rā. Mba'eta ára ovaẽ ma ouvy xee SENHOR ayvu ha'e javi ojeupitypa aguā”, 're ha'e kuery pe.

24 Mba'eta Israel kuery mbyte rupi ndoikovei ma 'rā anhetēgua e'ŷ oexa ra'u va'e, neĩ nhombotavya rupi imba'ekuaa va'e.

25 Mba'eta xee SENHOR ae xeayvu 'rā, ha'e ramo ayvu xee amombe'u va'e ma are'i e'ŷ 'rā oiko. Mba'eta xere pepu'ã rei va'e kuery, pekuave teri reve xeayvu 'rā, ha'e ayvu amombe'u va'ekue oiko 'rā — he'i SENHOR Nhanderuete.

26 Ha'e gui xevy pe teīgue ju SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i:

27 — Ava ra'y, ma'ě, Israel kuery aipoe'i okuapy: “Ezequiel pe oexa ukaa va'ekue ma mbovy rei e'ŷ ára reguarā, ayvu omombe'u va'e ma raka'eve rā teri oiko va'erā”, he'i okuapy.

28 Ha'e nunga rupi aipo're ha'e kuery pe: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Xeayvu peteīve ma voi ndarei 'rā, ha'e ayvu amombe'u va'e oiko 'rāe — he'i SENHOR Nhanderuete.

13

Profeta kuery ramigua rive rovai ijayvuague

1 Ha'e gui ma xevy SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i:

2 — Ava ra'y, ndeayvu Israel pygua profeta kuery rovai, mba'eta ha'e kuery ma oakā gui rive ayvu omombe'u vy “Pendu SENHOR ayvu”, he'i 'rā okuapy.

3 Po rami ijayvu SENHOR Nhanderuete: Nda'evei ete 'rā profeta kuery hi'arandu e'ŷ va'e pe, mba'eta ha'e kuery ma onhe'ě ae gui 'rā ijayvu mba'eve oexa e'ŷ re.

4 Israel kuery, penderegua profeta kuery ma aguara'i tetā ivaipaague rupi ikuai va'e rami rive.

⁵ Mba'eta ha'e kuery ma nomoatyrōi Israel kuery retā kora pa'ū, neī kora ndojapo retavei guive peē kuery retā rupi, SENHOR poxya ára py peē kuery re opu'ã okuapy va'e rovai peē atā aguā.

⁶ Ha'e kuery ma anhetē rupi e'ŷ oexa ra'u, ha'e nhombotavya rupi imba'ekuaa 'rā̄ okuapy. Mba'eta “SENHOR ae ijayvu”, he'i 'rā̄ okuapy xee namboui va'eri. Ha'e kuery oarō okuapy teī oayvuague oiko aguā.

⁷ Ha'e kuery anhetē rupi e'ŷ oexa ra'u, nhombotavya rupi rive imba'ekuaa guive. Mba'eta “SENHOR ae ijayvu”, he'i 'rā̄ okuapy xee ndaxeayvui va'eri.

⁸ Ha'e nunga rupi po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:

— Anhetē rupi e'ŷ mba'emo pexa ra'u, ha'e penhombotavya rupi penemba'ekuaa ramo xee aiko peē kuery rovai, he'i SENHOR Nhanderuete.

⁹ Ha'e gui xepo amokuave'ẽ 'rā̄ profeta kuery anhetē rupi e'ŷ oexa ra'u ha'e nhombotavya rupi imba'ekuaa va'e rovai. Ha'e rami rire ha'e kuery nomongetavei 'rā̄ xevyguia kuery, hery noīvei 'rā̄ kuaxia Israel kuery rery oĩa re, neī ndoikevei 'rā̄ guive Israel yvy re. Ha'e rami rā̄ peikuaa 'rā̄ xee ae SENHOR Penderuete aikoa.

¹⁰ Mba'eta ha'e kuery ma xevyguia kuery mbotavy-paa rupi ikuai. Ha'e vy “Mba'eve ndoikoi 'rā̄”, he'i 'rā̄ okuapy, opa marāguia oiko ta va'eri. Kora ojapoa nhavō̄ profeta kuery omoxiñ rei rive 'rā̄.

¹¹ Ha'e nunga rupi imoxiñ kuery pe “Kora ho'apa ta ma” 're. Mba'eta oiko 'rā̄ oky ja'ea. Peē amandau kuery, pe'a ke, ha'e gui ndee yvytu guaxu, eipeju.

12 Ha'e gui ne'exa, kora ho'a ma jave “Mamo tu opyta xiī va'e ha'e va'e py pemoxiīague?” 'ea 'rā pendevy.

13 Ha'e nunga rupi po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Xepoxya rupi ambou 'rā yvytu guaxu, oky ja'ea nhombopagaarā ha'e amandau jojukapaarā, amomba aguā.

14 Ha'e rami vy aitypa 'rā kora pemoxiī va'ekue, ajapo 'rā yvy py rive itui aguā, ha'e aexa uka 'rā ijytarā va'ekue. Kora ho'a ramo pekanhymba 'rā iguy rupi. Ha'e ramo peikuaa 'rā xee ae SENHOR aikoa.

15 Ha'e rami py aexa ukapa 'rā xepoxya kora rovai, pemoxiī rive va'e kuery rovai guive. Ha'e vy aipoa'e 'rā pendevy: “Kora ma noñvei ma, imoxiīare kuery okanhymba avi.

16 Ha'e va'e kuery ma Israel pygua profeta kuery, mba'eta Jerusalém tetā re mba'eve ndoikoi 'rāa rami ijayvu, opa marāgua oiko ta valeri”, he'i SENHOR Nhanderuete.

Kunhague profeta ramigua rive rovai ijayvuague

17— Ava ra'y, xevygua kunhague regua ma oakā gui rive omombe'u SENHOR guigua. Eiko ke ha'e kuery rovai, ndeayvu guive ha'e kuery rovai,

18 ha'e vy aipo're: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Nda'evei ete 'rā peẽ kunhague opa marāgua poapy kuaa ha'e tova mo'ña joo rami e'ŷ-e'ŷ pajerā pejapo va'e pe, nhonhe'ẽ penda Katy guarā pejopy aguā rive! Tyrā pa pemokanhyxe vi xevygua kuery nhe'ẽ, ha'e rā amboae kuery ma peraaxe pendejeupe guarā?

19 Peẽ kuery ma xevyguia kuery mbyte naxem-boetei pekuapy, peteĩ po'i cevada ha'e peteĩ pãgue mbojape rekovia rive. Ha'e rami vy pejuka 'rã okuave aguã rami ikuai va'ekue, ha'e rã omano aguã rami ikuai va'ekue ma ndapejukai. Xevyguia kuery pe pendeapu rive, apu oenduxe vai okuapy ramo.

20 — Ha'e nunga rupi po rami SENHOR Nhan-deruete ijayvu: Ma'ẽ, xee ma aiko pajerã pejapo va'e rovai, mba'eta ha'e va'e py nhonhe'ẽ pejopy guyra mbo'aa rami. Ha'e rami vy aipe'apa 'rã pen-depo gui, ha'e guyra rami araa jepepa 'rã nhonhe'ẽ pejopy va'ekue.

21 Pendegui amondoropa avi 'rã pendeova mo'ãa peiporu va'ety. Ha'e rami vy xevyguia kuery araa jepepa 'rã pendepo gui. Ha'e rami rire ha'e kuery nonhembojavei 'rã pendere pejopy ve'ŷ aguã. Ha'e ramo peikuaa 'rã xee ae SENHOR aikoa.

22 Pendeapua rupi pemomboriau heko porã va'e kuery py'a xee namomboriau ukai va'eri, ha'e rã heko vai va'e po ma pemombaraete, ha'e kuery tape vai gui ojep'e a e'ŷ aguã, tekove oupity e'ŷ aguã.

23 Ha'e nunga rupi ndapexavei 'rã anhetẽ rupi e'ŷguia, napenemba'ekuaavei 'rã guive. Xevyguia kuery araa jepepa 'rã pendepo gui. Ha'e ramo peikuaa 'rã xee ae SENHOR aikoa.

14

*Ta'angaa mbojeroviaa kuery ombopaga aguã re
ijayvuague*

¹ Ha'e va'e rire xea py ovaẽ Israel regua nhomongeta va'ety kuery. Ha'e kuery ovaẽmba ma vy oguapy okuapy xerenonde.

² Ha'e ramo SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i xevy:

³ — Ava ra'y, kova'e avakue ma opy'a py ae omopu'ã okuapy ta'angaaombojerovia aguã. Ha'e nunga ma guenonde py oguereko riae teko vai py ojeity uka aguã. Xapy'a rei nda'u xee aeja 'rã ri ha'e kuery oporandu uka aguã xevy? Any.

⁴ Ha'e nunga rupi ha'e kuery pe ndeayvu vy aipo're: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Israel kuery va'e regua ma ta'angaa omopu'ã 'rã opy'a py ae, ha'e gui ha'e nunga teko vai py ojeity uka aguã oguereko teri reve ou 'rã profeta oĩa py oporandu aguã. Ha'e kuery ou ramo xee SENHOR ae ambovai vy xeayvu 'rã ta'angaa mbovy rei e'ŷ oguerekoa re.

⁵ Ha'e rami aiko 'rã xejeupe guarã ajopy ju aguã Israel kuery py'a, ta'angaa re oje'oi vy xegui ojepé'apa rire.

⁶ — Ha'e nunga rupi aipo're Israel kuery pe: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Pejeko rerova ke, ha'e pejepé'a ta'angaa perekova'e gui. Pendekupe ke ojeguarupy perekova'e ha'e javi katy.

⁷ Mba'eta Israel kuery va'e regua, e'ŷ vy Israel vy re amboae regua ikuai va'e teĩ xegui ojepé'a vy opy'a py ae omopu'ã 'rã ta'angaa, ha'e gui ma teko vai py ojeity uka aguã oguereko teri reve ou 'rã profeta oĩa py ixupe oporandu uka aguã xevy. Ha'e va'e ma xee SENHOR ae 'rã ambovai.

⁸ Ha'e va'e avakue rovai arova 'rã xerova ajou vaia rupi. Ha'e rami vy ajapo 'rã ojojai ha'e ayvu vai

pyrā, xevygua kuery mbyte gui aipe'a 'rā guive.
Ha'e ramo peikuaa 'rā xee ae SENHOR aikoa.

⁹ Ha'e gui xapy'a rei peteī profeta mba'emo omombe'u 'rā ojekorea rupi, ha'e va'e ma xee SENHOR ae ambotavy uka rā ijayvu. Ha'e rami teī hexe xepo amokuave'ẽ vy aipe'a 'rā xevygua Israel kuery mbyte gui.

¹⁰ Ha'e rami rā mokoīve re 'rā oī ojejavyague re opaga aguā: xevy pe oporandu uka rive va'e opaga 'rā, profeta ramigua opagaa rami avi.

¹¹ Ha'e ramo Israel kuery xea gui ojepe'a ve'ỹ aguā, nonhemongy'avei aguā gueko vaia ha'e javi py. Ha'e ramo xevygua 'rā ikuai, ha'e rā xee ma Tuuete 'rā aiko — he'i SENHOR Nhanderuete.

*Nhanderuete ha'evea rami nhombopaga aguā
re ijayvuague*

¹² Ha'e gui teīgue ju SENHOR oayvu ombou xevy. Ha'e vy aipoe'i:

¹³ — Ava ra'y, xapy'a rei peteī yvy regua kuery ojejavy 'rā xerovai nda'evei ete va'e ojapoa py. Ha'e ramo ha'e kuery rovai xepo amokuave'ẽ vy ha'e kuery pe ndajou ukavei 'rā ho'u va'erā. Ha'e rami vy ha'e kuery re ambou 'rā karuai avakue ha'e mymba kuery amomba aguā ha'e va'e yvy gui.

¹⁴ Ha'e va'e yvy re mboapy avakue, Noé, Daniel ha'e Jó ikuai teī guekove anho ha'e kuery ogueraa jepe 'rāgue gueko porāa re — he'i SENHOR Nhanderuete.

¹⁵ — Ha'e gui ma xapy'a rei ha'e va'e yvy re xee ambou 'rā mymba inharō va'e nhomombaarā. Ha'e ramo ha'e va'e yvy ombovaipa pyre ae 'rā

opyta, ha'e inharõ va'e kuery gui avave rei ndoax-avei 'rã ha'e rupi.

16 Ha'e gui anhetẽ ete xee ae rekove rupi aura vy aipoa'e: Ha'e va'e yvy re ha'e va'e mboapyve avakue ikuai teĩ ndogueraa jepe 'rãgue gua'y neĩ guajy kuery ma voi. Ha'e kuery anho'i 'rãgue oo jepe, ha'e rã yvy ma ombovaipa pyre 'rãgue opyta — he'i SENHOR Nhanderuete.

17 — Ha'e rami e'ŷ vy xapy'a rei ha'e va'e yvy re kyxe ambou vy aipoa'e 'rã: “Kyxe, eaxa ke ha'e va'e yvy rupi, avakue ha'e mymba kuery amomba aguã”, ha'e 'rã.

18 Anhetẽ ete xee ae rekove rupi aura vy aipoa'e: Ha'e va'e yvy re ha'e va'e mboapyve avakue ikuai teĩ ndogueraa jepe 'rãgue neĩ gua'y neĩ guajy kuery ma voi. Ha'e kuery anho'i 'rãgue oo jepe — he'i SENHOR Nhanderuete.

19 — Ha'e rami e'ŷ vy ha'e va'e yvy rovai xapy'a rei ambou 'rã mba'eaxy vaikue, e'ŷ vy anhoẽ 'rã xepoxya tuguy moẽarã ambou vy, ha'e gui amokanhymba aguã avakue va'e mymba kuery.

20 Anhetẽ ete xee ae rekove rupi aura vy aipoa'e: Ha'e va'e yvy re Noé, Daniel ha'e Jó ikuai teĩ ndogueraa jepe 'rãgue gua'y neĩ guajy kuery. Gueko porãa re guekove anho 'rãgue ogueraa jepe — he'i SENHOR Nhanderuete.

21 Mba'eta SENHOR Nhanderuete aipoe'i:

— Jerusalém tetã re katuve ma avakue ha'e mymba kuery okanhy 'rã, nhombopagaarã irundyve regua ambou ramo: kyxe, karuai, mymba inharõ va'e ha'e mba'eaxy vaikue.*

* **14:21** Apocalipse 6.8

²² Ha'e rami teĩ hembyrekue opyta 'rã mbovy'i ete. Ha'e va'e kuery ma ogueraa jepe 'rã gua'y ha'e guajy kuery. Ha'e gui ma peẽ kuerya py ju ovaẽ ramo pexa 'rã ha'e kuery reko mba'emo vai ojapo rã. Ha'e ramo pendepy'a porã ju 'rã mba'emo vai Jerusalém re ambou va'ekue ha'e javi gui.

²³ Ha'e rami py ha'e kuery penembopy'a porã ju 'rã pexa ramo ha'e kuery reko mba'emo vai ojapo rã. Ha'e gui ma peikuua 'rã rive e'ŷ Jerusalém re mba'emo vai ambouague — he'i SENHOR Nhan-deruete.

15

Yxypo 'ygue re Jerusalém tetã ombojojaague

¹ Ha'e gui SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i xevy:

² — Ava ra'y, yxypo 'ygue ma amongue henda py nda'u amboae yvyra ka'aguy re ikuai va'e gui ha'eveva'e?

³ Yxypo 'ygue nda'u pejou 'rã mba'emo pejapo aguã? Tyrã pa oo mbotya re pemo'ã 'rã imoiny, mba'emo peupi imoiny aguã?

⁴ Any, yxypo 'ygue ma tata py pemombo rive 'rã okai aguã. Ha'e gui xapy'a rei ijapy'i jovaive re, ha'e mbyte rupi voi okaipa ma ramo ha'eve 'rã teve peiporu aguã mba'emo pejapo aguã?

⁵ Ha'e nunga rupi ne'exa, okai e'ŷ mbove mba'everã ndovarei va'ekue ma tata py okai rire katuve ma ndovarei, tapyiũ rive opyta rire. Ha'e nungakue gui nda'eve 'rã mba'emo pejapo aguã.

⁶ Ha'e nunga rupi yxypo 'ygue yvyra ka'aguy rupi ikuai va'e mbyte gui Peru va'ekue tata py pemombo rivea rami avi xee voi ajapo 'rã Jerusalém pygua kuery re — he'i SENHOR Nhanderuete.

⁷ — Ha'e rami vy ha'e kuery re aikuaa pota 'rã ambopaga aguã. Xapy'a rei tata gui ha'e kuery va'e regua oo jepe teĩ tata omomba nho 'rã. Ha'e rã peikuaa 'rã xee ae SENHOR aikoa, ha'e kuery re aikuaa pota ramo.

⁸ Ha'e rami vy ambovaipa 'rã ha'e kuery yvy, teko vai rupi anho ikuai rire — he'i SENHOR Nhan-deruete.

16

Jerusalém pygua kuery itavy reia re ijayvuague

¹ Ha'e gui SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i xevy:

² — Ava ra'y, ndeayvu ke Jerusalém pygua kuery pe ojeguarupy ojapo okuapya re.

³ Ha'e vy aipo're: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu Jerusalém tetã pe:^{*} Cananeu kuery yvy re neramoï kuery ikuaria py ae reiko'i raka'e. Nderu ma amorreu, ha'e rã ndexy ma heteu raka'e.

⁴ Ha'e gui ndetui'ia ára py ma nepuru'ã ndojayaai raka'e, yy py nanemoakyai guive ndeky'a'o aguã, juky py nandekytyai, neĩ nanenhovãai raka'e ajukue py.

⁵ Avave rei nanemboaxyai vy ndere noma'ẽai raka'e ha'e rami opena aguã. Ha'e rami 'rãgue py reiko'ia ára py nemomboa raka'e mba'ety rupi rive, ndegui ojeguaru pavẽ vy.

* **16:3** Kova'e capítulo py Jerusalém tetã re Nhanderuete ijayvu, peteĩ kunha re ombojoja vy.

6 — Ha'e nunga rupi ndea'i rupi xee aaxa vy aexa nderuguy re remy-remyĩ rejupy rã. Ha'e vy ndevy pe aipoa'e va'ekue: “Nderuguy re teri ndetui teĩ eikove. Tá, nderuguy re teri ndetui teĩ eikove tema”, ha'e va'ekue.

7 Ha'e gui ma xee romboetave mba'ety henhoĩ pyaupaa rami. Ha'e ramo ndeyvate, ndetuvixave reovy vy neporã ete. Nekãrã ojeapo, nde'a voi ipuku. Ha'e rami teĩ ndepire rei teri, nerhemondei vy.

8 Ha'e gui ndea katy'i rupi aaxa avy vy roexa rã ovaẽ ma ra'e rejoayvu aguã ára. Ha'e ramo nde'áry aipyo xeao puku apy'i, ndepire reia anhovã aguã. Ha'e vy ndevy pe aura reve ajapo xereve guarã. Ha'e rire xera'yxyrã reiko — he'i SENHOR Nhanderuete.

9 — Ha'e gui ma yy py rombojau vy roiky'a'opa nderuguy gui, ha'e gui roikyty azeite py.

10 Romonhemonde avi ao ombojegua pyre py, ndepy reguarã ame'ẽ mba'emo pirekue iporãve va'e guigua, romoku'axã ajukue ipererĩ'i va'e py, romonheovãmba guive ajukue seda guigua py.

11 Rombojeguapa avi poapy regua py voi, ndeaju'y re amoĩ guive mbo'y.

12 Nexĩ re ma rombojegua peteĩ ojere'i va'e py, romonamixã, ha'e neakã re ma akã regua iporã va'e amoĩ.

13 Ha'e rami py ouro ha'e prata py ndejeguapa. Ndeao ma ajukue pererĩ'i, seda guigua ha'e ombojegua pyre py. Romongaru trigo iporãve, ei ha'e azeite py. Ha'e ramo neporã ete vy huvixave ra'yxy rami reiko.

14 Yvy regua ikuaia rupi nderekoo oendupaa

neporā ete rā, mba'eta ndevaikuea noī, ndere xerexakāa amoī rire — he'i SENHOR Nhanderuete.

15 — Ha'e rami teī neporā reia re rive rejerovia vy ndetavy reia rupi reiko, nderekō pavē oendu rā. Ha'e rami vy oaxa va'e pe rei renheme'ē ixupe guarā rive.

16 Ha'e rami vy ajukue rerekō va'ekue regua reiporu yvy'ā áry ombojerovia atyrā joegua e'ŷ-e'ŷ pytā va'e py rembojegua vy. Ha'e py ma ndetavy rei. Ha'e va'e nunga ma nda'evei ae oiko aguā.

17 Ita porāgueve, ouro ha'e prata ndejeguarā ame'ē va'ekue remboi vy ava ra'angaarā rejapo. Ha'e rami vy rejeady ha'e nunga re.

18 Ha'e nunga ndeoao ombojegua pyre remboi avi vy ta'angaa renhovāmba. Ha'e gui azeite ha'e heakuā porā va'e ame'ē va'ekue ma ta'angaa renonde py remoī.

19 Ha'e gui tembi'u ame'ē va'ekue, trigo iporāve va'e, azeite ha'e ei romongaruague voi remoīmba ha'e nunga renonde py heakuā porāve va'e reve. Ha'e rami ete rejapo reikovy — he'i SENHOR Nhanderuete.

20 — Ha'e ramigua áryve nememby kuery ha'e ndepi'a kuery xera'yague ae reraa avi vy rejuka uka ta'angaa pe rive oapya py. Ha'e rami ete ndetavy reia nda'u mba'e e'ŷ'i ri?

21 Mba'eta xera'y kuery rejuka uka vy ta'angaa pe remboaxapa tata py reapy reve.

22 Ha'e rami ojeguarupy rejapoa ha'e ndetavy reia ha'e javi py nderekaraipa nekunhataī rā guare re, ndepire rei ha'e nandearoi reve nderuguy py remy-remyī rejupy jave guare re giuve.

23 SENHOR Nhanderuete aipoe'ive ju:

— Nda'evei, nda'evei ete 'rã ndevy! Mba'eta opa marãgua ha'eve'ÿ va'e rejapo ma rire

24 tetã mbyte ha'e javi rupi ae ju rejapo rembojerovia atyrã, altar-rã heta guive rejapo.

25 Mba'eta ndea py tape ojerea ikuai va'e ha'e javi rupi rejapo altar-rã, neporãague remongy'apa vy. Ha'e rami vy oaxa va'e pe rei tema reipe'a neretyma, tavy rei rejapove tema reovy vy.

26 Ndetavy rei avi ndea katygua kuery Egito guigua ra'y kuery hete guaxupa rei va'e reve. Ha'e rami py xembopoxy aguã rami remboetave tema ndetavy reia.

27 Ha'e nunga rupi ae nderovai amoõ xepo ndeyvy namboetaive vy. Romboaxa avi filisteu kuery ndere ij'a'e'ÿ va'e kuery pe, ha'e kuery oipotaa rami rei ndererekko aguã, opa marã rei reikoa gui ha'e kuery ojeguaru rire.

28 Assíria pygua ra'y kuery reve voi ndetavy rei, ha'e rami reiko aguã anho tema nda'eveive vy. Ha'e kuery reve ndetavy rei va'eri nderepytu'uxei.

29 Ha'e rami 'rãgue py Canaã yvy ha'e javi rupi ndetavy reive tema Caldéia yvy peve. Ha'e rami teiñ nderepytu'uxei ae tema.

30 Ha'e gui ma SENHOR Nhanderuete aipoe'ive ju:

— Ha'e rami reikoa py ndepy'a re nekangya anho oĩ, kunha tavy rei oxĩ kuua e'ÿ va'e rami reiko vy.

31 Ha'e rami vy tetã rupi jaikea'i nhavõ rupi rejapo reikovy ombojerovia atyrã, ha'e rã tetã mbyte rupi ma altar-rã rejapo. Ha'e rami avi kunha tavy rei rami e'ÿ guive reiko, mba'eta peráta re'ÿ ndetavy

rei vy.

³² Ta'yxy itavy rei va'e rami ae reiko, ome 'rāgue py avakue mboae omovaẽ va'e rami rive.

³³ Mba'eta kunha tavy rei pe ma mba'emo ome'ẽa 'rā, ha'e rā ndee ma mba'emo reme'ẽ rivepa jepi 'rā repenaa kuery pe, ndea katy opa rupi gui ou aguã ndereve itavy rei aguã.

³⁴ Ha'e nunga rupi ndetavy reia py kunha tavy rei rami e'ŷ reiko, mba'eta itavy rei aguã ndereka okuapy va'e ndevy mba'emo ome'ẽ 'rāgue py ndee ae mba'emo reme'ẽ 'rā ha'e kuery pe — he'i.

³⁵ — Ha'e nunga rupi kunha tavy rei reiko va'e, endu ke SENHOR ayvu.

³⁶ Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Repenaa kuery reve opa marã ndetavy rei reikovy ndepire reia rupi. Ha'e gui ta'angaa remopu'ã va'ekue pe ojeguarupy anho rejapo, mba'eta ha'e nunga pe nememby kuery ha'e ndepi'a kuery rejuka vy remoẽ huguykue.

³⁷ Ha'e nunga rupi ma'ẽ, aŷ ma amboatypa 'rā ndere opena va'ekue ha'e repenaa va'ekue ha'e javi, ndere ija'e'ŷ va'e kuery ha'e javi reve. Nderovai ae ambou 'rā opa rupi gui. Ha'e rami vy ha'e kuery renonde py rombopire reipa 'rā ha'e kuery pavẽ nderexa aguã.

³⁸ Ha'e rami vy xee rombopaga 'rā itavy rei va'e ha'e jojukaare ombopagaa rami. Ha'e vy romingo axy 'rā xepoxy ha'e nda'evei etea rupi.

³⁹ Ha'e rami vy romboaxa 'rā ha'e kuery po py. Ha'e ramo ha'e kuery oitypa 'rā ombojerovia atyrã ha'e altar-rã rejapo va'ekue. Omboipa 'rā ndeo, oipe'apa 'rā guive ita porãgueve ndejeguaague.

Ha'e rami vy ndereja 'rā ndepire rei ha'e nan-deaovei reve.

40 Ha'e gui ma ha'e kuery heta ombou 'rā nderovai guarā. Ha'e ramo ndeapipa 'rā okuapy ita py, kyxe py ndepyxo 'rā guive.

41 Oapypa 'rā oo ndea py ikuai va'e, ha'e gui nembopaga 'rā mbovy e'ŷ kunhague oexaa py. Ha'e rami vy amombytu'upa 'rā ndetavy reiague, ha'e ramo mba'eve nereme'ẽvei ma 'rā ndetavy rei aguã.

42 Ha'e rami vy mae anhenhandu porã ju 'rā ndevy xepoxyague ha'e nda'evei ete aikoague gui. Apytu'u ete 'rā, ndevy ndaxepoxyvei aguã rami.

43 Mba'eta nekunhataĩ rā guare re nanema'endu'avei vy ha'e rami ete xembopoxy rire, aŷ nde'áry ambou 'rā reikoague rekoria, ojeguarupy rejapoague áryve rejapo ve'ŷ aguã ha'e rami ete ha'eve'ŷ va'e — he'i SENHOR Nhanderuete.

44 — Ha'e gui aŷ gui ma ijayvuxa va'e meme 'rā nderovai aipoe'i: “Oxy rami ae avi 'rā imemby voi olko”, he'i 'rā.

45 Mba'eta ndee ma ndexy ramigua ae ju, mba'eta ndexy ma ome ha'e omemby kuery gui ojeguaru raka'e. Ha'e ndekypy'y kuery rami ae avi reiko, mba'eta ha'e kuery ma ome ha'e omemby kuery gui ojeguaru va'ekue meme. Ndexy ma heteu, ha'e rā nderu ma amorreu raka'e.

46 Ha'e gui nderyke ma Samaria tetã, kuaray apu'a'ia katy hekoa omemby kuery reve. Ha'e rā ndekypy'y ma Sodoma tetã, kuaray puku-a katy omemby kuery reve hekoa va'e.

47 Ha'e gui ndee ma ha'e kuery rami avi reiko ha'e

kuery ojeguarupy ojapoa ha'e javi rupi. Ha'e rami anho e'ŷ, ha'e kuery rami ete reikoa áryve ma ha'e kuery gui renhemongy'ave tema reikoa ha'e javi rupi.

48 Ha'e nunga rupi anhetē ete xee SENHOR Penderuete xee ae rekove rupi aura vy aipoa'e: Sodoma tetā omemby kuery reve ma ndaeko vai raka'e ndee tyke nememby kuery reve penderekō vaia rami ete.

49 Mba'eta po rami ma ndekypy'y Sodoma heko vai: Omemby kuery reve ojejou porā reia rupi tembi'u ndoatai ha'e ovy'a rei va'eri peteīve henda py noipytyvōi iporiaukue'i ha'e ojexavai va'e kuery.

50 Ha'e rami vy xerenonde rupi ojeguarupy anho ojapo okuapy ojejou porā reia rupi. Ha'e ramo ha'e nunga aexa vy aipe'apa vyvoi ikuaiague gui.

51 Ha'e gui Samaria tetā ma ndee rejavya ramigua neĩ mbyte rupi peve ndojapoi. Mba'eta ndee ma ndekypy'y kuery áryve rejapove tema heravy ojeguarupy, ha'e rami vy ndejegui remboeko porāve ndekypy'y kuery, opa mba'e vai rejapoa py rive.

52 Ha'e gui ma ndere oĩ 'rā ndetavyague gui rexī aguā. Rejapo ndekypy'y kuery nombopagaaive aguā rami, mba'eta ha'e kuery gui ojeguaruvepy py rejavy rā ndegui ha'e kuery heko porāve. Ha'e nunga rupi rexī voi, ndere toĩ rexīa, ndejegui ndekypy'y kuery nerembopaga ukaive rā.

53 — Ha'e gui amoingo porā ju 'rā ndekypy'y kuery, Sodoma ha'e imemby kuery reve, Samaria imemby kuery reve guive. Ha'e kuery reve ndee voi romoingo porā ju 'rā,

54 ha'e rami reikoague ha'e javi gui rexīa oĩ aguã ha'e kuery rembopy'a porã ju aguã rami.

55 Ha'e gui ndekypy'y kuery Sodoma ha'e Samaria imemby kuery reve jypy ikuai porãague rami ae ju ikuai ramo ndee ha'e nememby kuery voi pendekuai porã ju 'rã jypy pendekuaiague rami ae.

56 Ha'e gui rejou porã rei vy ndeayvu rei va'ekue ndekypy'y Sodoma re,

57 nderekvaia ndojekuaai teri jave. Ha'e gui aŷ ma ndere voi ha'e kuery re rami avi Síria ha'e Filístia pygua kunhague ijayvu rei okuapy, ijyvýry rupi ikuai va'e ha'e javi voi.

58 Mba'eta ndere oĩ 'rã repaga aguã opa marã reikoague ha'e ojeguarupy rejapoague re — he'i SENHOR.

59 Mba'eta po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:

— Xee ma ndere ajapo 'rã ndee ae rejapoague rami, mba'eta ndee ma remboyke rive aura vy xereve guarã ajapo va'ekue.

60 Ha'e rami teĩ xema'endu'a nho 'rã nekunhataĩ jave py xereve guarã ndevy ajapo va'ekue re. Ha'e rami vy ndevy ajapo ju 'rã xereve guarã raka'e rã peve oĩ va'erã.

61 Ha'e va'e ára py reikoague re nema'endu'a vy reximb'a 'rã ndekypy'y kuery removaẽ vy. Mba'eta nderyke ha'e ndekypy'y ikuai va'ekue ma ndevy ame'ẽ 'rã nememby kuery rami, va'eri xereve guarã ajapo va'ekue rami vy e'ŷ ta'vy.

62 Mba'eta ndevy pe ajapo 'rã xereve guarã, ha'e peikuaa 'rã xee ae SENHOR aikoa,

63 nema'endu'a ha'e reximb'a aguã, ha'e romo'yvyi'i rire rejou porã reia rupi ve'ŷ ndeayvu aguã,

reikoague ha'e javi gui roperdoapa rire — he'i SENHOR Nhanderuete.

17

Mba'emo re ombojojaa rupi mokoī taguato ha'e uva'y omombe'uague

¹ Ha'e gui xevy SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i:

² — Ava ra'y, emombe'u peteī ayvu mba'emo re rembojoja vy Israel kuery oikuua aguā.

³ Ha'e vy aipo're: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Oiko peteī taguato tuvixa va'e. Ipepo ha'e hague ma ipuku, hague ma joo rami e'ŷ-e'ŷ pytā va'e. Ha'e va'e ma Líbano yvy re ou. Ha'e vy oipe'a heravy yary rovapy.

⁴ Yvyra rovapy omondo heravy vy ogueraa peteī yvy mba'emo vendea ikuiai py. Mba'emo vendea kuery retā py ae oeja ovy.

⁵ Ha'e gui henhoīgue pendeyvy guigua ju ogueraa vy onhotŷ peteī yvy porāa py. Ojopy vy onhotŷ yy reia py, yy rembe rupi yvyra ikuai va'e rami oiko porā aguā.

⁶ Ha'e va'e ma yvate vy uva'y hovana rei va'e oiko. Nda'yvatei rei va'eri hakā ma taguato-a katy ova oiny, iguy rupi hapo porā guive. Ha'e rami vy uva'y ete oiko, hakā porā ha'e hoky pyau guive.

⁷ — Ha'e gui oiko taguato tuvixa va'e mboae. Ha'e va'e ma ipepo puku va'e, hague reta guive. Ha'e ramo ha'e katy ju ova uva'y rapo, hakā guive. Hi'yvypy guive oo ha'ea katy, onhemoakŷ uka vy.

⁸ Yvy porāa py, ha'e yy anho oĩa rupi onhotŷ hakā ha'e hi'a reta aguā, ha'e uva'y iporāve va'e oiko aguā.

⁹ Aipo're: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Ha'e va'e uva'y oiko porã 'rã teve? Taguato jypygua ou vy nomondoroi 'rã teve hapo, ha'e ndojayai 'rã ri hi'a, hogue ha'e ipyau jevy va'ekue ipirupa aguã? Mba'eta imbaraete e'ŷ va'e, avakue mbovy'i ete teĩ oapo'opa 'rã.

¹⁰ Ha'e gui amboae henda py onhotõ ramo ha'e py nda'u oiko porã 'rã ri? Any, mba'eta yvytu kuaray oua katy oipeju ramo ipirupa rive 'rã. Hi'yvypy guive 'rã ipirupa ovy.

¹¹ Ha'e ramo xevy pe SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i:

¹² — Aŷ ma aipo're xere opu'ã rei va'e kuery pe: Ndapeikuaai teve mba'erã pa kova'e nunga oikoa? Ma'é, Babilônia pygua huvixa Jerusalém tetã re ou vy oipe'a heravy raka'e huvixave ha'e yvatekueve ikuai va'ekue. Babilônia tetã katy ogueraapa.

¹³ Ha'e vy huvixave ra'y kuery regua peteĩ ojou vy hexeve ojapo peteĩ rami ikuai aguã, oura uka guive. Ha'e gui ijyvy gui ogueraapa ipo'aka va'ekue

¹⁴ openaa ha'e javi rupi yvyïve'i aguã nonhemboyvatevei aguã rami. Ha'e rami avi peteĩ rami ikuai aguã regua ojapo va'ekue rami ikuai va'e rire okuave'i nho 'rãgue.

¹⁵ Ha'e rami teĩ ha'e va'e huvixa ma Babilônia pygua huvixa rovai opu'ã vy guembiguai kuery omondouka raka'e Egito katy, kavaju ha'e heta avakue ogueru aguã ha'e gui. Ha'e rami ete mba'emo vai apoare nda'u oo jepe 'rã ri? Peteĩ rami ikuai aguã ojapo pyre ombovaipa rire nda'u oo jepe 'rã teve?

16 Any, anhetē ete xee SENHOR Penderuete xee ae rekove rupi aura vy aipoa'e: Ha'e va'e omano 'rā Babilônia yvy py, huvixarā moīare yvy py ae, ha'e oña py ae 'rā omano, ouraague ha'e peteī rami ikuai aguā ojapoague ombovaipa rire.

17 Ha'e rā Egito pygua huvixa Faraó ma ixondaro ha'e hexegua kuery heta teī noipytyvōi 'rā joe opu'āa py, mba'eta tetā rovai yvy omboaty 'rā kora áry rupi oaxa aguā jojuka retaa rupi.

18 Mba'eta ouraague omboyke, ha'e peteī rami ikuai aguā jopopyy ratā reve ojapo va'ekue ombovaipa vy ha'e nunga ha'e javi ojapo raka'e. Ha'e nunga rupi ae ndoo jepei 'rā.

19 Ha'e nunga rupi anhetē ete xee SENHOR Penderuete xerekove rupi aura vy aipoa'e: Xerery rupi ouraague omboykeague ha'e peteī rami ikuai aguā ojapo va'ekue ombovaipaague ma ajapo 'rā inhakā re ae ojeapa aguā rami.

20 Ha'e rami vy hi'áry aipyo 'rā xekya, ha'e vy ambo'a 'rā xenhuā py. Babilônia yvy katy araa uka vy ha'e py aikuaa pota 'rā xerovai opu'ā reiague re.

21 Hexeve ojava va'ekue, ixondaro kuery ha'e javi reve ojukapaa 'rā kyxe py. Ha'e rā okuave'i va'e ma amoāimba 'rā yvytu ha'e javi oipejua katy. Ha'e ramo peikuaa 'rā xee SENHOR ae xeayvuague.

22 — Po rami SENHOR Nhanderuete aipoe'i: Xee ma teīgue ju aipe'a 'rā peteī yary rovapy anhotŷ aguā. Hakā iporāvea gui ajaya 'rā ipyauvea oī va'ekue, ha'e gui peteī yvyty yvateve ha'e iporāve va'e áry ju 'rā anhotŷ.

23 Israel regua yvyty re ae 'rā anhotŷ. Ha'e ramo hakā reta ha'e hi'a porā 'rā. Ha'e rami vy yary

iporāve va'e 'rã oiko. Iguýry ma opa marāgua mymba kuery ikuai 'rã. Hakã rupi ma kuaray'ãa py opa marāgua guyra ju 'rã onhemboaita okuapy. ²⁴ Ha'e rami rire yvyra ikuai va'e ha'e javi oikuaa 'rã xee SENHOR ae yvyra yvatekueve reitya aiko, ha'e rã yvyigueve ma ambo'yvate va'e. Yvyra pyau amombiru va'e, ha'e rã ipirukue ma ambopyau ju va'e. Xee aipoa'eague xee SENHOR ae ajapo ju.

18

Peteĩ-teĩ gueko re ae oikuaa pota aguã re ijayvuague

¹ Ha'e gui SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i xevy:

² — Mba'exa tu peẽ kuery Israel yvy re mba'emo oiko va'e pexa vy aipopeje: “Tuu kuery uva aky ho'u rire ta'y kuery raĩ ju nda'evei”, peje?

³ Anhetẽ ete xee SENHOR Penderuete xerekove rupi aura vy aipoa'e: Pova'e ayvu ma nape-mombe'uvei ma 'rã Israel yvy rupi.

⁴ Mba'eta temimoingo nhe'ẽ ha'e javi ma xevygua meme. Tuu kuery nhe'ẽ ha'e ta'y kuery nhe'ẽ voi xevygua ae. Ojejavy va'e ae omano 'rã.

⁵ — Ha'e gui xapy'a rei peteĩ ava heko porã va'e vy ojapo 'rã ha'evea ramigua joguerekaoa py.

⁶ Ha'e rami vy ndo'ui 'rã xo'o yvyty áry rupi ta'angaa pe ome'ẽ mbyre, neĩ noma'ẽi 'rã guive Israel kuery ta'angaa oguerekaoa va'e re, ndoguero-jejavyi 'rã oirũ ra'yxy, neĩ nonhembojai 'rã kunha gueko re oĩ va'e re.

⁷ Nombojexavai 'rã avave rei, mba'emo oiporu va'ekue ome'ẽ kuerei 'rã iporukaare pe, na'imondai 'rã, guembi'u omboja'o 'rã okaruxe

va'e pe, ha'e omonhemonde 'rã guive ijao e'ŷ va'e kuery.

⁸ Ha'e va'e ma operáta oiporu uka rire nomboekovia retavei 'rã, hi'áryve ndojopyi 'rãe. Ojoko 'rã opo ha'eve'ŷa rami ojapo e'ŷ aguã, ha'e vy avakue re oikuaa potaa py ha'evea rami meme 'rã joguereko anhetẽ ete rupi.

⁹ Ha'e va'e xeayvu aeja va'ekue rupi vy ojapo 'rã aipota va'e, ha'evea rami meme 'rã oiko. Ha'e gui ma ha'e va'e heko porã va'e oikove 'rã — he'i SENHOR Nhanderuete.

¹⁰ — Ha'e gui xapy'a rei ha'e va'e oguereko 'rã gua'y imonda va'e, jojukaa, e'ŷ vy ha'e nunga va'e rei tema guyvy kuery pe ojapo va'e.

¹¹ Ha'e va'e ma peteĩve ojapo 'rã va'ekue ndojapoi. Ha'e rami 'rãgue py ho'u 'rã xo'o yvyty áry rupi ta'angaa pe rive ome'ẽ mbyre, oguerojejavy 'rã oirũ ra'yxy,

¹² ombojexavai 'rã iporiaukue'i ha'e oipotapa rei va'e, imondaa rupi 'rã oiko, nome'ẽvei ojerureague, ta'angaa re rive oma'ẽ, ojeguarupy anho ojapo,

¹³ peráta oiporu uka rire ojopy retavexe 'rã guive. Ha'e gui ma ha'e va'e nda'u oikove 'rã? Ndoikovei 'rãe. Ha'e ramigua ojeguarupy ha'e javi ojapo rire ojukaa 'rã, ha'e hexe ae 'rã oĩ huguy omoẽague re opaga aguã.

¹⁴ — Ha'e gui aŷ ma, xapy'a rei oiko 'rã peteĩ ta'y nguu ojejavvy rã oexapa teĩ ha'ekue ramigua ndojapoi va'e.

¹⁵ Ha'e rami vy ndo'ui 'rã xo'o yvyty áry rupi ta'angaa pe ome'ẽ mbyre, noma'ẽi 'rã ta'angaa Is-

rael kuery oguereko va'e re, oirū ra'yxy ndoguero-
jejavyi 'rā guive.

16 Neĩ nanhomomboriau rei 'rā, nome'ẽ e'ŷi 'rā
ojerureague, na'imondai 'rā, guembi'u omboja'o
'rā okaruxe va'e pe, omonhemonde 'rā ijao e'ŷ
va'e,

17 opo ndoipe'a e'ŷi 'rā iporiaukue'i pe, peráta
oiporu uka rire nomboekovia retavei 'rā, hi'áryve
ndojoypi 'rā, ojapo 'rā guive xee aipota va'e
xeayvuague rupi oiko vy. Ha'e va'e ma nomanoi
'rā nguu ojejavyague re. Oikove 'rāe.

18 Ha'e rā tuu ma ojukaa 'rā heko vaiague re,
jokorea rupi oiko rire, oirū kuery gui imondaa
rupi, ha'e heta va'e kuery mbyte rupi ha'eve'ŷa
ramigua ojapo guive rire.

19 — Ha'e rami teĩ peporandu 'rā: “Mba'e re tu
ta'y ndopagai 'rā nguu ojejavyague re?” peje 'rā.
Ha'e rami mba'eta ta'y ma teko porā ha'e ha'evea
ramigua ojapo oikovy, ha'e xeayvuague omoĩ porā
vy ojapo avi oikovy. Ha'e nunga rupi ae oikove 'rā.

20 Mba'eta ojejavy va'e ae 'rā omano. Ta'y ma
ndopagai 'rā nguu ojejavyague re, neĩ tuu ma voi
ndopagai 'rā gua'y ojejavyague re. Heko porā va'e
re oĩ 'rā teko porā rekovia, ha'e gui heko vai va'e re
ma oĩ 'rā gueko vaiague re opaga aguã.

21 — Ha'e rami avi xapy'a rei ojejavy va'ekue
ojeko rerova 'rā ojejavyague ha'e javi gui, ha'e
xeayvuague omoĩ porāmba vy ojapo 'rā teko porā
ha'e ha'evea ramigua. Ha'e rami vy oikove 'rā,
nomanoi 'rāe.

22 Ha'eve'ŷa ramigua ojapoague re ma
na'ima'endu'aavei 'rā. Teko porā rupi oiko rire
oikove 'rā.

23 Mba'eta xee nda'u arov'y'a ri heko vai va'e omano rā? Any, xee aipota ojejavyague gui ojeko rerova oikove aguā — he'i SENHOR Nhanderuete.

24 — Ha'e rami teī xapy'a rei heko porā va'ekue ma gueko porāague gui ojepe'a vy ojejavy ju 'rā, heko vai va'e ojeguarupy ojapoа rami avi ojapo oikovy vy. Ha'e va'e nda'u oikove 'rā teve? Any, mba'eta teko porā rupi oikoague ha'e javi re na'im'aendu'aavei 'rā. Ha'e va'e omano 'rā gueko vai ha'e ojejavy reia py.

25 — Ha'e rami teī aipopeje 'rā: “ SENHOR reko ma ha'eve'ŷa ramigua”, peje 'rā. Aŷ ma Israel kuery, pendu ma: Xereko nda'u ha'eve'ŷa ramigua teve? Peē kuery reko e'ŷ teve ikarē-karē va'e?

26 Ha'e nunga rupi xapy'a rei heko porā va'ekue ma gueko porāague gui ojepe'a vy teko vai rupi anho ri oiko vy omano 'rā ha'e nunga py. Gueko vaia py ae 'rā omano.

27 Ha'e rami teī xapy'a rei heko vai va'e ma gueko vaiague gui ojeko rerova vy teko porā ha'e ha'evea ramigua anho ri ojapo vy ojapo 'rā onhe'ē oikove aguā rami.

28 Mba'eta ojee ae oikuaa pota vy teko vai rupi oikoague gui ojeko rerova ri vy oikove 'rā, no-manovei 'rāe.

29 Ha'e rami teī Israel kuery ma “ SENHOR reko ma ha'eve'ŷa ramigua”, he'i okuapy. Xereko nda'u ha'eve'ŷa ramigua teve? Israel kuery, peē kuery reko e'ŷ teve ikarē-karē va'e?

30 — Ha'e nunga rupi Israel kuery, xee roikuua pota 'rā peteī-teī reko re — he'i SENHOR Nhanderuete. — Pejeko rerova ha'e pejep'e ke pen-

deko vaia ha'e javi gui. Ha'e ramo 'rāe teko vai napendereityvei.

³¹ Ha'e rami vy peipe'a pendejegui penderekvaia ha'e javi, ha'e gui pendejee pemoī uka penekuraxō pyaurā ha'e penenhe'ē pyaurā. Mba'eta Israel kuery, mba'e re 'rā tu pemano?

³² Mba'eta xee ma ndarovy'ai peteīve pemano rā. Ha'e nunga rupi pejeko rerova peikove aguā — he'i SENHOR Nhanderuete.

19

Guary re Israel kuery ombojojaague

¹— Ha'e gui ndeayvu ke Israel regua yvatekueve pe omboaxy va'e rami.

² Ha'e vy aipo're 'rā: Marā ramigua tu pendexy raka'e? Peteī guary kunha guary kuery mbyte oiko, ha'e gua'y kuery mbyte onheno oupy va'e. Ha'e va'e ma omongakuua gua'y kuery.

³ Peteī gua'y oguerekova'e kue tuja ma vy imba'ejuka kuaa, avakue ho'upa peve.

⁴ Ha'e ramo ha'e nunga omombe'ua rā yvy regua ikuai va'e oendupa okuapy. Ha'e rami vy ombo'a yvykua ha'e kuery ojapo va'ekue py. Ha'e vy ty'aī re ogueraa Egito yvy katy.

⁵ Ha'e ramo ixy guary kunha va'e ma gua'y oarō va'ekue ogueraa rā nda'evei oikovy. Ha'e rami vy gua'y mboae ju omongakuua.

⁶ Ha'e ramo ha'e va'e ju tuja guary kuery mbyte rupi. Ha'e vy imba'ejuka kuaa, avakue ho'upa peve.

⁷ Avakue ojukaa rupi ojapo reta avi imeve'ŷ aguā, ha'e tetā ikuai va'e omombytapa tekoav'e'ŷ.

Ha'e ramo okororõ rã yvy regua kuery oendu vy ndaekorävei rei okuapy.

⁸ Ha'e rami vy yvy regua kuery ha'ea katy ikuai va'e onhemboatypa okuapy hovai. Ha'e rami vy hi'áry rupi kya omombo vy ombo'a yvykua ojapo va'ekue py.

⁹ Ty'aí py ojopy vy ombo'a nhuã py. Ha'e rami vy Babilônia pygua huvixaa py ogueraa. Ha'e py ma omboty peteĩ henda ikorapa va'e py, Israel regua yvyty rupi ijayvua noenduavei aguã.

Uva'y re ju ombojojaague

¹⁰ — Ha'e gui pendexy ma uva'y yakã yvýry onhotõ mbyre rami oiko. Yy reia py onhotõa rire hi'a porã, hakã reta guive.

¹¹ Hakã ma imbaraete raxa, huvixa po pyguarã. Ha'e vy hakã ha'e hoguepa reve yvateve ov yv rã pavẽ rei oexa okuapy yvate etea.

¹² Ha'e rami teĩ opoxy reve omondoroa, ha'e yvy rupi oitya. Ha'e ramo hi'a ma yvytu kuaray oua katy gui oipeju va'e omombirupa. Hakã mbaraetekue ma omopẽmbaa rã ipirupa. Ha'e gui tata py ju oapypaa.

¹³ Ha'e gui aÿ ma tekao e'ÿa py rive ju onhotõa yvy piru reia ha'e yy noña py.

¹⁴ Ha'e gui peteĩ hakã tuvixave'i va'e gui ma tata ou vy omomba hi'a. Ha'e ramo hexe noñvei hakã imbaraete va'e huvixa po pyguarã — he'i.

— Po rami 'rã reronhemboaxy, ha'e peronhemboaxy pavẽ aguã.

20

*Egitoy vvy gui Israel kuery oo rire ojeguarupy
rupi ae tema ikuaria re ijayvuague*

¹ Ha'e gui sete ma'etŷa ha'e peteĩ nhiruĩ jaxyar re, dez araa py ma Israel regua nhomongeta va'ety kuery jogueru xea py, SENHOR pe oporandu uka aguã. Ha'e rami vy oguapypa okuapy xerenonde.

² Ha'e ramo xevy pe SENHOR ombou oayvu. Ha'e vy aipoe'i:

³ — Ava ra'y, ndeayvu ke Israel regua nhomongeta va'ety kuery pe. Ha'e vy aipo're: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Peẽ kuery pa xevy peporandu ukaxe vy peju? Anhetẽ ete xee SENHOR Penderuete xee ae rekove rupi aura vy aipoa'e: Nda'evei peẽ kuery peporandu uka aguã xevy.

⁴ Ha'e gui ndee ava ra'y, ndeayvu ta pa ha'e kuery reko vaia re? Eikuua uka ke ha'vy tamoĩ kuery ojeguarupy ojapoague.

⁵ Ha'e vy aipo're: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Israel kuery xejeupe guarã aiporavo vy xepo aypi reve aura va'ekue Jacó ramymino kuery pe ajekuua uka reve. Egito yvy re ikuai jave xepo aypi reve ha'e kuery pe aura vy “Xee ma SENHOR Penderuete”, ha'e va'ekue.

⁶ Ha'e va'e ára xepo aypi reve ha'e kuery pe aura Egito yvy gui aipe'apa aguã re, peteĩ yvy ha'e kuery peguarã aiporavoague py araa aguã, kamby ha'e ei ndoataia ha'e yvy jave gui iporãvea py.

⁷ Ha'e rami vy aipoa'e ha'e kuery pe: “Peteĩ-peipe'a 'rã pendejegui mba'emo ojeguarupy pexaxe vai va'ekue. Penhemongy'ave eme Egito

pygua ta'angaa pembojeroviaa py. Mba'eta xee ae ma SENHOR Penderuete aiko”, ha'e va'ekue.

⁸ Ha'e rami teĩ ha'e kuery naxenhe'ẽ renduxei vy opu'ãmba okuapy xerovai. Ha'e rami vy mava'eve rei ojegui ndoipe'ai ojeguarupy oexaxe vai va'e, ndojepé'ai guive Egito pygua ta'angaa ombojeroviaa gui.

— Ha'e ramo xee aipoa'e va'ekue ha'e kuery áry xepoxya anhoẽ aguã re, ha'e kuery pe xepoxya aexa ukapa peve Egito yvy re ikuiaia py.

⁹ Ha'e rami teĩ amboae rami ju ha'e kuery re ajapo xerery amboete ucaa rupi vy, xerery re yvy regua ijayvu rei e'ŷ aguã ha'e kuery yvy re xevyguia kuery ikuiaia rupi, mba'eta yvy regua kuery oexaa py ae xevyguia kuery pe ajekuaa uka rire Egito yvy gui aipe'apaa py.

¹⁰ Ha'e rami vy aipe'apa Egito yvy gui, ha'e tekoa e'ŷa katy ju araa.

¹¹ Ha'e kuery pe ame'ẽ xeayvua, aikuaa uka guive aipota va'e. Ha'e va'e ma avakue ojapopa ri vy okuave 'rã ha'e va'e rupi.

¹² Ha'e kuery rekora ame'ẽ avi sábado ára omboete aguã, xee aeko mbo'e aguã, ha'e gui ha'e kuery oikuua aguã xee SENHOR ae iky'a'oa aikoa.

¹³ Ha'e rami teĩ Israel kuery ma tekaoa e'ŷa py araa ague py ju opu'ãmba okuapy xerovai. Ha'e rami vy nda'ikuaxei xeayvuaque ha'e aipotaa aikuaa uka va'ekue rupi, ha'e va'e avakue ojapopa vy okuave 'rã va'eri. Ha'e rami vy opa mba'e py omongy'a okuapy sábado ára pyguarã aeja va'ekue. Ha'e nunga rupi tekaoa e'ŷ pyve xeayvu ha'e kuery áry xepoxya anhoẽ aguã re, amokanhymba ete aguã.

¹⁴ Ha'e rami teĩ ha'e kuery re amboae rami ju

ajapo xerery amboete ukaa rupi vy, xerery re yvy regua kuery ijayvu rei e'ŷ aguã, ha'e kuery yvy gui xevygua kuery aipe'apa rire.

15 Ha'e rami vy tekoia e'ŷa py ju xepo aupi reve ha'e kuery pe aura va'ekue ijyvyrã va'ekue py araa ve'ŷ aguã re, kamby ha'e ei ndoataia ha'e yvy jave gui iporâvea py.

16 Mba'eta ha'e kuery ndojapoxei okuapy xeayvuague, aipotaa rami nda'ikuaixei guive, sábado ára pyguarã amoï va'ekue voi omongy'apa, mba'eta okuraxõ py ta'angaa kuery re rive oje'oixe.

17 Ha'e rami teĩ ha'e kuery re ama'ẽ aperdoaa rupi, amokanhymba 'rãgue py, namomba etei tekoia e'ŷa rupi ikuaiia py.

18 — Ha'e rami teĩ ha'e kuery ra'y kuery pe ma xeayvu tekoia e'ŷa py. Ha'e vy aipoa'e va'ekue: “Peiko eme penderu kuery ikuaiague rupi, pejapo eme ha'e kuery oipotaa rami, penhemongy'a eme guive ha'e kuery ta'angaa oguereko va'e rupi rive.

19 Mba'eta xee ae ma SENHOR Penderuete aiko. Pendekuai ke xeayvuague rupi, ha'e pemoï porã xee aipota va'e pejapopa aguã.

20 Pemboete sábado ára pyguarã aeja va'ekue, mba'eta oï 'rã xee roeko mbo'e aguã, xee ae SENHOR Penderuete aikoa peikuua aguã”, ha'e va'ekue.

21 Ha'e rami teĩ ta'y kuery voi opu'ãmba okuapy xerovai. Ha'e rami vy xeayvuague rupi nda'ikuai, nomoï porã guive aipota va'e, ha'e va'e avakue ojapopa vy okuave 'rã va'eri. Ha'e rami 'rãgue py omongy'apa rei okuapy sábado ára pyguarã aeja va'ekue.

— Ha'e rami rire xee xeayvu ha'e kuery áry xepoxya anhoẽ aguã re, teko a e'ŷa py ikuiaia py ha'e kuery pe xepoxya aexa ukapa peve.

²² Ha'e rami teĩ xerery amboete ukaa rupi vy xepo ajoko va'ekue, xerery re yvy regua kuery ijayvu rei e'ŷ aguã ha'e kuery oexaa py xevyguia kuery aipe'apa rire.

²³ Ha'e rami vy teko a e'ŷa py xepo aupti reve ha'e kuery pe aura yvy regua kuery ikuiaia rupi amoaimba aguã re, ijyvy ha'e javi rupi.

²⁴ Mba'eta xevyguia kuery ndojapoi karamboae xeayvuague, nda'ikuaixei aipotaa rami, omongy'apa sábado ára pyguitarã aeja va'ekue, ha'e ta'angaa nguu kuery oguereko va'ekue oexa vy oendu avi ombojeroviaxeia.

²⁵ Ha'e nunga rupi ha'e kuery pe aeja uka amboae regua ayvu iporã e'ŷ va'e rupi ikuai aguã, ha'e heko mboaerã ha'e va'e rupi ikuai aguã va'ekue'ŷ.

²⁶ Ha'e rami vy aeja ta'angaa pe mba'emo ome'ëa py onhemongy'apa rei aguã, gua'y kuery oiko ypy'i va'ekue tata py oapya py. Ha'e rami ikuai aguã aeja namboekorãvei aguã, xee ae SENHOR aikoa oikuua pavẽ aguã.

²⁷ — Ha'e nunga rupi ndee ava ra'y, ndeayvu ke Israel kuery pe. Ha'e vy aipo're: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Peneramoï kuery ma pova'e py ju opu'ã rei okuapy xerovai.

²⁸ Mba'eta yvy ha'e kuery pe ame'ë aguã re xepo aupti reve auraague py araa ma rire teĩ, ha'e kuery peteĩ yvy'ã yvate va'e, e'ŷ vy peteĩ yvyra hogue ana va'e oexa nhavõ ha'e py rive mba'emo ome'ë okuapy ta'angaa pe, heakuã porã va'e omoï ha'e

mba'emo rykue onhoẽ okuapy xembopoxy aguã rami rive.

²⁹ Ha'e ramo xee aipoa'e ha'e kuery pe: “Mba'e yvyty tu kova'e, ha'e katy peẽ kuery peo pekuapy aguã?” ha'e va'ekue. Mba'eta hery ma Yvyty Ombojeroviaaty oĩa, kova'e ára peve.

³⁰ Ha'e nunga rupi aŷ aipo're Israel kuery pe: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Peẽ kuery voi penhemongy'apa pekuapy, peneramoĩ kuery rami ae ju. Mba'eta peẽ kuery ju pendetavy tema ojeguarupy ha'e kuery oguereko va'ekue rupi peo vy.

³¹ Mba'eta aŷ peve penhemongy'apa 'rã ta'angaa pe mba'emo peme'ea py, pendera'y kuery ae peapy vy guive. Ha'e rami teĩ Israel kuery, peju ri ty'y xevy peporandu uka vy? Anhetẽ ete xee SENHOR Penderuete xerekove rupi aura vy aipoa'e: Peẽ kuery ma nda'evei ae xevy peporandu uka aguã.

³² Peẽ kuery aipopeje: “Ore ma yvy regua kuery reko rami 'rã orekuai yvyra ha'e ita guigua rive rombojeroviaa rupi, amboae yvy re ikuai va'e reko rami”, peje. Ha'e rami teĩ peneakã gui rive ha'e rami pendekuaxea ndoikoi 'rãe.

³³ Mba'eta anhetẽ ete xee SENHOR Penderuete xerekove rupi aura vy aipoa'e: Peẽ kuery re xepo'aka 'rã xepo aupi vy xepo'akaa aexa uka reve, xepoxya anhoẽa rupi.

³⁴ Ha'e rami vy roipe'apa ju 'rã yvy regua kuery ikuiaia mbyte romoaĩague gui, romboatypa ju 'rã yvy pendekuaiague gui. Xepo aupi vy xepo'akaa aexa uka reve 'rã ajapo, xepoxya anhoẽa rupi guive.

35 Ha'e rami vy yvy regua ikuiaia katy ju rogueraa 'rā tekoa e'ŷa katy rami. Ha'e gui ha'e py ma aikuua pota 'rā peẽ kuery re, jova re nhama'ẽ reve.

36 Mba'eta Egito regua tekoa e'ŷa rupi peneramoĩ kuery re aikuua potaague rami ae ju peẽ kuery re voi aikuua pota 'rā — he'i SENHOR Nhanderuete.

37 — Ajapo 'rā xepopoka guýry rupi peaxa aguã rami. Ha'e rami vy romo'arandu 'rā xereve guarã ajapo va'ekue rami vy.

38 Penembyte gui aipe'apa 'rā xere opu'ã ha'e nax-enhe'ẽ rendui va'ekue. Ha'e kuery ikuaiague yvy gui aipe'a teĩ ndooi 'rā Israel yvy re. Ha'e ramo peikuaa 'rā xee ae SENHOR aikoa.

39 — Ha'e rā peẽ Israel kuery pe xee SENHOR Penderuete aipoa'e: Naxenhe'ẽ renduxei vy tapeo, peteĩ-teĩ pendekuai ta'angaa pe rive aŷ ha'e raka'eve'i peve. Ha'e rami teĩ pemongy'a reive eme xerery iky'a e'ŷ va'e, ta'angaa pe mba'emo peme'ẽa py.

40 Mba'eta xevygua yvyty iky'a e'ŷ va'e, Israel regua yvyty yvatevea áry ma Israel kuery ha'e javi 'rā xembojerovia okuapy — he'i SENHOR Nhanderuete. — Ha'e va'e yvy re ae 'rā ha'e javive xembojerovia. Ha'e py ma xee arov'y'a ju 'rā. Ha'e py ae aipota 'rā mba'emo xevy peme'ẽ, mba'emo perekva'e jypygua iporâgueve, mba'emo iky'a e'ŷ va'e guive.

41 Yvy regua kuery mbyte gui roipe'a vy peaĩmbaague gui romboatypa ju rire xee rojou porã 'rā heakuã porã va'e rami. Ha'e ramo yvy regua kuery oexaa py aikuua uka 'rā iky'a e'ŷ va'e

aikoa, peẽ kuery pendekuaia rupi.*

42 Ha'e gui Israel yvy re roguerupa ma ramo peikuaapa 'rã xee ae SENHOR aikoa, ha'e va'e yvy xepo aupi reve peneramoĩ kuery pe ame'ẽ aguã re auraague py ae.

43 Ha'e py ma penema'endu'a 'rã mba'emo vai rupi pendekuaia py penhemongy'apaague re. Ha'e rami vy pejeguaru 'rã pekuapy pendejegui ae, penderekó vaia rupi pendekuaiaque re.

44 Ha'e gui xerery amboete ucaa rupi vy romboaxy ju ramo peikuaa 'rã xee ae SENHOR aikoa. Mba'eta Israel kuery, pendeko vaiague re norombopagavei 'rã, opa marã pendekuaiaque re'ý guive — he'i SENHOR Nhanderuete.

Kuaray puku-a katygua kuery rovai ijayvuague

45 Ha'e gui SENHOR oayvu ombou ju vy aipoe'i xevy:

46 — Ava ra'y, ema'ẽ kuaray puku-a katy, ha'e vy ndeayvu ha'e kuery rovai. Emombe'u xeayvu ka'aguy kuaray puku-a katygua rovai.*

47 Ha'e vy aipo're ha'e py ikuai va'e pe: Pendu ke SENHOR ayvu. Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Aÿ ma amoendy 'rã tata penda py yvyra pyau ha'e ipirukue ha'e javi mokanhyarã. Ndoguevei 'rã tata rendy. Ha'e rami 'rãgue py penderova okaipa 'rã kuaray puku-a katy guive ijapu'a'ia katy peve.

48 Pavẽ avakue oikuaa 'rã xee SENHOR ae imoend-yare aikoa. Ndoguevei 'rãe — he'i.

49 Ha'e ramo xee aipoa'e:

* **20:41** 2 Coríntios 6.17 * **20:46** Apy ma profeta ijayvu Jerusalém tetã ha'e Judéia yvy regua kuery re.

— Ai SENHOR Xeruete! Ha'e kuery ijayvu 'rã xere: “Ha'e va'e e'ŷ ri ty'y ayvu rive mombe'uat y oiko?” he'i 'rã okuapy xevy — ha'e.

21

SENHOR guigua kyxe re ijayvuague

¹ Ha'e gui xevy SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i:

² — Ava ra'y, ema'ẽ Jerusalém katy. Ha'e vy ndeayvu ha'e kuery ombojeroviaaty ikuai va'e rovai. Emombe'u xeayvu Israel yvy ha'e javi rovai.

³ Ha'e vy aipo're: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Ma'ẽ, peẽ kuery rovai aiko. Ha'e rami vy xekyxe aekyi 'rã hyru gui penembyte gui amomba aguã heko porã ha'e heko vai va'e guive.

⁴ Mba'eta penembyte gui amomba 'rã heko porã ha'e heko vai va'e. Xekyxe aekyi 'rã hyru gui temimoingo ha'e javi rovai rupi, kuaray puku-a katy guive ijapu'a'ia katy peve.

⁵ Ha'e ramo oikuaa pavẽ aguã xee SENHOR ae hyru gui xekyxe aekyi va'ea, hyru py noĩ jevyvei 'rã guive.

⁶ — Ha'e nunga rupi ndee ava ra'y, nepoaẽ nhendu ke. Ha'e kuery oendua py nepoaẽ nhendu 'rã ndepy'a py nda'evei ete reve.

⁷ Ha'e gui ha'e kuery oporandu 'rã ndevy: “Mba'e re tu ha'e rami ete nepoaẽ ri?” he'i 'rã ndevy. Ha'e ramo aipo're 'rã: “Mba'emo aendu ramo'i va'ekue re rima xepoaẽ. Mba'eta ha'e nunga oiko rã pavẽ opy'a py onhemondyipa 'rã, pavẽ po ikangypa, pavẽ rei onhe'ẽ py ndaekorãvei 'rã okuapy, pavẽ renapy'ã yy rami rive 'rã opyta na'imbaraetevei

vy. Ha'e nunga ou ma oiny, ojeupity 'rāe, he'i SENHOR Nhanderuete", 're 'rā.

⁸ Ha'e gui teīgue ju SENHOR oayvu xevy ombou. Ha'e vy aipoe'i:

⁹ — Ava ra'y, emombe'u ju xeayvu. Ha'e vy aipo're: Po rami SENHOR ijayvu: Kyxe oaīmbe'epa ha'e omboverapa pyre oī.

¹⁰ Jojuka aguā oaīmbe'ea, ha'e overa va'e rami ete omboveraa.

— Ha'e rami teī Israel kuery aipoe'i 'rā: "Javy'a nho 'rā jakuapy! Xera'y po pygua ma yvyra amboae kuery oguerekō va'e gui ipo'akapave", he'i 'rā okuapy.*

¹¹ Ha'e rami teī Nhanderuete ombovai:

— Ha'e va'e kyxe ma omboveraa rei mba'eta oiporua 'rāe. Oaīmbe'e ha'e omboverapaa ma jojukaarā po py amboaxa aguā.

¹² Ha'e nunga rupi ndee ava ra'y, neraxē ha'e nepoaē rei ke, mba'eta xevygua kuery rovai 'rā oiporua, Israel regua yvatekueve ha'e javi rovai guive. Ha'e va'e kuery ma amboaxapa 'rā kyxe revegua pe, xevygua kuery ha'e javi reve. Ha'e nunga rupi eipete-pete nde'u rupi.

¹³ Mba'eta ou 'rā pendereko a'āarā. Ha'e gui penderuvixa ipo pygua va'e nhomoingo axy va'ekue noīvei ramo mba'exa 'rā tu peiko? — he'i SENHOR Nhanderuete.

¹⁴ — Ha'e gui ndee ava ra'y, emombe'u ke xeayvu, ejepopete-pete guive. Tove kyxe mokoīgue tajopyxo, mboapykue peve tajojuka, jova-jovaive gui tou jojukaa rupi.

* **21:10** Israel kuery "Xera'y" he'ia ma nguvixave re ijayvu vy, hexe anho rei ojeroviaa rupi.

15 Ha'e kuery okuraxõ py onhemondyi rei aguã, ha'e okẽ oẽaty ha'e javi rupi heta ho'a aguã. Ajapo 'rã kyxe overa va'e rami hexakã aguã. Mba'eta jojuka aguã ae omboveraa ha'e oaĩmbe'epaa.

16 Ha'e gui ndee kyxe, tereo reiporu kuaa katy nembaraetea ha'e javi reve, ha'e gui reiporu kuaa e'ŷa katy ju tereo, reoa katy rei.

17 Ha'e ramo xee voi ajepopete avi 'rã xepoxyague gui apytu'u vy. Xee SENHOR ae xeayvu va'e — he'i.

18 Ha'e gui xevy SENHOR ombou ju oayvu. Ha'e vy aipoe'i:

19 — Ndee ava ra'y, ejapo ke mokoĩ tape ra'angaa, ha'e va'e regua peteĩ rupi Babilônia pygua huvixa okyxe reve ou aguã. Mokoĩve ma peteĩ'i vyv gui ou va'e. Ha'e gui tetã oẽaty katy'i emoĩ avi mokoĩ vyvrape'i tape rexa ucaa.

20 Embopara imoiny peteĩ tape Amom kuery rekoa Rabá katy kyxe reve oo aguã, ha'e rã amboae ma Judá ha'e Jerusalém tetã ikorapa va'e katy oo aguã.

21 Mba'eta Babilônia pygua huvixa opyta 'rã ho'amy tape rakãmby py, mokoĩ tape joa katy e'ŷ oĩa py, nguu ete kuery pe ranhe imba'ekuaa aguã. Ha'e rami vy hu'y ombovava-vavaa ma ramo peteĩ oekyi 'rã, ta'angaa ngoo gui ogueru va'ekue pe oporandu 'rã, ha'e mba'emo py'akue rupi avi 'rã imba'ekuaa.

22 Ha'e gui imba'ekuaa rupi oikuua 'rã oiporu kuaa regua re Jerusalém tetã katy ae oo aguã. Ha'e rami vy oiko katu 'rã tetã rokẽ omopẽ aguã, jojuka aguã re ijayvu atã, joe opu'ãa aguã re ojapukai, okẽ mopẽa py tetã rokẽ re ombota, tetã kora re yvy omboaty vy omovã, ha'e torre ojapo aguã.

23 Ha'e gui judeu kuery hexeve peteī rami ikuai aguā re oura va'ekue ma ha'e nunga oendu vy "Apu" he'i 'rā okuapy. Ha'e rami teī ha'e kuery reko vaiague re Nhanderuete oikuaa pota 'rā ombo'a ukapa aguā.

24 Ha'e nunga rupi SENHOR Nhanderuete aipoe'i:

— Anhetē ae peē kuery xemoma'endu'a pendereko vaia re aikuaa pota aguā, mba'eta pendereko vaia ojekuaa porā, mba'emo pejapoа ha'e javi py pexa uka pejejavya. Ha'e rami ete xemoma'endu'a rire rombo'apa 'rā ha'e nungakue re.

25 Ha'e gui ndee Israel kuery ruvixa opa marā rei nderekō vai ete va'e, ovaē ma oiny nde'ára opaa py rombopaga aguā.

26 Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu ndevy: Emboi ke neakā regua ha'e coroa, mba'eta ha'ekue rami ve'ŷ 'rā oiko. Mba'eta yvȳigueve'i omboyvatea 'rā, ha'e rā yvatekueve ma omo'yvȳ'ia 'rā.

27 Ivaipa, ivaipa 'rā! Aŷ ma xee ambovaipa 'rā neretā, ha'e ramo noīvei 'rā, opena kuaa va'erā ou eŷa ja. Ha'e va'e pe ma amboaxa ju 'rā.

28 — Ha'e gui ndee ava ra'y, emombe'u ke xeayvu. Po rami SENHOR Penderuete ijayvu Amom pygua kuery ijayvu reia re. Ha'e gui aipo're 'rā: Kyxe, kyxe hyru gui oekyia ma, omboveraa jojuka aguā, nhomomba ha'e overa va'e rami hex-akā aguā.

29 Ha'e va'e ma ojaya 'rā opa marā heko vai va'e kuery aju'y, mba'eta ovaē ma hí'ára opaa py amboopaga aguā, mba'eta peē kuery rekora oexa'ää rupi rive omombe'u rire, ha'e kuery ae oexa ra'uague rupi.

30 — Ha'e gui emoī ju ndekyxe hyru py. Mba'eta yvy reikoague py ae ju 'rā rombopaga.[†]

31 Ha'e rami vy nde'áry ambou 'rā xepoxya, nderovai rupi aipeju 'rā tata rami xepoxya regua, ha'e gui romboaxa 'rā avakue nhomboaxya rupi e'ý nhomoingo axy raxa va'e kuery po py.

32 Ha'e ramo reiko 'rā mba'emo pirekue oapy pyrā rami. Nderuguy omoēa 'rā ndeyvy re ae. Ndere na'ima'endu'aavei 'rā, xee SENHOR ae xeayvu rire.

22

Jerusalém pygua kuery ojeguarupy ojapo okuapya re ijayvuague

1 Ha'e gui xevy SENHOR oayvu ombou ju vy aipoe'i:

2 — Ha'e gui ndee ava ra'y, ndeayvu ta pa tetā pygua kuery jouguy omoēague re? Ndeayvu ke ha'vy ojeguarupy ojapo okuapya ha'e javi re.*

3 Ha'e gui aipo're: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Nda'evei ete 'rā tetā jouguy moēa ikuaia va'e pe. Mba'eta ta'angaa pejapo va'ekue rupi penhemongy'a vy penderovairā ae pejapo pekuapy pepagaa ára pyguarā ovaẽ peve.

4 Mba'eta jouguy pemoēa py pendepo ae pemongy'apa. Mba'eta ta'angaa peẽ ae pejapo va'ekue rupi penhemongy'a vy pejapo pepaga aguã ára ovaẽ aguã rami. Penema'etŷa opa ta ma. Ha'e nunga rupi ae xee ajapo amboae regua

[†] **21:30** Apy ma Babilônia pygua huvixa pe ju Nhanderuete ijayvu ombopaga aguã re. * **22:2** “Tetā” he'ia ma Jerusalém ae (Mateus 23.37; Lucas 13.34).

kuery yvy jave rupi ikuai va'e pendejojai rei ha'e penembojaru rei aguã rami.

⁵ Pendea katy'i ha'e mombyry rupi ikuai va'e voi ijayvu vaikue rei 'rã okuapy pendere, mba'eta oikuua pavẽ opa marã rei pendekuaia.

⁶ — Ha'e gui Israel regua yvatekueve voi, pe-teĩ-teĩ opo'akaa rupi mba'eve ndojapoi 'rã jouguy omoẽ e'ŷ vy.

⁷ Ha'e rami vy penembyte rupi ha'e kuery nomboetei 'rã nguu ha'e oxy, okorepa rei 'rã amboae regua, ha'e ha'eve'ŷa rami 'rã oguerekoyre'ŷ ha'e imeve'ŷ va'e kuery.

⁸ Nomboetei mba'emo xevyguia iky'a e'ŷ va'e, omongy'apa guive sábado ára pyguarã aeja va'ekue.

⁹ Penembyte rupi ikuai avi avakue jouguy omoẽ ukaxe vy joe ijayvu rei va'erã. Penembyte rupi ae ho'u 'rã okuapy xo'o ta'angaa pe ome'ẽ mbyre vyty áry rupi, opa marã rei ikuai vy.

¹⁰ Pendekuaia mbyte rupi ojejavvy 'rã nguu pe, onhemboja 'rã guive kunhague gueko re oiko va'e re.

¹¹ Amongue ma ojejavvy 'rã oirũ ra'yxy reve, amboae ma omongy'apa rei 'rã gua'y ra'yxy ae, ha'e 'rã amboae ma onhenho 'rã gueindy nguu rajy reve ae.

¹² Pendekuaia rupi mba'emo ome'ẽa rã ojopy 'rã jouguy omoẽ aguã. Peráta oiporu uka rire oipe'a retave 'rã okorea rupi. Oirũ kuery ombotavypaa py oipe'apa 'rã oguerekoyre'ŷ va'ekue. Ha'e ramia py na'ima'endu'avei okuapy xere — he'i SENHOR Nhanderuete.

¹³ — Aŷ ma pejokore ha'e jouguy pemoẽa py pendepo ky'apa ramo ajepopete 'rã xepoxya aexa uka

vy. Ha'e ramo penembaraete 'rã ri ty'y pendepy'a py?

¹⁴ Pendepo imbaraete avi 'rã ri ty'y rombopaga vy ajua ára pyguarã? Mba'eta xee SENHOR xeayvu rire ajapo 'rãe.

¹⁵ Ha'e rami vy romoaõmba 'rã yvy regua kuery ikuia rupi, ha'e rogueraa ukapa 'rã yvy mboae rupi. Ha'e rami vy 'rãe pendegui aipe'a ha'eve'ýa oĩ va'e.

¹⁶ Ha'e gui yvy regua kuery oexaa py penhemongy'apa ma rire peikuua 'rã xee ae SENHOR aikoa.

¹⁷ Ha'e gui SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i xevy:

¹⁸ — Ava ra'y, xevy pe rã Israel kuery ikuai tata rupa py prata oiky'a'oa rã mba'emo ky'akue opyta va'e rami: overa va'e, estanho, ferro ha'e chumbo ky'akue rami rive.

¹⁹ Ha'e nunga rupi po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Mba'emo ky'akue peẽ kuery pendekuai ramo aÿ xee romboatypa 'rã Jerusalém mbyte py.

²⁰ Mba'eta prata, overa va'e, ferro, chumbo ha'e estanho ma omoõmbaa 'rã tata rupa py, oipejua rã tata raku py hykupa aguã. Ha'e rami ae avi xepoxya rupi rojou vai reve romono'õmba vy ha'e py roeja 'rã romboykupa aguã.

²¹ Romono'õague py peẽ kuery áry rupi aipeju 'rã xepoxya reve. Ha'e ramo penderykupa 'rã Jerusalém mbyte py.

²² Tata rupa py prata hykupaa rami avi peẽ kuery penderykupa 'rã ha'e py. Ha'e ramo peikuua 'rã xee SENHOR ae peẽ kuery áry xepoxya anhoëague — he'i.

23 Ha'e gui SENHOR oayvu xevy ombou ju. Ha'e vy aipoe'i:

24 — Ava ra'y, aipo're ha'e kuery yvy pe: Ndee yvy, nderejeky'a'o ukai rire xepoxya aexa ukaa ára nda'okyi 'rã nde'áry.

25 Yvy mbyte rupi profeta kuery jogueroayvu 'rã nhonhe'ẽ mombaxe vy, guary okororõ reve guaĩ axí re guembia omoatãa rami. Mba'eta oipe'apa 'rã joperáta ha'e nhomba'e rei-rei. Ha'e rami vy yvy mbyte rupi omboetave tema imeve'ŷ va'e kuery.

26 Ha'e kuery regua sacerdote kuery voi xeguigua lei rupi nda'ikuai, omongy'apa 'rã guive mba'emo xevygua iky'a e'ŷ va'e. Ha'e kuery oikuua rã iky'a e'ŷ va'erã omboaxa pyre ha'e omboaxa pyre'ŷ ma joo ramigua. Ndoikuaai merami ha'eve va'e ha'e ha'eve'ŷ va'e joo ramigua e'ŷa. Ha'e rami vy sábado ára aeja va'ekue py oiko va'e gui omboty 'rã guexa. Ha'e rami vy omboetepy e'ŷ rami aiko ha'e kuery mbyte.

27 Ha'e kuery regua yvatekueve ma aguara'i guaĩ axí py guembia omoatãa rami avi omoẽ 'rã jouguy, nhonhe'ẽ omombaa rupi ojopy aguã jokoreague rive.

28 Ha'e gui ha'e kuery regua profeta kuery ma cal py ha'e nunga ha'e javi omoxiimba rive 'rã apu oexa ra'uague omombe'ua py. Mba'eta ijapua rupi rive ayvu omombe'u vy aipoe'i 'rã: “SENHOR Nhanderuete ma po rami ijayvu”, he'i 'rã SENHOR ijayvuague rupi e'ŷ va'eri.

29 Ha'e rami vy yvy re ikuai va'e jokorea rupi ikuai, imondaa rupi oguerekox yxy 'rã ojexavai va'e ha'e iporiaukue'i, mba'e re'ŷ omoingo axy 'rã guive

amboae guigua kuery.

³⁰ Ha'e kuery mbyte xee aeka teĩ peteĩ ri jepe ava xerenonde py tetã kora omoatyrõ nho aguã, ha'e rami e'ŷ vy ipa'ũ py oĩ aguã mba'emo jokoarã, kova'e yvy xee amokanhymba e'ŷ aguã. Ha'e rami teĩ ndajoui peteїve.

³¹ Ha'e nunga rupi ae ha'e kuery áry anhoẽ xepoxya tata rami, amokanhymba aguã ajou vaia rupi. Ha'e rami vy ha'e kuery áry ambou ikua-iague re opaga aguã — he'i SENHOR Nhanderuete.

23

Kunhague itavy rei va'e Oolá ha'e Oolibá hery va'e re ijayvuague

¹ Ha'e gui SENHOR ombou ju oayvu xevy pe. Ha'e vy aipoe'i:

² — Ava ra'y, ikuai karamboae mokoĩ kunhague, peteĩ'i re ixy va'e.

³ Ha'e va'e kuery ma Egito yvy re ikuiaia rupi itavy rei okuapy. Kunhataĩ teri reve itavy rei. Ha'e rami rã okãmbiripaa, kunhataĩ teri reve okã rupi onhekuavã ukapa.

⁴ Tyke ma Oolá hery va'e, ha'e rã ikypy'y ma Oolibá. Ha'e va'e kuery ma xemba'e ae, ha'e ikuai avi ipi'a ha'e imemby kuery. Ha'e gui hery reikuaa porãve aguã Oolá ma Samaria, ha'e rã Oolibá ma Jerusalém.

⁵ — Ha'e gui Oolá ma xemba'e teri reve teĩ itavy rei. Ha'e rami vy oendu avakue mboae reve itavyxea, ha'e katy'i Assíria pygua kuery ikuai va'e reve.

6 Ha'e va'e kuery ma hovy porā rei va'e py anho onhemonde va'e, huvixa joe opena va'e kuery, avakue pyau omoaruāmby, kavaju árygua meme.

7 Ha'e va'e avakue reve ae kunha va'e itavy, Assíria pygua ra'y kuery iporāve va'e ramo. Ha'e kuery ha'e javi reve itavyxea oendu, ha'e ta'angaa oguereko va'e rupi onhemongy'a avi.

8 Ha'e rami vy ndoejai ae ojeguarupy Egito gui ogueru va'ekue, mba'eta kunhataī teri reve hexeve onhenoa vy okāmbiripaa rire, hexeve itavy reia py.

9 Ha'e nunga rupi Assíria pygua ra'y kuery po py amboaxa hexeve itavy rei va'e, ha'e kuery reve itavyxea anho rei oendu ramo.

10 Ha'e ramo ha'e kuery ombopire reipa okuapy ha'e oipe'apa heravy ipi'a kuery ha'e imemby kuery. Ha'e rā kunha va'e ma ha'e kuery ojuka okuapy kyxe py. Ha'e ramo ixupe "Kunhague pavē gui ayvu vaivepy", 'ea, ombopagaa rā.

11 — Ha'e gui ikypy'y Oolibá ma ha'e nunga oexapa teī guyke gui oenduve itavy reixeia. Ha'e rami vy guyke gui voi itavyve.

12 Ha'e rami vy itavyxe ha'e katy'i rupi Assíria pygua ra'y kuery ikuai va'e reve, mba'eta huvixa joe opena va'e, ao hepyve va'e py onhemonde va'e, kavaju árygua, ha'e avakue omoaruāmby meme ramo.

13 Ha'e gui xee aexa rā onhemongy'apa ma, guyke reve joo rami ae tema heko vai vy.

14 Ha'e gui ojejavyve tema, mba'eta oo mbotya re oexa avakue caldeu kuery oo ra'angaa pytā va'e py ombopara pyre.

15 Ha'e kuery ma iku'akuaa porā ha'e inhakā regua

va'e. Ha'e javi oexa rã Babilônia pygua ra'y kuery yvatekueve rami, Caldéia yvy re itui'i va'ekue meme.

16 Ha'e kuery ra'angaa oexa vy itavy reixeia anho oendu. Ha'e rami vy Caldéia yvy katy omondouka oayvu reraa.

17 Ha'e ramo Babilônia pygua ra'y kuery oupa kunha va'e reve guarã. Avakue reve hupa on-henoaty py onhemboja vy omongy'apa okuapy itavy reia py. Ha'e ramo kunha va'e ma ha'e kuery reve onhemongy'apa ma vy ojeguarupa. Ha'e vy oejapa.

18 Ha'e va'e ojekuaa uka ha'e ipire reia rupi oiko rire ma xenhe'ẽ py aendu ndaxeia'eveia, tyke re ndaxeia'eveiague rami.

19 Ha'e rã ikypy'y ma heko vaive tema, mba'eta ima'endu'a Egito yvy re kunhataĩ teri reve itavy rei oikovyague re.

20 Ha'e py oendu avakue reve itavyxea, mburika rami hakuaĩ ha'e kavaju rami ityy va'e rami ikuai rã.

21 Ha'e ramia py ima'endu'a kunhataĩ teri reve ha'eve'ŷ va'e rupi anho oikoague re, Egito pygua kuery okâmbiripa jave guare re.

22 Ha'e nunga rupi po rami SENHOR Nhan-deruete ijayvu Oolibá pe:

— Aŷ ma xee ajapo 'rã avakue ndereve guare nderovai opu'ãmba aguã rami. Ha'e kuery re rejeguaru reve rejapa va'ekue ri nderovai arupa ju 'rã jovalovai rupi gui.

23 Ha'e kuery ma Babilônia pygua ra'y kuery, ha'e caldeu kuery Pecode, Soa ha'e Coa guigua, ha'e gui ha'e kuery reve ou avi 'rã Assíria pygua ra'y kuery

ha'e javi, avakue pyau omoaruāmby, huvixa joe opena va'e kuery, yvatekueve ha'e omboetevepy, kavaju áry ou va'e meme 'rā.

24 Nderovai kuaray apu'a'ia katy gui jogueru 'rā karóxa, mba'eyru ha'e heta va'e reve. Nderovai 'rā ikuai jova-jovaive rupi hu'y jokoa ha'e imo'āa tuvixa va'e, ha'e gui ngora ratā reve. Ha'e kuery pe xee rombopaga uka ramo nembopaga 'rā okuapy ha'e kuery ae oikuua rami vy.

25 Nderovai aiko 'rā nda'evei etea rupi, ha'e ramo ha'e kuery voi ndeavyky rei 'rā opoxya rupi. Ha'e vy ojaya 'rā nexī ha'e nenambi, ha'e gui hembyrekue ma ojukapa 'rā kyxe py. Ha'e vy nememby kuery ha'e ndepi'a kuery oipe'apa 'rā heravy, ha'e gui hembyrekue ma omokanhymba 'rā tata py.

26 Ndeao oipe'apa 'rā, ha'e gui ogueraapa 'rā renhembojeguaague.

27 Ha'e rami py amomba 'rā ha'eve'ŷ va'e rupi Egito yvy guive reikoague, ndetavy reia rupi. Ha'e rami rire nerema'ēvei 'rā Egito pygua kuery re, ijyvy re voi nanema'endu'avei 'rā.

28 Mba'eta po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Aŷ ma xee romboaxa 'rā ndereayvuvei va'e kuery po py, ha'e kuery gui rejeguaru reve reja va'ekue.

29 Ha'e ramo ha'e kuery ndererekko axy 'rā opoxya rupi, ndegui oipe'apa 'rā remba'eapoague repy. Ndeao oipe'apa ma vy ndereja 'rā ndepire rei reve, ojekuaapa aguā ndetavy reiague, ha'eve'ŷ va'e rupi anho reikoague ha'e renhemongy'apa reiague.

30 Ha'e rami ete ndererekko 'rā amboae regua kuery reve ndetavy rei rire, ha'e kuery ta'angaa

oguereko va'e reve renhemongy'apa rei rire
guive.

³¹ Nderyke oikoague rami ae reiko rire ndepo py
ju ame'ẽ 'rã karo ixupe guare.

³² Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Rey'u 'rã
nderyke peguare karo tuvixa ha'e iporuxu va'e
gui. Ha'e va'e py heta oĩ ojojai reipy ha'e ayvu
vaipy anho.

³³ Ha'e va'e ma nemonga'u 'rã, nemoingo axy 'rã
guive. Mba'eta karo nderyke Samaria peguare ma
nhomondyi rei ha'e nhombovaipaarã.

³⁴ Ha'e va'e gui ma ndee rey'upa 'rã. Iky'akue voi
re'upa 'rã, ha'e nekã rupi reikaraĩmba 'rã. Xee ae
ha'e rami xeayvu — he'i SENHOR Nhanderuete.

³⁵ Ha'e nunga rupi po rami ijayvu SENHOR Nhan-
deruete:

— Xegui nderexarai vy xea katy ndekupe rive
rerova rire ndere oĩ 'rã repaga aguã rejou porã
reiague ha'e ndetavy reiague re — he'i.

³⁶ Ha'e gui SENHOR aipoe'ive ju xevy:

— Ava ra'y, aŷ ndeayvu ta pa Oolá ha'e Oolibá
reko vaia re? Eikuua uka ha'vy ojeguarupy ha'e
kuery ojapoague.

³⁷ Mba'eta ha'e kuery itavy rei, ipo ky'apa ma
guive jouguy omoẽague re. Ta'angaa oguereko
va'e reve avi itavy rei, ha'e omemby kuery xera'y
kueryrã oguereko va'ekue ri ta'angaa kuery pe
rive ome'ẽ tata py omombaa py.

³⁸ Ha'e gui ma po ramigua ju ojapo avi xerovai:
Ha'e va'e árave ma voi omongy'apa xevygua oo
iky'a e'ŷ va'e, omboyke guive sábado ára pyguarã
aeja va'ekue.

39 Mba'eta ta'angaa pe omemby kuery ha'e opi'a kuery oapy okuapy ma rire ha'e va'e árave ju xevyguia oo iky'a e'ŷ va'e re ou okuapy omongy'a rei aguã. Ha'e rami ete ojapo okuapy xevyguia opy rupi.

40 Ha'e gui oïve teri, mba'eta penoï uka avakue mombyry gui. Ha'e vy ha'e kuerya katy pemon-douka pendeayvu reraa, ha'e ramo ou okuapy. Ha'e kuery reve pendetavy rei aguã ma pejau, penderexa rupi pemopytã, ha'e penhembojegua porã rei.

41 Ha'e vy tenda iporãve va'e áry peguapy peiny, peteï mesa oguereko katupa pyre yvýry. Ha'e va'e áry pemoï avi heakuã porã va'e ha'e azeite xevy guarã va'ekue.

42 Ha'e gui kunhague yvýry rupi onhendu heta ete ový'a reia rupi ikuai va'e. Avakue ojou vaipy reve tekoa e'ŷa gui oguerua oka'u va'e regua. Ha'e kuery ma kunhague po re omoï okuapy poapy regua, ha'e gui inhakã re ma akã regua iporãgueve omoï.

43 Ha'e nunga rupi xee aipoa'e ymave guive itavy rei va'e re: "Itavy reia rupi ae ta ri ty'y oiko?" ha'e.

44 Ha'e ramo kunha va'e re onhemboja pavẽ, kunha itavy rei va'e reve joguereko va'e rami. Ha'e rami vy joguereko okuapy Oolá ha'e Oolibá reve, kunhague itavy rei va'e ae rã.

45 Ha'e gui avakue heko porã va'e ma ombopaga 'rã kunhague tavy rei ha'e jojukaa kuery ombopagaa rami. Mba'eta kunhague itavy rei va'e ikuai, ha'e ipo ky'apa jouguy omoëa py.

46 Ha'e nunga rupi SENHOR Nhanderuete aipoe'i:
— Ha'e va'e kunhague rovai ma heta 'rã ambou,

mba'eta opa marã oguereko va'erã pe amboaxa 'rã, mba'emo pe'apaarã kuery pe guive.

⁴⁷ Ha'e ramo heta ete va'e ojapipa 'rã ita py, kyxé py oikyximbá 'rã guive. Ojukapa 'rã imemby kuery ha'e ipi'a kuery, ha'e oapypa 'rã hoo.

⁴⁸ Ha'e rami vy ha'e kuery yvy gui amomba 'rã ha'eve'ý va'e rupi anho ikuaiague, kunhague mboae kuery oexa vy onheangu aguã ha'e va'e kunhague ojejou porã reiague rami e'ý ikuai aguã. Mba'eta pende'áry ou 'rã ha'eve'ý va'e rupi anho peikoague re pepaga aguã, ta'angaa reve peje-javyague re voi. Ha'e ramo peikuua 'rã xee ae SENHOR aikoa.

24

Mba'emo re ombojoja vy oja omombe'uague

¹ Ha'e gui nove ma'etýa ha'e dez jaxyá va'e, dez araa py SENHOR ombou oayvu xevy. Ha'e vy aipoe'i:

² — Ava ra'y, embopara ke kova'e ára rery. Mba'eta kova'e ára ae Babilônia pygua huvixa ou 'rã Jerusalém tetã re.

³ Ha'e nunga rupi kova'e kuery naxenhe'ẽ rendui va'e rovai emombe'u peteĩ ayvu mba'emo re rembojoja vy. Ha'e vy aipo're ha'e kuery pe: “Po rami SENHOR ijayvu: Pemoĩ oja tata áry, pemoĩ ke aÿ, ha'e gui pemoĩ avi yy.

⁴ Ha'e va'e py pemoĩ avi xo'o ra'ykue. Iporãgueve anho pemoĩ, hi'ugue ha'e ijaxi'ykue. Pemonyẽ ikãgue peiporavo va'ekue,

⁵ penerymba kuery vexa'i gui iporãve va'e regua anho. Ha'e gui oja guýry rupi pemoĩ reta yxakã.

Pemboaku opupu porā aguā rami, oja py ojypa porā aguā ikāgue", 're.

6 Mba'eta po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:

— Nda'evei ete 'rā kova'e tetā jouguy moēa kuery ikuaria pe, mba'eta oja iky'apa rei va'e rami opyta, ndojeky'a'o ukai rire! Penoēmba ke xo'o ra'ykue oja gui, peiporavo e'ŷ re.

7 Mba'eta tetā mbyte rupi ikuai jouguy omoēague re ipo ky'a va'e. Itaova áry ae omoē, yvy rupi yvy ku'ikue ojao'i aguā rupi e'ŷ.

8 Ha'e gui xee ma itaova áry rupi ju amoī tuguy ojao'ipaa e'ŷ aguā py, opoxya rupi nhombopa-gaarā ambou aguā.

9 Ha'e nunga rupi po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Nda'evei ete 'rā kova'e tetā jouguy moēa kuery ikuaria pe! Mba'eta xee voi amoī reta 'rā yxakā.

10 Yxakā amoī reta ma vy amoendy 'rā tata, xo'o ambojy ha'e tykue amoana aguā, ikāgue ikuai va'e okaipa peve.

11 Ha'e gui pemoī oja tapyī áry, hexakāmba peve haku aguā, ha'e rami vy iky'akue iporā e'ŷague ha'e javi oipa aguā.

12 Ha'e ramia py xee anhea'ā rive, mba'eta iky'akue heta oī rā ndoipai, tata áry teī.

13 Mba'eta pendeky'aa ma ha'eve'ŷ va'e rupi anho pendekuaia. Ha'e gui xee roiky'a'oxe teī peē ma ndapejeky'a'o ukaxeit. Ha'e nunga rupi napendeky'a'oai 'rāe, pendevy xepoxya aexa ukapa e'ŷa ja.

14 Xee SENHOR ae aipoa'e: Ha'e rami ae 'rā oiko, xee ajapo 'rāe. Ndajevyi 'rā ha'ekue py, noromboaxyi

'rā, amboae rami ndajapoi 'rā guive. Mba'eta rombopaga 'rā pendekuiaiague ha'e pejapo vaiague re — he'i SENHOR Nhanderuete.

Ezequiel ra'yxy omanoague

15 Ha'e gui SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i xevy:

16 — Ava ra'y, ma'ẽ, ndegui aipe'a xapy'a ta reayvuve va'ekue. Ha'e rami teĩ ndepy'a vai eme, ejae'o eme, neĩ nderexay eme guive.

17 Nepoaẽ 'rā rekyrirĩ reve, erojae'o eme omano va'ekue. Ha'e rami 'rāgue py neakã re emoĩ akã regua, ndepy re ma py regua emoĩ, nerendyva voi ta'ipuku eme, ha'e ipy'a vai va'e pegua tembi'u oguerua teĩ he'u eme — he'i.

18 Ha'e gui ko'ẽgue aje'ive'i reve heta va'e kuery pe xeayvu rire ka'arukue xera'yxy omano ma. Ha'e gui ko'ẽ jevy ma Nhanderuete aipoe'iauge rami aiko.

19 Ha'e rami rā heta va'e kuery aipoe'i xevy:

— Emombe'u ke orevy mba'erã pa nami reikoa.

20 Ha'e rā xee ambovai:

— Xevy pe SENHOR oayvu ombou. Ha'e vy aipoe'i:

21 Aipo're Israel kuery pe: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Aŷ ma xee ae ajapo 'rā xevygua oo iky'a e'ŷ va'e nomboeteavei aguã rami, ha'e va'e perovy'ave ha'e pexaxeve va'e, ha'e pejou porã ete va'e teĩ. Ha'e gui pendera'y kuery ha'e penderajy kuery ha'e py peja va'ekue ojukapaa 'rā kyxe py.

22 Ha'e rire teĩ peẽ voi peiko avi 'rā xee aikoa rami. Ha'e vy penerendyva ndapejai 'rā ipuku aguã rami, ha'e ndape'ui 'rā tembi'u ipy'a vai va'e pegua oguerua ramo voi.

²³ Peneakā re pereko 'rā akā regua, ha'e pendepy re oĩ 'rā py regua. Napendepy'a vai 'rā, ndapejae'oi 'rā. Ha'e rami avi pepa 'rā peovy pejejavyague re, ha'e vy peteĩ-teĩ penepoae 'rā joa py.

²⁴ Mba'eta Ezequiel ma nami oiko peikuua aguã, ha'e oikoa rami ae avi peẽ kuery voi pendekuai 'rā. Ha'e nunga oiko ramo peikuua 'rā xee ae SENHOR aikoa — he'i.

²⁵ — Ava ra'y, raka'eve rā ha'e kuery gui aipe'a 'rā ojou porãve ha'e oguerovy'ave va'e, oexaxeve ha'e onhe'ẽ py ogueroporaei va'e. Aipe'a avi 'rā ta'y kuery ha'e tajy kuery.

²⁶ Ha'e va'e ára ndea py ou 'rā peteĩ oo jepe va'ekue, ha'e ae ma voi omombe'u 'rā ndevy.

²⁷ Ha'e va'e ára ma ndeayvu nho 'rā oo jepe va'ekue oĩa py. Ndeayvu 'rā, nerekirirívei 'rā. Ha'e rami reiko 'rā ha'e kuery oikuua aguã. Ha'e ramo ha'e kuery oikuua 'rā xee ae SENHOR aikoa.

25

Amom pygua kuery rovai ijayvuague

¹ Peteĩgue ju SENHOR oayvu ombou. Ha'e vy aipoe'i xevy:

² — Ava ra'y, ema'ẽ e'amy Amom ra'y kuery ikuiaia katy. Ha'e vy xeayvu emombe'u ha'e kuery pe.

³ Aipo're Amom ra'y kuery pe: Pendu ke SENHOR Nhanderuete ayvu. Po rami ijayvu: Peẽ kuery ma xevygua oo iky'a e'ŷ va'e omongy'apaa rā “Ha'evea rami!” peje va'ekue, Israel yvy ombovaipaa, ha'e Judá kuery escravo-rā ogueraapaa ramo.

⁴ Ha'e nunga rupi aŷ romboaxapa 'rā kuaray oua katygua kuery pe. Ha'e ramo pendeyvy re ha'e

kuery ovaẽmba vy hekoa 'rã penembyte py. Ha'e vy ha'e kuery ho'u 'rã okuapy mba'emo pemboaju va'ekue, oy'u 'rã guive kamby penoẽ va'ekue.

⁵ Ha'e gui Rabá tetã ajapo 'rã camelô kuery ikuai atyrã, ha'e Amom kuery rekoague ajapo 'rã vexa'i kuery korarã. Ha'e ramo peikuaa 'rã xee ae SENHOR aikoa.

⁶ — Mba'eta po rami ijayvu SENHOR Nhan-deruete: Peẽ kuery ma Israel yvy re pevy'a reia rupi pejepopete-pete ha'e pendepy pembota-mbota va'ekue penenhe'ẽ py mba'emo vai perekova'e ha'e javi rupi.

⁷ Ha'e rami rire penderovai xepo audi vy rojapo 'rã amboae regua kuery pendepe'apa aguã rami. Yvy regua mbyte gui roipe'a vy romokanhymba 'rã yvy gui. Romomba ete 'rã. Ha'e ramo peikuaa 'rã xee ae SENHOR aikoa.

Moabe pygua kuery rovai ijayvuague

⁸ Ha'e gui SENHOR Nhan-deruete aipoe'i:

— Moabe ha'e Seir pygua kuery aipoe'i: “Ma'ẽ, Judá kuery ma yvy regua kuery ha'e javi rami opyta ikangy va'e”, he'i okuapy ramo

⁹ aŷ aipe'a 'rã Moabe yvy ja'oa tetã oguerovy'ave va'e Bete-Jesimote, Baál-Meom ha'e Quiriataim guive.

¹⁰ Ha'e va'e tetã amboaxapa 'rã kuaray oua katygua kuery rekoarã, Amom kuery re ajapoague rami avi, ha'e kuery re na'ima'endu'aavei aguã yvy regua ikuiai rupi.

¹¹ Ha'e rami vy ambou 'rã Moabe pygua kuery mbopagaarã. Ha'e ramo ha'e kuery voi oikuua 'rã xee ae SENHOR aikoa.

Edom pygua kuery rovai ijayvuague

¹² Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:

— Edom pygua kuery ma Judá kuery rovai opu'āmba vy ipo ky'apa va'ekue ha'e kuery re opu'āa py.

¹³ Ha'e rami rire SENHOR Nhanderuete aipoe'i: Edom pygua kuery rovai voi xepo aupi vy amomba 'rā avakue ha'e hymba kuery, tekaoa e'ŷa ju oĩ aguã. Ha'e vy Temā tetā guive Dedā peve ojukapaa 'rā kyxe py.

¹⁴ Edom pygua kuery ambopaga uka 'rā xevyguia Israel kuery pe. Ha'e ramo ha'e kuery ombopaga 'rā Edom kuery xepoxya ha'e ajou vaia rupi. Ha'e ramo Edom kuery xekuaa avi 'rā ambopaga rā — he'i SENHOR Nhanderuete.

Filisteu kuery rovai ijayvuague

¹⁵ Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:

— Filisteu kuery ma onhe'ẽ py Israel kuery jou vai etea rupi opu'ā rei okuapy ha'e kuery re, raka'e rā peve guarā omomba aguã tei.

¹⁶ Ha'e ramo SENHOR Nhanderuete aipoe'i: Ma'ẽ, xepo aupi 'rā filisteu kuery rovai, queretita kuery amomba, aguã, ha'e ye'ẽ yvýry ikuai va'e voi amokanhymba avi aguã.

¹⁷ Opa marā ambopaga 'rā xepoxya rupi ajou vai reve. Ha'e ramo ha'e kuery ambopaga ma rire oikuua 'rā xee ae SENHOR aikoa.

26

Tiro pygua kuery rovai ijayvuague

¹ Ha'e gui onze ma'etŷa, jaxya ypy'ia ára py SENHOR ombou ju oayvu xevy. Ha'e vy aipoe'i:

² — Ava ra'y, Jerusalém tetā ombovaipaa rã Tiro pygua huvixa ijayvu: “Ha'evea rami! Opẽmba ma tetā rokẽ yvy regua oikeaty. Ha'e vy ojepe'a oiny xevy. Ha'e ramo ajoupa 'rã mba'emo, tetā ombovaipaa rire”, he'i.

³ Ha'e rami teĩ SENHOR Nhanderuete ijayvu po rami: Ha'e gui Tiro pygua kuery, xee ma penderovai aiko. Ha'e rami vy ajapo 'rã peneretã re heta regua opu'ã aguã rami, ye'ẽ rupi yai opu'ã-pu'ãa rami.

⁴ Ha'e ramo ha'e kuery oitypa 'rã Tiro tetã kora, torre ikuai va'e guive. Tetã gui xee aipe'a ukapa 'rã yvy ku'i peve, ita mbeju rive aejapa aguã.

⁵ Ha'e gui ye'ẽ pa'ũ peñague opyta 'rã pira mbo'aa mombiru atyrã, ha'e rami xeayvu ma voi rire — he'i SENHOR Nhanderuete. — Opyta 'rã yvy regua kuery mba'emo oipe'apa aguã rive.

⁶ Ha'e rã peneretarã kuery ye'ẽ rembe rupi ikuai va'e ma kyxe py meme 'rã ojukapaa. Ha'e ramo peikuua 'rã xee ae SENHOR aikoa.

⁷ Mba'eta po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:
— Mba'eta Tiro tetã re ambou 'rã Babilônia pygua huvixa Nabucodonosor, huvixa ikuai va'e ruvixave va'e. Ha'e ramo kuaray apu'a'ia katy gui 'rã ou kavaju reve, karóxa, kavaju árygua kuery ha'e heta regua reve.

⁸ Ha'e rami peneretarã kuery ye'ẽ rembe rupi ikuai va'e ha'e ojukapa 'rã kyxe py. Ha'e gui peneretã rovai'i ojapo 'rã torre, ha'e tetã kora re xondaro kuery omboaty 'rã imoiny yvy, hu'y jokoa tuvixakueve o'áry rupi oguereko reve.

⁹ Ha'e gui tetã kora re ombota-mbota 'rã yvyra aygue py. Torre ikuai va'e voi oitypa 'rã ferro

guigua py.

10 Hymba kuery kavaju ma heta ete vy peneretā py oikepa vy ojao'ipa 'rā yvy ku'i py. Tetā rokē rupi kavaju árygua kuery, karóxa kyrīve ha'e tuvix-akueve oike ramo tetā kora omyimba 'rā hevovo rei va'e gui rive, tetā kora omopa'ūague rupi oikepa ramo.

11 Hymba kavaju opoapē py ma ombovaipa rive 'rā tetā rape ikuai va'e. Hi'árygua kuery ma kyxe py ojukapa 'rā peneretarā kuery, ha'e ita tuvixa va'e pemopu'ā va'ekue oitypa 'rā yvy rupi.

12 Ha'e gui ogueraapa 'rā mba'emo porā perekva'ekue, oipe'a 'rā mba'emo pevende 'rā va'ekue, oitypa 'rā tetā kora ha'e oo porāgueve penderekova'ekue. Ha'e gui ita, yvyra ha'e mba'emo ku'ikue penda py ikuai va'ekue omombopa 'rā ye'ē mbyte rupi.

13 Ha'e rami py amombytu'upa 'rā peporaeia revovo. Ha'e rire nonhenduvei 'rā ixā reta va'e pembopua.

14 Peneretā aeja 'rā ita mbeju rive, pira mbo'aa mombiru atyrā rive opyta aguā. Ndojapoavei 'rā guive, mba'eta xee SENHOR ae ha'e rami xeayvu rire — he'i SENHOR Nhanderuete.

15 Ha'e gui po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu Tiro pygua kuery pe:

— Ye'ē rembe rupi ikuai va'e ma peneretā oity-paa rā hyapu rei va'e gui ndoryryipai 'rā ri ty'y, penepoaē reia ha'e tetā mbyte rupi pendejukapaa rā oendu avi vy?

16 Ha'e rami vy ye'ē rembe rupigua huvixa ikuai va'e ma oguejypa 'rā guenda openaaty gui, ha'e

ojegui omboipa 'rã kamixa puku ha'e oao ombojeguapa pyre. Pendegui onhemondyipa rei vy oryryipa reve 'rã oguapypa yvy py, oryryipa rei anho 'rã oiny.

¹⁷ Ha'e rami vy ijayvu 'rã penereronhemboaxyarupi. Ha'e vy aipoe'i 'rã okuapy: "Ndee tetã omboetevepy ha'e heta ikuiaia reiko va'ekue, mba'etu rekanhy xapy'a? Mba'eta yy áry rupi ndea pygua kuery oje'oria rupi pendepo'akapa va'ekue, ha'e ndea katy'i ikuai va'e kuery remongyjepa rei va'ekue!

¹⁸ Ha'e gui aÿ ma ye'ẽ pa'ũ pygua kuery ha'e javi oryryipa 'rã re'a rã oendu vy, nda'evei ete 'rã ikuai nereïvei ma ramo", he'i okuapy.

¹⁹ Mba'eta po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:
— Xee ma rojapo tetã oejapa pyre, tetã avave rei nda'ipoaveia rami, ha'e gui pende'áry rupi ambou yai, yy reta pendearo'ipa aguã.

²⁰ Ajapo avi 'rã peguejypa aguã rami, yvykua py oguejy va'e kuery reve. Ha'e rami vy ymagua kuery ikuiaia py romoingo 'rã yvy guyvea py, tekao e'ÿa ymavea py pepyta aguã yvykua py oguejy va'ekue ikuiaia py, penderekaoague py nda'ikuaiavei aguã. Ha'e rã temimoingo kuery ikuiaia rupi ma ajapo 'rã mba'emo porã ete.

²¹ Rojapo 'rã nhomondyipaarã, mba'eta napeïvei ma 'rã. Penderekaa teñ napendejouavei 'rã — he'i SENHOR Nhanderuete.

27

Tiro tetã omboaxy vaipaa rupi ijayvuague

¹ Ha'e gui SENHOR oayvu xevy ombou ju. Ha'e vy aipoe'i:

² — Ha'e gui ndee ava ra'y, ndeayvu ke Tiro tetā pe omboaxy va'e rami.

³ Mba'eta Tiro ma ye'ẽ pa'ũ re oĩ, ha'e tetā mboae ye'ẽ yvýry rupi ikuai va'e katy ha'e kuery oo va'ekue mba'emo vendea rupi. Aipo're Tiro tetā pe: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Ndee Tiro aipo're: "Xee ma kanoã guaxu opa mba'e py iporãve va'e rami aiko", 're.

⁴ Mba'eta anhetē ye'ẽ mbyte rupi peve ndepo'aka, ha'e ndeapoa kuery neporã aguã rami ete ndeapo va'ekue.

⁵ Ha'e rami vy nderegua pyrõa ma yvyra cipreste Senir gui ogueru pyre gui ojapoa va'ekue. Nderegua ajukue 'yrã ma Líbano gui oguerua yary.*

⁶ Ndepykuiarã ma yvyra carvalho Basã gui ogueru pyre gui ojapo. Tendarã ma ojapo marfim gui, yvyra pinho yy pa'ũ Quitim gui ogueru pyre py ombojegua vy.

⁷ Ndere ajukue oipyo va'erã ma Egito guigua iperirõ'i va'e ha'e ombojeguapa pyre anho omoõ, bandeira-rã guive. Ndeao'iarã ma ajukue hovy ha'e púrpura va'e ogueru yy pa'ũ Elisá gui.

⁸ Ndepykui va'erã ma Sidom ha'e Arvade pygua kuery ojou. Nemboguataarã ma ndee Tiro tetā pygua hi'arandukueve ae ojou.

⁹ Ndere mba'emo moatyrõarã ma Gebal pygua nhomongeta va'ety ha'e hi'arandukueve ojou. Ha'e gui ndere onhembojapa okuapy kanoã ye'ẽ rupigua ha'e imboguataa kuery ha'e javi,

* ^{27:5} Apy ma Tiro tetā ombojoja kanoã guaxu re ajukue oipyo imoinya rami, mba'eta ha'e pygua kuery ma ye'ẽ áry rupi 'rã oo mba'emo vendea rupi.

mba'emo rerekopa ramo Társis pygua kuery voi mba'emo omboekovia va'ekue ndereve. Mba'emo rerekopa va'e re omboekovia prata, ferro, estanho ha'e chumbo.

10 — Ha'e gui ndevyguia xondarorã ma Pérsia, Lídia ha'e Pute gui ou va'ekue, ndevyguia ikuai joe opu'ã va'e meme. Ha'e kuery ma omba'e hu'y jokoa ha'e ngora ratã oupipa imoiny tetã kora ha'e javi rupi, ndepo'akaa oikuaa uka aguã.

11 Ha'e gui ndekora áry rupi nerarõa kuery ma ndea pygua ae, Arvade guigua xondaro kuery guive. Ha'e gui torre ikuai va'e py nerarõa kuery ma Gamade pygua. Ha'e kuery voi tetã kora rupi oupipa imoiny hu'y jokoa, nembojegua porãmba aguã.

12 — Opa mba'e rerekopa ramo Társis pygua kuery voi mba'emo omboekovia va'ekue ndereve. Mba'emo rerekopa va'e re omboekovia prata, ferro, estanho ha'e chumbo.

13 Javã, Tubal ha'e Meseque tetã pygua kuery voi mba'emo omboekovia va'ekue ndereve. Ha'e kuery ma mba'emo rerekopa va'e re omboekovia va'ekue escravo kuery ha'e tembiporu overa va'e guigua.

14 Ha'e rã Togarma guigua kuery ma mba'emo rerekopa va'e rekoria ome'ẽ kavaju, kavaju joe opu'ãa rupigua ha'e mburika.

15 Dedã ramymino kuery voi mba'emo omboekovia va'ekue ndereve. Heta ikuai va'ekue ye'ẽ yvýry rupigua mba'emo ndea py ojapo pyre joguaarã. Ha'e nunga rekoria ogueru elefante raígue marfim ha'e yvyra Ébano guigua.

16 Síria pygua kuery voi omboekovia va'ekue mba'emo ndea py ojapo pyre re. Ha'e nunga rekoria ome'ẽ va'ekue ita esmeralda, ajukue

púrpura ha'e iperirí'i va'e ombojegua pyre, ha'e gui ita coral, ita hepykueve guive.

17 Judá ha'e Israel yvy regua kuery voi mba'emo ojogua va'ekue ndegui. Mba'emo rereko va'e rekovia ome'ẽ va'ekue trigo Minite guigua, tembi'u porãgueve, ei, azeite ha'e yvyra bálsamo.

18 Damasco pygua kuery voi mba'emo ojogua reta va'ekue ndea py ojapo pyre. Opa mba'e porã rereko va'e rekovia ome'ẽ va'ekue Helbom guigua vinho ha'e Saar guigua vexa'i rague.

19 Dã ha'e Javã pygua kuery voi Uzal yvy gui ou vy mba'emo rereko va'e rekovia ome'ẽ va'ekue ferro guigua, cássia ha'e cálamo. Ha'e ramigua reve ou mba'emo ojogua aguã.

20 Dedã pygua kuery ma ndevy ovende va'ekue kavaju kupe áry guarã.

21 Ha'e gui Arábia ha'e Quedar pygua yvatekueve ikuai va'e voi ojogua va'ekue mba'emo ndea py ojapo pyre. Ha'e rami vy ndevy ome'ẽ va'ekue vexa'i ra'y, vexa'i ha'e kavara ava. Ha'e nunga re ndereve imba'ejogua va'ekue.

22 Sabá ha'e Ramá pygua kuery voi mba'emo ojogua va'ekue ndegui. Mba'emo rereko va'e re omboekovia va'ekue heakuã porã va'e, ita hepykueve va'e ha'eouro.

23 Ndereve mba'emo re omboekovia avi va'ekue Harã, Cane ha'e Éden pygua kuery, ha'e gui Seba, Assíria ha'e Quilmade pygua mba'emo ojogua va'ety kuery voi.

24 Ha'e kuery ma ndereve omboekovia va'ekue ajukue púrpura ombojegua pyre, tapete joo rami e'ŷ-e'ŷ pytã va'e, ha'e ixã oipoka pyre ijy ete va'e.

25 Ha'e gui kanoã Társis guigua ma ndea gui

mba'emo ogueraa va'ekue. Ha'e ramo opa mba'e rejoupa ramo ye'ẽ rupigua kuery ha'e javi oendupa va'ekue nderek.

26 Ha'e ramo ndevyguia kanoã pykuia kuery ma ndereraa yy ja'ea áry rupi, teĩ kuaray oua katy gui yvytu ou va'e nemopẽmba 'rã yy mbyte py.

27 Ha'e ramo opa mba'e rereko va'ekue oikepa 'rã yy guy py. Hepykueve rereko va'ekue, mba'emo rejapo ha'e revende va'ekue, ndevyguia ye'ẽ rupigua kuery, kanoã mboguataa, mba'emo moatyrõaty, mba'emo vendeaty, xondaro kuery, ha'e kanoã py oguata va'ekue ha'e javi. Ndevaipa ramo yy guy py meme 'rã oike.

28 Ha'e gui kanoã mboguataa kuery haxẽmba rei 'rã yy rembe rupi ikuai va'e ha'e javi oendu vy oryryipa 'rã okuapy.

29 Ha'e gui yy rupi ikuai va'ekue ma kanoã gui oguejypa vy yvy reia py ju 'rã ikuai: kanoã pykuia kuery, imboguata ha'e yy rupigua ha'e javi.

30 Ha'e rami vy pavẽ 'rã ojae'o rei nhendu okuapy ndere. Oakã áry omombo-mombo 'rã yvy ku'i, ha'e tanhimbu rupi onhembojere-jere 'rã okuapy.

31 Ndere vy o'a onhopimba 'rã oakã gui. Onhe'ẽ py ndere nda'eveia anho oendu vy onhemonde 'rã ajukue vaikue voxua guigua py rive, ojae'o ha'e ipy'a vai reve.

32 Ha'e rami vy ojae'o reve nereronhemboaxy 'rã okuapy nda'evei etea rupi. Ha'e vy aipoe'i 'rã: "Mava'e kuery tu Tiro pygua kuery rami ikuai, ye'ẽ mbyte py okyrirĩ aguã katy oguejy va'ekue rami?*

* **27:32** Apocalipse 18.13-19

³³ Mba'eta mba'emo revende va'erā ye'ē rupi ogueraa jave ma heta regua kuery rejapo oguerekopa aguā rami, mbovy rei e'ŷ rerekō va'e revendea rupi rejapo va'ekue yvy regua huvixa kuery ojoupa aguā.

³⁴ Ha'e rami teĩ aŷ ma yy mbyte py remopẽmbaa rā mba'emo revende 'rā va'ekue oikepa ma yy typyvea py, ndereveguia kuery ha'e javi reve", he'i 'rā okuapy.

³⁵ Ha'e rami ye'ē yvýry rupi ikuai va'e onhemondyipa rei 'rā okuapy ndere. Ha'e kuery regua huvixave kuery voi oryryipa reve ngova re oexa uka 'rā nda'evei etea.

³⁶ Ha'e kuery regua imba'ejogua va'ety kuery voi ndejojai rei 'rā jogueravy, nhomondyiārā rive repyta rire. Ha'e va'e rire nanemopu'āavei 'rā.

28

Tiro pygua huvixave rovai ijayvuague

¹ Ha'e gui SENHOR oayvu xevy ombou ju. Ha'e vy aipoe'i:

² — Ava ra'y, ndeayvu Tiro pygua huvixa pe: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Ndepy'a py renhemboyvate rei, ha'e vy aipo're: "Xee ma tuuete aiko. Ha'e rami vy tenda tuuete openaaty py ae aguapy ainy ye'ē jova-jovai rupi oĩ va'e mbyte", 're va'eri ava rive reiko, tuuete e'ŷ, xee Nderuete rami ndepy'a reikovy va'eri.

³ Tá, Daniel gui renhemoo'aranduve, reikuua e'ŷ va'e jipoi merami.

⁴ Ha'e rami vy ne'arandua ha'e reikuuaapaa rupi vy ndepo'aka ha'e rejoupa va'ekue ouro ha'e prata remoĩ porā aguā.

⁵ Mba'eta mba'emo vendea rupi reiko kuaa va'e vy rejoupave tema reovy va'ekue. Ha'e rami vy ae renhemboyvate rei ndepy'a py.

⁶ Ha'e nunga rupi SENHOR Nhanderuete aipoe'i:
— Xee Nderuete rami ndepy'a reikovy ramo

⁷ ma'ẽ, aÿ ma ndere ambou 'rã amboae regua kuery pavẽ gui ijavaeteve va'e. Ha'e va'e kuery ma okyxe oekyi 'rã okuapy neporã ha'e ne'arandupa reia rovai. Ha'e vy ombovaipa 'rã ndepo'akaa ha'e javi.

⁸ Ha'e rami vy ha'e kuery ndereity 'rã yvykua py, ha'e ramo reiko vai 'rã ye'ẽ mbyte py ojukapy rami.

⁹ Ha'e ramo ndejuka ta va'e pe nda'u "Xee ma tuuete", 're 'rã ri ty'y? Mba'eta ndejukaarã po py romboaxa ramo ava rive 'rã repyta, tuuete e'ÿ.

¹⁰ Ha'e rami vy remano 'rã xevygua kuery omanoa rami, amboae regua po py, ha'e rami ae xeayvu rire — he'i SENHOR Nhanderuete.

Teǐgue ju Tiro pygua huvixave omboaxy va'e rami ijayvuague

¹¹ Ha'e gui SENHOR oayvu ombou ju xevy. Ha'e vy aipoe'i:

¹² — Ava ra'y, ndeayvu ke Tiro pygua huvixave re omboaxy va'e rami. Ha'e vy aipo're ixupe: "Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Ndee ma pavẽ gui reiko porãve va'ekue, ne'arandua ha'e neporãa py.

¹³ Nhanderuete pegua yvotyty Éden py ae reiko va'ekue. Ita iporãve va'e anho ndejee remoĩ va'ekue: sárdio, topázio, diamante, berilo, ônix,

jaspe, safira, carbúnculo ha'e esmeralda. Ndejeguaarã ma ouro gui ojapoa. Nemoingoa ára guive ma voi ha'e nunga ojapoa ndevy.

14 Ndee ma anjo ipepo va'e nhoarõarã roiporavo va'ekue, ha'e rami aguã rami ae remoõ. Ha'e ramo Nderuete pegua yvyty iky'a e'ý va'e rupi reiko va'ekue, itaendy ikuiaia rupi.

15 Nemoingoa ára guive ha'evea ramigua meme rejapo va'ekue, ndere teko vai ajou peve.

16 Ha'e gui ma mba'emo vendea rupi reiko vy ndepy'a re remoõ rejojukaa anho. Ha'e rami vy rejavy. Ha'e rami rã romombo 'rã xevygua yvyty gui mombyry, renhemongy'apa rire. Itaendy ikuiaia mbyte gui romokanhy 'rã, anjo ipepo va'e nhoarõarã roiporavo rire tei.

17 Mba'eta neporã va'e vy nekuraxõ py renhemboyvate, ha'e nerexakãmba va'e vy renhemongy'a ne'arandupaa py. Ha'e rami rire huvixa kuery ikuai va'e renonde py romombo 'rã yvy katy, ha'e kuery nderexa okuapy aguã.

18 Opa mba'e py rejavya py, ha'e mba'emo vendea rupi rejoguerekoxya py remongy'apa oo iky'a e'ý va'e ndea py ikuai va'ekue. Ha'e nunga rupi ndegui ae xee amoõ tata romomba aguã. Ha'e rami vy pavẽ oexaa py ajapo yvy re tanhimbu rive repyta aguã rami.

19 Mba'eta yvy regua nderexaaty kuery onhemondyipa ndegui. Nhomondyipaarã repyta, nerepu'âvei 'rã guive."

Sidom tetã pygua kuery rovai ijayvuague

20 Ha'e gui ma xevy SENHOR oayvu ombou ju vy aipoe'i:

21 — Ava ra'y, ema'ẽ Sidom tetãa katy, ha'e kuery rovai ndeayvu aguã.

22 Aipo're 'rã: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Ma'ẽ, xee aiko peẽ Sidom pygua kuery rovai, ha'e gui pendekuaia mbyte xemboetea 'rã. Ha'e gui peneretã mbyte py rombopaga, ha'e iky'a e'ŷ va'e aikoa aikuua uka ramo peikuaa 'rã xee ae SENHOR aikoa.

23 MBA'eta peẽ kuery rovai ambou 'rã mba'eaxy vaikue tape rupi tuguy onheẽ peve. Kyxe reveguia jova-jovai gui ou ramo oipyxo pyre kuery ho'a 'rã peneretã mbyte rupi. Ha'e ramo peikuaa 'rã xee ae SENHOR aikoa.

24 Ha'e rã Israel kuery re ma imbojaru reia kuery ijyvýry ikuai va'e regua ndouei 'rã juu ikutuarã, neĩ juu rakuaendy rami. Ha'e ramo ha'e kuery voi oikuua 'rã xee ae SENHOR Tuuete aikoa.

25 Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:
— Xee amono'õmba ju 'rã Israel kuery yvy regua ikuiai rupi amoãague gui, ha'e kuery mbyte rupi aikuua uka 'rã guive iky'a e'ŷ va'e aikoa yvy regua kuery oexaa py. Ha'e ramo ha'e kuery ikuai 'rã oyvy re ae, xerembiguai Jacó pe ame'ẽ va'ekue py.

26 Ha'e py ma ikuai porã 'rã, ojapo 'rã ngoorã, uva onhotý 'rã guive. Tá, ha'e py ikuai porã 'rã, mba'eta ijyvýry rupi ikuai va'e ha'e javi ambopaga 'rã ombojaru reiague re. Ha'e ramo oikuua 'rã okuapy xee ae SENHOR Tuuete aikoa.

29

Egitopygua kuery rovai ijayvuague

1 Ha'e gui dez ma'etý ha'e dez jaxya re, doze araa py ju SENHOR oayvu ombou xevy. Ha'e vy aipoe'i:

² — Ava ra'y, ema'ẽ Egito pygua huvixa Faraó-a katy, hovai ndeayvu aguã, Egito pygua kuery ha'e javi rovai guive.

³ Ndeayvu vy aipo're 'rã: Po rami SENHOR Nhan-deruete ijayvu: Egito pygua huvixa Faraó, xee aiko nderovai. Ndee ma jakare tuvixa ete va'e yy py itui va'e rami reiko, mba'eta aipo're: "Kova'e yy ma xemba'e ae, xejeupe guarã ae ajapo", 're.

⁴ Ha'e rami teñ nerañ'ykã re xee amoñ rã pinda, ha'e ajapo 'rã ndepekue re pira yakã rupigua ojapa aguã rami. Ha'e rami vy yy reña mbyte gui xee roguenoẽ 'rã, ndepekue re pira ojapa va'e ha'e javi reve.

⁵ Romombo 'rã tekao e'ŷ katy, ndee ha'e pira ndere oja va'e ha'e javi reve. Ha'e ramo yvy píru reia py 'rã re'a. Ndereruavei 'rã, nderetekue ndojatyai 'rã guive. Ha'e rami 'râgue py romboaxa 'rã mymba kuery yvy regua ha'e guyra yva regua rembi'urã.

⁶ Ha'e ramo Egito pygua kuery oikuaapa 'rã xee ae SENHOR aikoa. Ndee ma Israel kuery pe repyta popoka takua'i guigua rive.

⁷ Mba'eta ha'e kuery ma opo py takua ojopy vy ojepytaxo ramove ovo rive vy ijaxi'y peve oixu'upa. Ha'e rami ae avi ndere ha'e kuery ojeko rã ndee nemopẽa ramo ha'e kuery oendu 'rã haxy va'e, ha'e guyepy rupi voi oryryipa 'rã okuapy.

⁸ Ha'e nunga rupi po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:

— Ma'ẽ, ndere ambou 'rã kyxé revegua, ndea gui avakue ha'e mymba kuery mombaarã.

⁹ Ha'e ramo Egito yvy opyta 'rã ombovaipa pyre ha'e tekao ve'ŷ. Ha'e ramo peikuua 'rã xee ae SENHOR aikoa.

10 — Mba'eta ndee aipo're va'ekue: “Yakā oĩ va'e xemba'e ae, xee ae ajapo va'ekue”, 're rire aỹ ma nderovai aiko, ndea py yakā ikuai va'e rovai guive. Ha'e rami vy ajapo 'rã Egito omboavaipa pyre yvy tekao ve'ŷ opyta aguã rami Migdol guive Sevane peve, ha'e Etiópia yvy apy peve.

11 Ha'e va'e rupi ndoaxavei 'rã avakue neĩ mymba kuery ma voi, quarenta ma'etŷ peve 'rã ndaeckoavei 'rã ha'e py.

12 Mba'eta ajapo 'rã Egito yvy ivaipa va'e gui ivaipave aguã rami. Ha'e va'e re tetã ikuai va'e voi tetã ivaipa va'e gui ivaipave 'rã opyta, quarenta ma'etŷ opa peve. Ha'e rami vy Egito pygua kuery amoãimba 'rã yvy regua kuery ikuiaia rupi, yvy jave rupi 'rã araa ukapa.

13 Ha'e rami teĩ SENHOR Nhanderuete ma po rami ijayvu avi:

— Quarenta ma'etŷ opaa py ma Egito pygua kuery arupa ju 'rã yvy regua ikuiaia rupi amoãague gui.

14 Ha'e rami vy amoingo porã ju 'rã. Patros yvy oje'oiague re ju aru rukapa 'rã. Ha'e py ma peteĩ tetã kyrĩ'ia py 'rã ikuai.

15 Tetã mboae ikuai va'e gui kyrĩ'ive 'rã opyta, neĩ amboae regua áryve nonhemboyvatevei ma 'rã. Xee amo'yvyĩ'i ma rire nda'ipo'akavei 'rã amboae regua kuery re.

16 Ha'e rami rire ha'e kuery re Israel kuery ndojeroviavei 'rã. Ha'e rami 'rãgue py Egito kuery re ojerovia ha'e onhepytyvõ ukaague re ha'e kuery ima'endu'a nhavõ oikuaa 'rã ojejavyaague. Ha'e rami vy oikuaa 'rã okuapy xee ae SENHOR aikoa — he'i.

17 Ha'e gui sete ma'et̄y ha'e jypygua jaxya, jypy'ia ára py ju SENHOR oayvu ombou xevy. Ha'e vy aipoe'i:

18 — Ava ra'y, Babilônia pygua huvixa Nabucodonosor ma Tiro tetã re oxondaro kuery omondoukaa py om̄ba'eapo vaipa va'ekue xevy. Mba'eta peteĩ-teĩ akã rupi ipire rei, ha'e peteĩ-teĩ kupe rupi haxypa. Ha'e ramí teĩ ixupe ma Tiro gui ndogueraa porãi om̄ba'eapoague repy, neĩ ixondaro kuery pe voi.

19 Ha'e nunga rupi SENHOR Nhanderuete aipoe'i:

— Aŷ ma Babilônia pygua huvixa Nabucodonosor pe amboaxave ju 'rã Egito yvy. Ha'e ramo ha'e gui ogueraapa 'rã ha'e pygua kuery, oipe'apa 'rã imba'e rei-rei va'ekue ha'e javi, oxondaro kuery peguarã.

20 Tiro tetã re oje'oia py om̄ba'eapoague repyrã amboaxa 'rã Egito yvy, xevy pe ojapo rire — he'i SENHOR Nhanderuete.

21 — Ha'e va'e ára ma ajapo 'rã Israel kuery imbaraete ju aguã rami. Ndee voi rojapo avi 'rã ha'e kuery mbyte rupi ndeayvu reikovy aguã rami. Ha'e ramo ha'e kuery oikuaa 'rã xee ae SENHOR aikoa.

30

Egito yvy re Babilônia pygua kuery ipo'aka aguã re ijayvuague

1 Ha'e gui xevy SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i:

2 — Ava ra'y, emombe'u ke xeayvu. Ha'e vy aipo're: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Ha'e va'e ára re peẽ kuery penepoaẽ 'rã.*

3 Mba'eta ha'e va'e ára ovaẽ rai'i ma. Tá, ovaẽ rai'i ma SENHOR ára. Araipa 'rã ha'e va'e ára, mba'eta amboae regua kuery ikuai axy aguã ára.

4 Ha'e rami vy Egito yvy re ou 'rã kyxe revegua. Etiópia rupi voi ikuai axya ete 'rã, Egito rupi oipyxo pyre ho'apa javé. Mba'eta ha'e pygua kuery ogueraapaa 'rã escravo-rã, omombaa 'rã guive imbaraetekueve.

5 Ha'e ramo amboae regua kuery Egito reve onhemoirũ va'ekue ho'apa avi 'rã kyxe gui: Etiópia, Pute, Lude, Arábia pygua ha'e javi, ha'e Cube pygua kuery voi.

6 Po rami SENHOR ijayvu:

— Egito yvy pygua ptyvõare kuery ho'apa 'rã, opo'akaa re ojejou porã reiague re omo'yvyi'ia rã. Migdol teko guive Sevane peve 'rã ho'a kyxe gui — he'i SENHOR Nhanderuete.

7 — Ha'e ramo yvy mboae ivaipa va'ekue mbyte ombovaipa pyre 'rã opyta, ha'e tetã mboae opa va'ekue rami avi 'rã omombaa tetã.

8 Ha'e ramo Egito yvy re tata amboja, ha'e ipytyvõare kuery amokanhymba ma ramo ha'e kuery oikuua 'rã xee ae SENHOR aikoa.

9 Ha'e va'e ára ma xerenonde rupi ayvu reraa kuery kanoã guaxu py oje'oi 'rã Etiópia katy, ha'e ramo omondyipa 'rã onheangu e'ý rei va'ekue. Mba'eta ha'e va'e yvy re voi ou 'rã teko vai, Egito pygua kuery ára py rami avi. Ha'e nunga ou ae ma oiny — he'i.

* **30:2** Apy ma Egito pygua kuery pe ijayvu.

10 Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:

— Babilônia pygua huvixa Nabucodonosor pe xee amomba uka 'rã Egito pygua kuery onhemboyvate reia.

11 Ha'e rami vy hexeveguia kuery reve amondoukapa 'rã Egito yvy mombaarã, mba'eta pavẽ regua gui ijavaeteve va'e. Ha'e ramo okyxé oekyi 'rã okuapy Egito yvy re, ha'e yvy jave rupi omoneymba 'rã ojukapa va'ekue.

12 Xee amboypa 'rã yakã ikuai va'e, ijyvy voi amboaxapa 'rã heko vai va'e kuery po py. Amboae kuery pe ambovaipa ukapa 'rã yvy, hexe ikuai va'e ha'e javi guive. Xee SENHOR ae ma ha'e rami xeayvu va'e.

13 Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:

— Amokanhymba avi 'rã ha'e kuery ruete kuery ra'angaa, ta'angaa Mênfis py ikuai va'ekue voi amomba 'rã. Egito yvy re yvatekueve nda'ikuaiivei 'rã. Ijyvy jave rupi ambou 'rã ndaekorâveia.

14 Ha'e rami vy ambovaipa 'rã Patros tetã, Zoã re amboja uka 'rã tata, ha'e anhombopaga 'rã Nô py.

15 Sim tetã Egito yvy re ikorapave va'e áry anhoẽ 'rã xepoxya, ha'e heta 'rã amomba Nô py.

16 Egito yvy jave rupi amboja 'rã tata. Ha'e ramo Sim py oendua 'rã ojexavai etea, Nô py okanhymbaa 'rã, ha'e ara py teñ Mênfis rovaigua kuery ojekuaapa 'rã.

17 Kunumigue Áven ha'e Pi-Besete pygua ho'apa 'rã kyxe gui. Ha'e va'e tetã gui ma ogueraapaa 'rã escravo-rã.

18 Tafnes py ma ára pytumba 'rã, mba'eta ha'e py amopẽmba 'rã Egito pygua po'akaa, amomba avi 'rã opo'akaa re onhemboyvate reia. Peteñ

arai ojao'ipa 'rā, ha'e rā tajy kuery ma escravo-rā
meme 'rā ogueraapaa.

¹⁹ Ha'e rami 'rā anhombopaga Egito yvy rupi. Ha'e
ramo ha'e kuery oikuaapa 'rā xee ae SENHOR aikoa
— he'i.

²⁰ Ha'e gui onze ma'etŷa, jypygua jaxyra re, sete
araa py ju pe SENHOR ombou oayvu xevy. Ha'e vy
aipoe'i:

²¹ — Ava ra'y, xee amopē ma Egito pygua huvixa
Faraó jyva. Ha'e rami teĩ ndojokuaai, noipoanoai,
neĩ nomboje'aa jevyi, ha'e rami e'ŷ rā imbaraete
ma vy kyxe oiporu ju aguã.

²² Ha'e nunga rupi po rami ijayvu SENHOR Nhan-
deruete:

— Ma'ẽ, xee aiko Egito pygua huvixa Faraó
rovai. Ha'e rami vy ijyva rovai imbaraeteveague
ju 'rā amopē, hovai amopē ma voiague rami. Ha'e
rami vy ajapo 'rā ipo gui kyxe ho'a aguã rami.

²³ Ha'e gui Egito pygua kuery amoaīmba 'rā yvy
regua ikuaia rupi, araa ukapa 'rā yvy jave rupi.

²⁴ Ha'e rā Babilônia pygua huvixa jyva ma amom-
baraete 'rā, ha'e ipo py amoī 'rā xekyxe. Ha'e rā
Faraó jyva ma amopē 'rā. Ha'e ramo Babilônia
pygua renonde ipoaē rei 'rā oipyxo pyre rami.

²⁵ Aupi 'rā Babilônia pygua huvixa jyva, ha'e rā
Faraó jyva ma ho'a rive 'rā. Ha'e gui Babilônia
pygua huvixa po py xekyxe amoī va'ekue Egito
yvy rupi oiporu ramo oikuaapa 'rā xee ae SENHOR
aikoa.

²⁶ Mba'eta Egito pygua kuery amoaīmba 'rā yvy
regua ikuaia rupi, araa ukapa 'rā yvy jave rupi.
Ha'e ramo oikuaa pavē 'rā xee ae SENHOR aikoa.

31

Egitoyvy re mba'emo oiko aguā re ijayvuague

¹ Ha'e gui onze ma'etŷa, mboapy jaxya re, ijypy'ia ára py ju SENHOR ombou oayvu xevy. Ha'e vy aipoe'i:

² — Ava ra'y, aipo're Egito pygua huvixa Faraó ha'e ixupeguia kuery ha'e javi pe: Mava'e regua tu ndee rami ipo'akapa va'e?

³ Eikuua pota ha'vy Assíria yvy re oiko va'ekue re. Ha'e kuery ma peteñ yary Líbano py hi'añ va'e rami ikuai va'ekue, mba'eta hakā porā va'e vy ka'aguy rupi kuaray'ã porā va'ekue. Yvateve va'e hi'añ, hovapy ma yvyra rovapy rogue áryve rupi ovaẽ va'ekue.

⁴ Yvy guy katy gui yvu oĩ va'e omoakŷ vy ojapo va'ekue yvate aguā rami. Ojapo avi ijvvypya gui yy omboxyry opa rupi, yvyra yvy re ikuai va'e ha'e javi omoakŷ aguā.

⁵ Ha'e nunga rupi ae onhemboyvate va'ekue yvyra yvy re ikuai va'e ha'e javi áryve, hakā retave ha'e ipukuve ov yive, heta yy omoakŷ vy ombotuvixa ramo.

⁶ Hakā'i ikuai va'e rupi guyra ojeaito apo va'ekue, hakā guy rupi ha'e javi mymba ta'y'i okuapy, ha'e ikuaray'ã py ma yvy regua ipo'akakueve oguapypa okuapy va'ekue.

⁷ Ha'e rami vy heta yy rupi hapo va'e vy tuvixaa ha'e hakā retaa py iporā ete va'ekue.

⁸ Yary Nhanderuete pegua yvotyty rupi ikuai va'e gui iporāve va'ekue. Yvyra cipreste voi ha'e va'e rami e'ŷ hakā va'ekue, yvyra plátano voi ha'e va'e rami ndaokyi va'e. Mba'eta iporāa rami peteñve

yvyra Nhanderuete pegua yvotyty py hi'aĩ va'e ndoikoi va'ekue.

⁹ Ha'e rami ajapo va'ekue hakā reta vy iporā rei aguã rami. Yvyra Éden py Nhanderuete pegua yvotyty rupi ikuai va'e ha'e javi ojou porãmba rei okuapy va'ekue.

¹⁰ Ha'e gui SENHOR Nhanderuete ijayvuve ju:

— Ha'e va'e yvyra yvateve tema ovy yvyra hovana va'e áryve ramo okuraxõ py onhembovate rei.

¹¹ Ha'e ramo xee amboaxa 'rã yvy regua ipo'akakueve po py, ha'e kuery omoingo axy aguã heko vaia re. Ha'e rami vy aipe'a 'rã oka katy.

¹² Ha'e ramo amboae regua kuery pavẽ gui ijavaeteve va'e ou vy oake'o 'rã, oeja rive 'rã guive. Ha'e ramo hakãgue ho'apa yvyty ha'e yvyugua ha'e javi rupi. Hoky voi omopẽmbaa 'rã yvy jave rupi yakã ikuai va'e yvýry. Ikuaray'ã py yvy regua ikuai va'ekue ha'e javi ojepe'apa 'rã oje'oivy.

¹³ Hapytakue re ma ha'e javi regua guyra 'rã ikuai, ha'e rã hakãgue guy rupi ma ha'e javi regua vixo ojeaity apo 'rã okuapy.

¹⁴ Ha'e rami yvate etea rami amboae yvyra yy rembe rupi ikuai va'e onhembovate e'ŷ aguã, amboae yvyra ikuai va'e gui yvate ve'ŷ aguã, neĩ yy reta oĩa py yvateve hi'aĩ va'e voi ojee ojerovia rei e'ŷ aguã. Mba'eta ojejou porã reia ha'e javi ma okanhy aguã rami omboaxaa. Ha'e ramo ho'apa 'rã yvykua vaikue py, avakue ra'y kuery yvykua py omboguejy pyre mbyte py opyta aguã.

¹⁵ Po rami ijayvu SENHOR Nhanderuete:

— Ha'e va'e yvyra okanhy jave xee ajapo yvy jave re ipy'a vaia aguã rami. Mba'eta ha'e va'e káuxa yvy guýry yvu ikuai va'e ajao'ipa vy ajokopa yy oxyry va'ekue, yy heta ve'ý aguã. Ikáuxa ma Líbano yvy ha'e javi rupi ajao'ipa ajukue huã rei va'e py, ha'e ramo yvy re yvyra ikuai va'e ipirupa.

¹⁶ Ha'e va'e yvyra ho'a rã hevovo reia gui ajapo yvy regua ha'e javi oendu vy okyjepa aguã, yvykua vaikue py omanogue mbyte amboguejy ramo. Ha'e ramo yvyra ho'a va'ekue ov'y'apa ju 'rã okuapy yvy guýry rupi ikuia py, Éden pyguare, Líbano yvy regua iporãve va'ekue, ha'e yy etaa rupi ikuai va'ekue ha'e javi.

¹⁷ Ha'e gui ma amboae regua kuery ipytyvõare ha'e ikuaray'ã py oguapy okuapy va'ekue voi oopa 'rã hexeve yvykua vaikue py kyxe py ojuka pyre reve opyta aguã.

¹⁸ — Ha'e gui Faraó, ndee voi yvyra Éden py ikuai va'e ha'e javi gui neporãve ha'e ndeyvateve va'e. Ha'e rami teñ ha'e kuery reve reguejy avi 'rã yvy guy katy. Ha'e rami vy repyta 'rã opire omboi uka e'ý va'ekue mbyte, kyxe py ojuka pyre kuery reve guive. Ha'e rami vy Faraó ha'e iporãague ha'e javi okanhymba 'rã — he'i SENHOR Nhanderuete.

32

Egitó pygua huvixa Faraó omboaxy va'e rami ijayvuague

¹ Ha'e gui doze ma'etýa, doze jaxya re ijypy'ia ára py ju SENHOR oayvu ombou. Ha'e vy aipoe'i xevy:

² — Ava ra'y, ndeayvu ke Egito pygua huvixa Faraó pe omboaxy va'e rami. Ha'e vy aipo're 'rã ix-upé: Ndevy ma “Guary ra'y yvy regua mondoroa”, 'ea va'eri peteĩ jakare yakã oña py opyrõmba reve yy omongy'apa rei va'e rami rive reiko.*

³ Po rami ijayvu SENHOR Nhanderuete:

— Nde'áry amombo 'rã xekya yvy regua kuery mbyte, ha'e ramo ha'e kuery nemoatã 'rã heravy xekya py.

⁴ Ha'e rami vy xee roeja 'rã imoiny yvy py, romombo 'rã nhuū reia py. Ha'e vy nde'áry ambou 'rã opa marãgua guyra, mymba yvy regua voi okaru 'rã okuapy ndero'o re.

⁵ Ndero'okue amoai 'rã yvyty áry rupi, ha'e yvyugua ikuai va'e rupi amonyé 'rã ndekyrakue.

⁶ Nderuguy onheẽ va'ekue ma omoakýmba 'rã yvy yvyty áry peve, amonyé avi 'rã yakã.

⁷ Xee rojuka ma vy ajao'ipa 'rã yva, jaxy-tata ikuai va'e voi amopytúmba 'rã. Kuaray ma amo'ãmba 'rã arai py, jaxy voi naexakãvei 'rã.

⁸ Ndekáuxa ajapo 'rã yva re hexakã va'ekue pytúmba aguã rami, ha'e nderekoague rupi ambou 'rã pytú reia — he'i SENHOR Nhanderuete.

⁹ — Ajapo 'rã yvy regua heta rei ipy'a vai aguã rami, mba'eta pavẽ regua oendu 'rã rekanhymba maa omombe'ua rã, yvy reikuaa e'ÿague rupi voi.

¹⁰ Nderekó heta regua oendu vy onhemondyipa rei 'rã, huvixa kuery voi nderovai xekyxé aekyi rã oexa vy oryryipa 'rã. Ndee re'a ramo peteĩ-teĩ oryry-ryryipa 'rã, guekove oguerojeayvu vy.

¹¹ Mba'eta po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:

* **32:2** Apocalipse 1.15

— Ndea py ou 'rã Babilônia pygua huvixa okyxe reve.

¹² Ndevyguia kuery heta va'ekue teĩ ajapo 'rã ipy'a guaxukueve pavẽ regua gui ijavaeteve va'e oitypa aguã rami okyxe py. Ha'e ramo ha'e kuery omomba 'rã Egito yvy re onhembovate va'e ikuai va'e, mba'emo porã oĩ va'ekue ha'e javi guive.

¹³ Nerymba kuery ma amokanhymba 'rã yy heta ikuai va'e rupi. Ha'e gui avakue neĩ mymba ma voi nomongy'avei 'rã yy.

¹⁴ Ha'e rami vy yy ha'e py ikuai va'e ajapo 'rã itui porã ju aguã rami. Yakã ikuai va'e ma ajapo 'rã azeteite rami oxyry porã aguã — he'i SENHOR Nhanderuete.

¹⁵ — Mba'eta ambovaipa uka 'rã Egito yvy, opa mba'e ikuai va'ekue noĩvei aguã rami. Ajuka ukapa 'rã ha'e py ikuai va'ekue. Ha'e ramo peikuua 'rã xee ae SENHOR aikoa.

¹⁶ Ha'e rami yvy regua kuery ijayvu 'rã Egito yvy ha'e mba'emo porã oĩ va'ekue ha'e javi ogueron-hemboaxya rupi — he'i SENHOR Nhanderuete.

Egito pygua kuery amboae regua reve manoa py ikuai aguã re ijayvuague

¹⁷ Ha'e gui doze ma'etýa ha'e jypygua jaxyra re, quinze araa py ju SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i xevy:

¹⁸ — Ava ra'y, ejae'o ke Egito yvy re heta ikuai va'ekue re, mba'eta ha'e kuery oguejypa 'rã yvy guyve katy, amboae regua kuery omboeteve pyre yvykua katy oguejy va'e kuery reve.

¹⁹ Peẽ nda'u amboae gui peneporãve ri ty'y? Peguejy ke ha'vy, ha'e penheno pejupy opire omboi uka e'ŷ va'ekue reve.

20 Mba'eta peẽ kuery voi pe'a 'rã kyxе py ojuka pyre mbyte. Kyxe omboaxaa ma penderovaigua pe: "Pembovaipa 'rã Egito yvy, ha'e py ikuai va'ekue ha'e javive reve", 'ea ixupe.

21 Ha'e ramo ipy'a guaxukueve regua ipo'akave va'ekue ha'e ipytyvõare kuery reve ma pendevy ojapukai 'rã okuapy manoa py ikuiai gui. Ha'e py opire omboi uka e'ŷ va'ekue oguejy vy on-honomba inony kyxе py ojukapa pyre.

22 — Ha'e py ma itui Assíria pygua huvixa ojeupega kuery ha'e javi reve. Ijyvýry rupi ikuai kyxе py ojukaa rã onhono porãmba pyre, kyxе py ho'apa va'ekue meme.

23 Mba'eta ha'e kuery rupa ma yvykuapy rupi ikuai, ha'e onhono porãague yvýry ikuai ha'e pyguare kuery ha'e javi. Kyxe py oipyxo vy ojuka pyre meme, okuave teri jave joyvy rupi nhomongyjepa rei va'ekue ri.

24 — Ha'e py oĩ avi Elão pygua ojeupega kuery ha'e javi reve, onhono porã mbyre yvýry rupi. Ha'e kuery ma kyxе py oipyxo vy ojuka pyre meme. Ha'e rami vy opire nomboi ukai va'ekue oguejypa yvykua py. Okuave teri jave joyvy rupi nhomongyjepa rei va'ekue ri oximba reve optyapa yvykua py oguejy va'ekue mbyte.

25 Ojuka pyre kuery mbyte rupi ma ojapoa huparã, ojeupega kuery ha'e javi mbyte. Ha'e kuery rupa ma ijyvýry rupi ikuai. Opire omboi uka e'ŷ va'ekue meme, kyxе py ojukapa pyre. Okuave teri jave joyvy rupi nhomongyjepa rei va'ekue ri oximba reve optyapa yvykua py oguejy va'ekue mbyte, ojuka pyre mbyte rupi onhono porãa.

26 — Ha'e gui ha'e py ma ikuai Meseque ha'e Tubal pygua ojeupegua kuery ha'e javi reve. Ha'e kuery rupa ma ijyvýry rupi ikuai. Opire omboi uka e'ŷ va'ekue meme, kyxe py ojukapa pyre, okuave teri jave joyvy rupi nhomongyjepa rei va'ekue ri.

27 Ha'e kuery ma ymave rupigua ipy'a guaxukueve mbyte rupi e'ŷ ikuai, opire nomboi ukai va'ekue yvykua py oguejy va'ekue guembiporu joe opu'ãa py oiporu va'ekue inhakã guýry omoña reve-reve ikuia rupi e'ŷ. Mba'eta ha'e kuery reko vaiague re opaga aguã ma inhakã re ae opyta. Okuave teri jave joyvy rupi ipy'a guaxukueve voi nomboekorãvei va'ekue ri.

28 Ha'e gui peẽ Egito pygua kuery voi penemopẽmbaa avi 'rã opire omboi uka e'ŷ va'e kuery mbyte py, penenhono porãa 'rã guive kyxe py ojuka pyre kuery mboae reve.

29 — Ha'e py ma Edom pygua huvixa kuery ha'e yvatekueve ha'e javi ikuai. Ha'e kuery ipo'akapa va'ekue ri omboguejypaa kyxe py ojuka pyre-pyre reve. Ha'e ramo opire omboi uka e'ŷ va'ekue reve onhonoa yvykua py omboguejy pyre ha'e javi reve.

30 — Ha'e py ikuai avi kuaray apu'a'ia katygua yvatekueve. Ha'e kuery ma Sidom pygua kuery oipyxo pyre reve omboguejya avi, oximba reve ikuai, opo'akaa py nanhomboekorãvei va'ekue ri. Ha'e py opire omboi uka e'ŷ va'ekue reve ikuai, kyxe py ojuka pyre kuery oximba rei reve yvykua py omboguejypaa va'ekue mbyte.

31 — Faraó ma ha'e kuery ha'e javi oexa vy ov'y'apa 'rã ojeupegua kuery reve. Tá, Faraó ha'e

ixondaro kuery ha'e javi 'rã ovy'a, kyxe py ojukaa avi va'ekue mbyte onhono porãa ramo — he'i SENHOR Nhanderuete.

³²—Mba'eta Faraó ha'e ixondaro kuery ha'e javi ma nhomondyipaarã amoĩ va'ekue okuave va'e kuery yvy re. Va'ekue ri ha'e voi onhono porãa 'rã opire omboi uka e'ÿ va'ekue kyxe py ojuka pyre mbyte py — he'i SENHOR Nhanderuete.

33

Tetã rarõa oikuua pota porã aguã re ijayvuague

¹ Ha'e gui SENHOR oayvu ombou ju xevy. Ha'e vy aipoe'i:

²—Ava ra'y, ndeayvu ke neretarã kuery pe. Ha'e vy aipo're ha'e kuery pe: Peteĩ yvy re kyxe revegua ambou ramo ha'e pygua kuery oiporavo 'rã peteĩ ava ha'e pygua ae, ha'e vy omoĩ 'rã guetã rarõarã.

³ Ha'e ramo ha'e va'e ma yvy re kyxe revegua ou rã oexa vy mimby guaxu omonhe'ẽ 'rã guetarã kuery omonheangu aguã.

⁴ Ha'e gui xapy'a rei mimby guaxu nhe'ẽ amongue oendu teĩ nonheangui rei ramo kyxe revegua ou vy ojuka 'rã. Ha'e rami rã hexe ae 'rã oĩ huguy omoëague re opaga aguã,

⁵ mba'eta mimby guaxu nhe'ẽ oendu teĩ nonheangui rire. Hexe ae 'rã oĩ huguy omoëague re opaga aguã. Ha'e rã mimby nhe'ẽ oendu vy onheangu va'e ma ogueraa jepe 'rã guekove.

⁶ Ha'e rami teĩ xapy'a rei tetã rarõarã omoĩ mbyre ma kyxe revegua ou rã oexa teĩ mimby guaxu nomonhe'ẽi tetã pygua kuery omonheangu aguã. Ha'e gui kyxe revegua ou vy oipe'apa 'rã tetã pygua rekove. Xapy'a rei ojuka pyre heko vaia

reve 'rā ojukaa teī huguy omoēague re ambopaga
'rā tetā rarōa.

⁷ — Ha'e gui ma ndee ava ra'y, xee romoī Israel
kuery rarōarā, ayvu xejuru guigua ndee rendu vy
ha'e kuery pe ju remombe'u aguā.

⁸ Xapy'a rei heko vai va'e kuery pe aipoa'e 'rā:
“Ndee nderekō vai va'e, anhetē ete remano 'rā”,
ha'e teī ndee ha'e kuery pe nandeayvui 'rā ikua-
iaty gui ojepe'a aguā re. Ha'e rami rā ha'e kuery
omano 'rā gueko vaiague py teī huguy onheēague
re ndee 'rā rombopaga.

⁹ Ha'e gui xapy'a rei heko vai va'e kuery pe
ndeayvu ikuaiaty gui ojepe'a aguā re, va'eri ha'e
kuery ndojeko rerovai vy ma omano 'rā gueko
vaia py ae. Ha'e rā ndee ma reo jepe 'rā.

¹⁰ — Ha'e gui ndee ava ra'y, ndeayvu ke Is-
rael kuery pe. Ha'e vy aipo're 'rā: Peē kuery
aipopeje: “Nhandeapua ha'e jajejavya nhandere
oī va'e káuxa ae japa javy. Mba'exa 'rā tu ha'vy
jaikove?” peje.

¹¹ Aipo're ha'e kuery pe: Anhetē ete xee SENHOR
Penderuete xee ae rekove rupi aura vy aipoa'e:
“Xee ndavy'ai heko vai va'e kuery omano rā, ha'e
rā gueko vaiaty gui ojeko rerova vy oikove ju
ramo anho. Ha'e nunga rupi Israel kuery, pe-
jeko rerova, pejeko rerova ke pendeko vaia gui.
Mba'erā tu pemano rive?” ha'e.

¹² — Ha'e nunga rupi ava ra'y, aipo're 'rā nere-
tarā kuery pe: Xapy'a rei heko porā va'ekue heko
vai ri ramo ymave rupi teko porā rupi oikoague
ndogueraa jepei 'rā. Ha'e rami ae avi heko vai
va'ekue ojeko rerova ri ramo ymave rupi teko
vai rupi oikoague ma nomokanhya 'rā. Ha'e rami

ae avi heko pora va'ekue ri ojejavya ára py heko porāague rive ndojapoi 'rā oikove aguā rami.

13 Ha'e gui xapy'a rei heko porā va'e pe "Anhetē ete reikove riae 'rā" ha'e teī ha'e va'e ma gueko porāa re rive ojeroviaa rupi ojejavy ramo xee naxema'endu'avei 'rā teko porā rupi oikoague re. Ha'e rami 'rāgue py omano 'rā gueko vaia py ae.

14 Ha'e rami ae avi xapy'a rei heko vai va'e pe "Anhetē remano 'rā" ha'e teī ojejavyaty gui ojeko rerova vy ha'evea rami ha'e teko porā rupi anho ju 'rā oiko.

15 Ha'e rami vy ha'e va'e heko vai va'ekue omboekovia ju 'rā mba'emo oiporu uka va'ekue, opaga 'rā ju mba'emo re imondaague repy, ha'e ayvu tekove me'ea rupi oiko, heko vaiague rupi 'rāgue py. Ha'e rami ri vy oikove 'rā, nomanovei 'rā.

16 Mba'eta heko vaiague re naxema'endu'avei 'rā hovai. Ha'evea rami ha'e teko porā rupi ju oiko vy oikove 'rā.

17 — Ha'e rami teī neretarā kuery aipoe'i: "SENHOR ma ha'eve'ŷa rami nhanderereko", he'i va'eri ha'e kuery ae ha'eve'ŷa rami ikuai va'e.

18 Mba'eta heko porā va'ekue ma xapy'a rei teko porā gui ojepe'a vy teko vai rupi ju oiko vy ma omano 'rā gueko vaia káuxa rive.

19 Ha'e rā heko vai va'ekue ma heko vaiaty gui ojeko rerova vy ha'evea rami ha'e teko porā rupi ju oiko vy ma oikove 'rā.

20 Ha'e ramive ma peē kuery aipopeje: "SENHOR ma ha'eve'ŷa rami nhanderereko", peje. Ha'e nunga rupi peē Israel kuery, xee aikuua pota 'rā peteī-teī peikoa re.

Israel kuery ojee rive ojeroviaa re ijayvuague

21 Ha'e gui doze ma'etŷ re ma escravo-rã nhan-dereraa ague py nhandekuai jave, dez jaxyha ha'e cinco araa py ma peteĩ ava ou xea py Jerusalém gui onha va'ekue. Ha'e vy aipoe'i:

— Tetã oipe'aa ma — he'i.

22 Ne'exa, ha'e va'e ka'aru ma xere SENHOR po oĩ va'ekue, onha va'ekue ovaẽ e'ŷ mbove. Ha'e rami vy ko'ëgue ju ha'e va'e ava xea py ou e'ŷ mbove'i xejuru oipe'a ju. Ha'e ramo xeayvuve ju, nakyrirîvei.

23 Ha'e ramo xevy SENHOR ombou oayvu. Ha'e vy aipoe'i:

24 — Ava ra'y, Israel kuery regua tetã ombovaipa pyre rupi ikuai va'e ijayvu vy aipoe'i okuapy: “Abraão ma ha'e ae'i oiko va'eri ipo py omboaxaa raka'e kova'e yvy. Ne'exa, nhande kuery katuve ma nhandereta ete ramo kova'e yvy ome'ëa ae nhandekuai aguã”, he'i okuapy.

25 Ha'e rami teĩ aipo're ha'e kuery pe: Po rami ijayvu SENHOR Nhanderuete: Peẽ kuery ma xo'o ha'e huguy revegua pe'u, ha'e tuuete ra'angaa perekova'e re pema'ë, jouguy pemoë pekuapy guive. Ha'e nunga rupi peẽ kuery nda'u penderekao'rã teve yvy re?

26 Peẽ kuery ma pendekyxre re rive pejeroviave va'e, ojeguarupy pejapo, peneirũ kuery ra'yxy reve guive pejejavy. Ha'e nunga rupi nda'u yvy re penderekao'rã teve?

27 — Aipo're ha'e kuery pe: Anhetê ete xee SENHOR Penderuete xee ae rekove rupi aura vy aipoa'e: Tetã ombovaipa pyre ikuai va'e ojukaa 'rã kyxe py, ha'e rã tetã rovai rupi ikuai va'e

ma amboaxa 'rã mymba nharõ omondoropa ha'e ho'upa aguã. Ha'e gui onhemiaty ha'e itakua rupi onhemi va'e ma mba'eaxy gui 'rã omano.

²⁸ Mba'eta pendeyvy xee amboavaipa uka 'rã tekoa ve'ŷ opyta aguã, ha'e ramo pendepo'akaa pejou porã 'rãgue py penemo'yvyi'ia 'rã. Israel regua yvyty ikuai va'e rupi voi jipoavei 'rã avave rei, ha'e rupi ndoaxaavei 'rã guive.

²⁹ Ha'e ramo peikuaa 'rã xee ae SENHOR aikoa, pendeyvy tekoa ve'ŷ opyta aguã xee amboavaipa uka ramo, ojeguarupy pejapoa rupi pendekuaia re.

³⁰ — Ha'e gui ndee ava ra'y, tetã kora ha'e ngoo rokẽ rupi neretarã kuery ijayvu okuapy ndere. Joupe-upe 'rã ijayvu peteĩ-teĩ guyvy ha'e guyke'y kuery reve. Ha'e vy aipoe'i 'rã: “Ajerure pêvy, peju ke, jaa nhaendu aguã SENHOR ayvu omombe'ua rã”, he'i okuapy.

³¹ Ha'e rami vy ha'ekue rami ae 'rã ou ndea py, ha'e nerенонde rupi oguapypa 'rã okuapy xevygua kuery rami. Ha'e vy ndeayvua oendu 'rã teĩ nda'ikuaxiei ha'ekue rami. Ojuru py porayvu va'e rami ijayvu, ha'e rã opy'a py ma jokorepaa rupi anho ikuai.

³² Mba'eta ha'e kuery pe rã ndee mborayvu rupi oporai va'e rami reiko, amongue oporai porã ha'e imba'epu kuaa va'e rami rive. Mba'eta ndeayvua oenduxe vai merami teĩ nda'ikuaxiei ha'ekue rami.

³³ Ha'e nunga ha'e javi oiko, ojeupitypa ramo ha'e kuery oikuua 'rã ha'e kuery mbyte rupi profeta oiko ra'eague.

34

*Israel kuery re nopena porāi va'e kuery rovai
ijayvuague*

¹ Ha'e gui SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i xevy:

² — Ava ra'y, ndeayvu ke Israel kuery re opena va'e kuery rovai. Ha'e vy aipo're: Po rami ijayvu SENHOR Nhanderuete. Nda'evei ete 'rā Israel kuery re opena va'erā omoī mbyre va'eri ojee ae rive opena va'e kuery pe! Xevyguá vexa'i kuery re opena va'erā omoī mbyre e'ŷ teve?

³ Mba'eta xo'o ikyra-kyrave va'e pe'upa pekuapy, hague py ma penhemonde, ha'e pemongyrapa va'ekue ma pejuka tema pekuapy. Ha'e rami teĩ vexa'i kuery re ma napecenai.

⁴ Mba'eta ikangykue napemombaraetei, imba'eaxy va'e napeipoanoi, opē va'ekue napemboje'ai, ojepe'a va'ekue ndaperu jevyi, ha'e okanhygue ma voi ndapeka jevyi. Ha'e rami 'rāgue py perekō poyi, pemboaxya rupi e'ŷ.

⁵ Xerymba kuery re opena porā va'e ndoikoi ramo oaĩmba oje'oivy, ha'e mymba inharõ va'e nhuũndy rupigua rembi'urā rive ikuai.

⁶ Ha'e ramo xerymba kuery ma opa rupi ikuai vyty ha'e yvy'ā ikuai va'e áry rupi. Yvy jave rupi oaĩmba okuapy, hekaarā ha'e heru jevyarā ndoikoi ramo.

⁷ — Ha'e nunga rupi joe opena va'erā omoī mbyre kuery, pendu ke SENHOR ayvu:

⁸ Anhetē ete xee SENHOR Penderuete xee ae rekove rupi aura vy aipoa'e: Xevyguá vexa'i kuery pemboaxapa hi'uarā kuery pe, ha'e ramo mymba inharõ va'e nhuũndy rupigua kuery rembi'urā ikuai, opena va'erā ndoikoi ramo, mba'eta joe opena

va'erã amoĩ va'ekue ndoekai okuapy xevyguá kuery, ojee ae rive opena okuapy, xevyguá kuery re'ŷ.

9 Ha'e nunga rupi joe opena va'erã romoĩ va'ekue, pejapyxaka ke SENHOR ayvu re.

10 Po rami ijayvu SENHOR Penderuete: Ne'exa, xee ma aiko joe opena va'e kuery rovai, ha'e rami vy ha'e kuery po py ndaejavei 'rã xevyguá vexa'i kuery. Amomba 'rã joe openaa, ojee ae rive nope-navei aguã. Ha'e kuery juru gui xee araa jepepa 'rã xevyguá vexa'i kuery, ho'u va'erã rive ikuai ve'ŷ aguã.

Ojeupagua kuery re SENHOR opena porã aguã re ijayvuague

11 Ha'e nunga rupi po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:

— Ne'exa, xee ae aeka 'rã xevyguá kuery, arupa 'rã guive.

12 Mba'eta mymba kuery re opena va'e ma ha'e kuery oaĩmba rã oexa vy oguerupa ju 'rã. Ha'e rami ae avi xee voi aru 'rã xevyguá kuery. Araipa ha'e pytûmbaa ára py ha'e kuery omoaíague ha'e javi rupi gui xee araa jepe 'rã.

13 Opa rupi yvy regua ikuaiia gui aipe'a vy am-boatypa 'rã, ha'e vy ijyvy re ae ju 'rã aru. Amon-garu 'rã Israel regua yvyty ikuai va'e rupi, yakã ikuai va'e yvýry, tekaoa rupi guive.

14 Nhuündy porãa rupi 'rã areko, Israel regua yvyty yvateve va'e ikuaiia rupi. Ha'e ramo onheno 'rã okuapy nhuündy porã reia rupi Israel regua yvyty re.

15 Xee ae 'rã apena xevyguá kuery re, amombytu'u 'rã guive — he'i SENHOR Nhanderuete.

16 — Ha'e rami vy aeka 'rã okanhgue, ojavy va'ekue ma arupa ju 'rã, opëgue ha'e ikangykue ma amombaraete ju 'rã. Ha'e rã ikyra rei va'e ha'e ipo'akakueve ma amomba 'rã. Mba'eta teko porã rupi 'rã apena.

17 — Ha'e gui peẽ kuery xevyguia pendekuai va'e re ma po rami SENHOR Penderuete ijayvu: Ne'exa, aikuua pota 'rã xerymba kuery ha'e javi re, vexa'i ava ha'e kavara ava re guive.

18 Peẽ kuery peguarã nhuũndy porã reia ame'ẽ va'e nda'u nda'evei ri? Mba'exa tu ha'vy nhuũndy mboae rupi voi pepyrõmba rei rive? Peẽ kuery pe nda'evei ri ty'y yy porã ame'ẽ va'ekue? Mba'exa tu ha'vy yy mboae voi pepyrõ vy pemongy'apa rei?

19 Mba'eta xerymba kuery ma nhuū pepyrõmbaague rupi rive okaru, ha'e yy pemongy'apa va'ekue oy'u okuapy.

20 Ha'e nunga rupi po rami SENHOR Nhan-deruete ijayvu joguereko axya kuery pe:

— Ne'exa, xee ae aikuua pota 'rã vexa'i kuery ikyrakueve ha'e iporiaukue re.

21 Mba'eta peẽ kuery ma pendeaxi'y py penhomoanha-anha heravy, ha'e penderakua py peikutu pekuapy ikangykue'i, pemoxẽmba pevê.

22 Ha'e rã xee ma araa jepepa 'rã xevyguia kuery ho'upa pyrã rive ikuai e'ŷ aguã, vexa'i ikuai va'e re aikuua potaa py.

23 Ha'e kuery pe peteĩ ambou 'rã opena va'erã omongaru porã aguã. Xerembiguai Davi ae 'rã omongaru ha'e opena.

24 Xee aiko 'rã ha'e kuery ruete, ha'e rã xerembiguai Davi ma ha'e kuery mbyte rupi 'rã oiko

huvixave. Xee SENHOR ae xeayvu ha'e rami.

²⁵ — Ha'e gui ha'e kuery pe ajapo 'rã xereve ikuai porã aguã. Ha'e rami vy amomba 'rã mymba nharõ yvy re ikuai va'ekue. Ha'e ramo xevygua kuery tekaoa e'ÿa rupi ikuai, ha'e ka'aguy rupi oke teñ mba'eve ndoikoi 'rã.

²⁶ Mbä'eta xee amoingo porã 'rã, xevygua yvyty yvýry rupi voi. Ha'e rami vy hi'ára py porã 'rã ambou oky amoingo porãa rupi.

²⁷ Ha'e gui yvyra ikuai va'e hi'apa 'rã, ha'e yvy re oiko 'rã mba'emo aju pyau. Ha'e ramo yvy re ha'e kuery ikuiaia rupi mba'eve ndoikoi 'rã. Ha'e kuery oikuua 'rã xee ae SENHOR aikoa, mbä'eta ha'e kuery re canga omoñ mbyre amopëmba vy aipe'apa 'rã escravo-rã ogueraa va'ekue po gui.

²⁸ Ha'e rami rire ha'e kuery nda'ikuaiwei ma 'rã amboae regua kuery omokõ va'erã, mymba yvy re ikuai va'e voi nomondorovei 'rã. Ha'e rami 'rãgue py ikuai porã 'rã, imondiyarã ndoikoi rã.

²⁹ Ha'e kuery pe ajapo 'rã onhotý va'ekue oiko porã ete aguã, ha'e ramo yvy re ikuai teri reve karuai omomba ve'ÿ aguã. Noenduvei 'rã guive amboae regua kuery ojojai reia.

³⁰ Ha'e ramo oikuua 'rã ha'e kuery reve xee SENHOR tuuete aikoa, ha'e rã Israel kuery ae xevygua ikuiaia — he'i SENHOR Nhanderuete.

³¹ — Peñ xerymba vexa'i kuery pendekuai va'e ma avakue peiko, ha'e rã xee ma Penderuete — he'i SENHOR Nhanderuete.

35

Seir yvyty re ikuai va'e kuery rovai ijayvuague

¹ Ha'e gui xevy SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i:

² — Ava ra'y, ema'ẽ na Seir yvyty katy, ha'e vy ndeayvu ke ha'e kuery rovai.*

³ Aipo're ha'e kuery pe: Po rami SENHOR Nhan-deruete aipoe'i: Ne'exa Seir yvyty re pendekuai va'e, xee ma penderovai aiko. Ha'e rami vy pen-derovai xepo aupi vy ajapo 'rã pekanhymba aguã rami nhomondyipaarã.

⁴ Peẽ kuery retã ambovaipa uka 'rã tekoague opyta aguã. Ha'e ramo peikuaa 'rã xee ae SENHOR aikoa.

⁵ Mba'eta Israel kuery re napendea'ei riae vy pem-boaxa kyxe py ojuka va'erã pe, ha'e kuery opaa py omoingo axya ete javé.

⁶ Ha'e nunga rupi anhetã ete xee SENHOR Pen-deruete xee ae rekove rupi aura vy aipoa'e: Peẽ kuery voi xee romboaxa 'rã penderuguy moearã pe, penderakykue monha aguã. Jouguy pexaxe vai rire penderuguy moearã ju 'rã ou pender-akykue.

⁷ Mba'eta Seir yvyty ambovaipa ete vy ha'e gui amomba 'rã oaxa ha'e ojevy aguã va'ekue ha'e javi.

⁸ Ha'e va'e yvyty amonyẽ 'rã oipyxo pyre anho. Mba'eta kyxe py oipyxo pyre ho'a 'rã pendeyvy rupi yvyty, yvyugua ha'e yakã ikuai va'e yvýry.

⁹ Ha'e rami vy pendekuaia ma raka'eve rã peve ajapo 'rã tekoia ve'ŷ oĩ aguã rami, peneretã py noñavei aguã. Ha'e ramo peikuaa 'rã xee ae SENHOR aikoa.

¹⁰ — Mba'eta aipopeje va'ekue: “Mokoĩ regua ha'e mokoĩve yvy opyta 'rã xemba'e ae. Xee ae

* ^{35:2} Seir yvyty ma Edom kuery ikuiaia. Ha'e kuery ma Israel kuery rovaigua ikuai raka'e.

'rā aiko ha'e py, SENHOR ha'e py oiko avi teĩ", peje va'ekue.[†]

11 Ha'e nunga rupi anhetẽ ete xee SENHOR Penderuete xee ae rekove rupi aura vy aipoa'e: Xee rombopaga 'rā joupe pendepoxy ha'e joe napendea'elia rami ae, mba'eta pendevai rei reve pereko axy va'ekue xevyguia kuery. Ha'e gui peẽ kuery re aikuua pota ramo ha'e kuery voi oikuua 'rā xerek.

12 Israel regua yvyty re pendeayvu vai vy aipopeje: "Ombovaipa ma ramo nhandevy pe ju opyta 'rā nhuündyrā rive", peje va'ekue. Ha'e rami pendeayvu rā xee SENHOR aendupa, ha'e peẽ voi peikuua 'rā xee aenduague.

13 Mba'eta peẽ kuery ma pendeayvu py penhemboyvate reive va'ekue xerovai, xere pendeayvu rei vaipa. Ha'e ramo xee aendupa.

14 Ha'e nunga rupi SENHOR Penderuete ijayvu po rami: Yvy jave rupi ov'y'a pavē jave teĩ peẽ kuery ma xee romokanhymba 'rā.

15 Israel kuery omokanhymbaa jave pevy'a reiague rami ae 'rā xee ju ajapo pendere. Mba'eta peẽ Seir yvyty re Edom kuery pendekuai va'e, penemokanhymbaa katu'i 'rā. Ha'e ramo peikuua 'rā xee ae SENHOR aikoa.

36

Israel regua yvyty ikuai va'e pe ijayvuague

1 — Ndee ava ra'y, emombe'u ke xeayvu Israel regua yvyty ikuai va'e pe. Ha'e vy aipo're: Israel regua yvyty pendekuai va'e, pendu ke SENHOR ayvu.

[†] **35:10** "Mokoï regua" he'ia ma Judá ha'e Israel kuery re ijayvu vy.

² Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Pendrovaigua kuery pendevy aipoe'i: “Ha'evea rami! Tekoa imarā e'ŷ va'ekue ma nhandevy meme optya”, he'i okuapy.

³ Ha'e rami rã ndee Ezequiel, emombe'u ke xeayvu, ha'e vy aipo're yvyty ikuai va'e pe: Po rami ijayvu SENHOR Nhanderuete: Amboae regua kuery penemomba ha'e jovalovai katy gui penemombaxe ojeupe ju penemombyta aguã, xevygua kuery re ijayvu vai guive ojojai reia rupi.

⁴ Ha'e rami teĩ, peẽ Israel regua yvyty pendekuai va'e, pendu ke SENHOR Nhanderuete ayvu. Po rami SENHOR ijayvu yvyty ha'e yvy'ã ikuai va'e pe, yakã ha'e yvyugua ikuai va'e pe, ha'e tekao e'ŷa ombovaipa pyre, ha'e tetã oeja pyre ikuai va'e pe, mba'eta ha'e katy'i rupi amboae regua kuery ikuai va'e oipe'apa, ojojai rei okuapy guive.

⁵ Ha'e rami teĩ po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Anhetẽ xee nda'evei etea hendy va'e rupi xeayvu yvy regua kuery ha'e Edom pygua ha'e javi pe, mba'eta xeyvy ha'e kuery ojopy va'ekue ombo'erã, okuraxõ py ov'y'a rei ha'e onhe'ẽ py xejojai rei reve. Ha'e rami vy oipe'apa hekoia va'ekue, ogueraapa guive imba'e rei-rei va'ekue.

⁶ Ha'e nunga rupi emombe'u xeayvu Israel yvy re. Ha'e vy aipo're yvyty ha'e yvy'ã, yakã ha'e yvyugua ikuai va'e pe: Po rami ijayvu SENHOR Nhanderuete: Ne'exa, xee ma nda'evei etea ha'e xepoxya rupi xeayvu, mba'eta yvy regua kuery pendejojai rei okuapy.

⁷ Ha'e nunga rupi po rami ijayvu SENHOR Nhanderuete: Xepo aupti reve xee aura yvy regua kuery pendejojai reiague ma pendeyvýry rupi ikuai va'e

áry ae ju 'rã ojeapa.

⁸ — Ha'e rã peẽ Israel regua yvyty pendekuai va'e, pendere ikuai nho 'rã yvyra hakã ha'e hi'a va'e xevygua Israel kuery pe, mba'eta ha'e kuery ou ju aguã rami ikuai.

⁹ Mba'eta ne'exa, xee aiko 'rã pendereve. Ajevy 'rã pendea py. Ha'e ramo pende'áry rupi yvy oikaraĩa ha'e oma'etýa ju 'rã.

¹⁰ Pende'áry amboeta ju 'rã avakue, Israel kuery ha'e javi regua, tá, ha'e javi 'rã ikuai. Ha'e ramo ha'e kuery ma guetã rupi ae ju 'rã ikuai, mba'eta ivaipaague py ojapo ju 'rã ngoorã.

¹¹ Pende'áry rupi amboeta 'rã avakue ha'e mymba kuery. Ha'e kuery heta ha'e ta'y reta 'rã ovv. Jypy guare gui xee romoingo porâve 'rã. Ha'e ramo peikuaa 'rã xee ae SENHOR aikoa.

¹² Pende'áry rupi ajapo 'rã xevygua Israel kuery oguata ju aguã rami. Pepyta 'rã ha'e kuery pegua, ndapejapovei 'rã guive ta'y kuery okanhy aguã rami.

¹³ Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu ha'e kuery yvy pe:

— Ndevy pe aipo'ea: “Ndee ma yvy avakue mombaa, ha'e ta'y kuery okanhymba aguã rami rejapo va'e”, 'ea va'ekue tei.

¹⁴ Ha'e nunga rupi ndee neremombavei ma 'rã avakue, nderejapovei 'rã ndea pygua ra'y kuery okanhymba aguã rami — he'i SENHOR Nhan-deruete.

¹⁵ — Xee ma amboae regua kuery pe ndorojojai rei ukavei 'rã rendu aguã, ha'e ramo nerenduvei 'rã yvy regua kuery nembojaru reia, nderejapovei

'rā guive ndea pygua kuery ojejavy aguā rami — he'i SENHOR Nhanderuete.

Israel kuery omoingo porāju aguā re ijayvuague

16 SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i xevy:

17 — Ava ra'y, Israel kuery oyvy re ikuai teri reve opa marā ikuai ha'e mba'emo ojapoa py omongy'apa rei va'ekue. Kunha gueko re oiko va'e rami ha'e kuery voi ha'eve'ŷ va'ekue xerenonde.

18 Ha'e nunga rupi ha'e kuery re ambou xepoxya, ha'e kuery yvy re jouguy omoē okuapy ha'e mba'emo ra'angaa py omongy'apaague re.

19 Ha'e rami vy amoāimba va'ekue yvy regua kuery ikuiaia rupi, araa ukapa yvy jave rupi. Xee ambopaga opa marā ikuai ha'e mba'emo ojapoague re.

20 Ha'e rami py yvy regua kuery ikuiaia py mamo rā ha'e kuery oje'oia rupi ojapo okuapy xerery iky'a va'ea rami rive oikuua aguā rami, mba'eta ha'e kuery pe aipo'ea: “Peva'e kuery ma SENHOR pegua va'eri ijyvy gui omoxēmba va'ekue”, 'ea.

21 Ha'e rami rā Israel kuery oje'oia rupi ojapo okuapy yvy regua kuery xerery iky'a e'ŷ va'e nomboetei aguā rami. Ha'e rami teĩ xee amboete uka nho.

22 — Ha'e nunga rupi aipo're Israel kuery pe: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Peẽ Israel kuery re ama'ẽ vy e'ŷ ha'e nunga ajapo, ha'e rā xerery iky'a e'ŷ va'e amboete ukaa rupi vy, mba'eta pee kuery ma yvy regua kuery mbyte rupi peoa py xerery napemboete ukai ramo.*

23 Ha'e nunga rupi amboete uka ju 'rā xerery yvate ha'e iky'a e'ŷ va'e, yvy regua kuery mbyte peoa

* **36:22** Romanos 2.24

rupi pemongy'a uka va'ekue ri. Ha'e ramo yvy regua kuery oikuua 'rã xee SENHOR ae aikoa, ha'e kuery renonde iky'a e'ŷ va'e aikoa aexa uka ramo — he'i SENHOR Nhanderuete.

²⁴— Ha'e rami vy yvy regua kuery mbyte gui xee roguenoẽ 'rã, ha'e yvy jave rupi gui pendeyvy py ae ju rogueru vy romboaty 'rã ha'e py.

²⁵ Ha'e vy pende'áry rupi amboayvi 'rã yy iky'a e'ŷ va'e, napendeky'avei aguã. Ha'e rami vy roiky'a'o 'rã ha'eve'ŷa ha'e mba'emo ra'angaa perekko va'ekue ha'e javi gui.

²⁶ Pendevy ame'ẽ 'rã kuraxõ pyau, pendere amoĩ 'rã nhe'ẽ pyau. Pendegui aipe'a 'rã kuraxõ ita guigua, ha'e vy hekivia amoĩ 'rã pendero'o guigua.

²⁷ Pendere amoĩ 'rã Xenhe'ẽ ae, ajapo 'rã guive xeayvu rupi pendekuai aguã, xee aipota va'e pe-moĩ porã vy pejapopa aguã rami.

²⁸ Ha'e ramo pendekuai 'rã pendeyvyrã peneramoĩ kuery pe ame'ẽ va'ekue re. Peiko 'rã xevygua kuery, ha'e rã xee ma aiko 'rã Penderuete.

²⁹ Rogueraa jepe 'rã ha'eve'ŷa ha'e javi gui. Trigo voi ambou reta 'rã, ha'e rã karuai ma nambouvei 'rã pendere.

³⁰ Ajapo 'rã yvyra hi'a porã ha'e mba'ety rupi ipyau va'e oiko porã aguã rami, karuai káuxa yvy regua kuery pendejojai rei ve'ŷ aguã.

³¹ Ha'e ramo penema'endu'a 'rã ha'eve'ŷa rami pendekuaiague ha'e ha'eve'ŷ va'e pejapoague re. Pendejegui ae 'rã pejeguaru pendereko vai ha'e penhemongy'apaague káuxa.

³² Peikuaa porã pota ke: pendere ama'ẽ vy e'ŷ ha'e nunga ajapo. Israel kuery, peximba ke ha'e

perovy'ave eme pendekuaiague — he'i SENHOR Nhanderuete.

³³ Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:

— Penderekō vaia ha'e javi gui roiky'a'o vy ajapo avi 'rā peneretā rupi pendekuai ju aguā rami. Ha'e ramo penderorā pejapopa ju 'rā tekoa e'ÿague rupi.

³⁴ Peikaraī ju 'rā yvy tekoa e'ÿa rupi, oaxa va'e kuery oexa vy "Oeja pyre itui" nde'ivei 'rā.

³⁵ Ha'e rami 'rāgue py aipo'ea 'rā: "Kova'e yvy oeja pyre ma Éden yvotyty rami ju iporā. Tetā tekoa e'ÿa, oeja pyre ha'e ombovaipa pyre voi ikorapa ha'e oimbaa ju", 'ea 'rā.

³⁶ Ha'e ramo yvy regua kuery pendeyvýry rupi okuave va'e oikuaa 'rā xee SENHOR ae tetā ombovaipa pyre ajapo juague, ha'e pendeyvy oeja pyre rupi ama'etý juague. Xee SENHOR ha'e rami aguā re xeayvu rire ajapopa 'rā.

³⁷ Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:

— Israel kuery ha'eve ju 'rā xevy ojerure aguā mymba kuery rami amboetave aguā.

³⁸ Ha'e ramo tetā oeja pyre rupi heta ju 'rā xevy guarā omboaxa pyre, Jerusalém tetā py ngaru oiko jave py mymba kuery heta va'ekue rami. Ha'e ramo oikuaapa 'rā xee ae SENHOR aikoa.

37

Yvyugua py ikāgue pirukue ikuai va'e oexaague

¹ Ha'e gui xere SENHOR opo omoï vy xereraa Onhe'ẽ rupi. Ha'e vy xemoï peteï yvyugua ikāgue anho ikuiaia mbyte py.

2 Ha'e vy ojapo ikāgue yvýry rupi aguata aguã rami. Ikāgue heta ete ikuai yvyugua rupi, ipiru ratã guive.

3 Ha'e gui ma oporandu xevy:

— Ava ra'y, kova'e ikāgue nda'u okuave ju 'rã?

Xee ambovai:

— SENHOR Xeruete, ndee ae 'rã reikuua — ha'e.

4 Aipoe'ive ju xevy:

— Ndeayvu na kova'e ikāgue ikuai va'e pe, ha'e vy aipo're: Ikāgue ymague, pendu ke SENHOR ayvu.

5 Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu ikāgue ikuai va'e pe: Ne'exa, peẽ kuery re amoõ 'rã Xenhe'ẽ peikove ju aguã.

6 Ha'e gui pendere amoõ 'rã hajykuerã, ajapo 'rã guive pendero'o ha'e pendepirepa ju aguã rami. Ha'e gui ma pendere amoõ 'rã Nhe'ẽ. Ha'e ramo peikove ju 'rã, ha'e peikuua 'rã xee ae SENHOR aikoa — he'i.

7 Ha'e ramo ijayvuague rami ae xeayvu. Xeayvu teri reve hevovo rei nhendu va'e aendu, peteĩ-teĩ kāgue joe onhembota-mbota vy oparãgue rei. Ha'e rami vy peteĩ-teĩ kāgue onhemboje'apa joe.

8 Ha'e ramo ama'ẽ rã ikāgue ikuai va'e hajy ha'e ho'opa ma. Ipire voi ojekuaa, ha'e rã inhe'ẽrã ma noõ teri.

9 Ha'e gui SENHOR aipoe'i xevy:

— Ava ra'y, Nhe'ẽ pe ju ndeayvu. Ndeayvu vy aipo'rere ixupe: “Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Ndee Nhe'ẽ, eju irundy henda yvytu oipejua katy gui. Ha'e vy ke eipeju kova'e omanogue áry rupi, okuave ju aguã rami”, 're — he'i.

10 Ha'e ramo ijayvuague rami xeayvu ramo ikāgue ikuai va'e re ou Nhe'ẽ. Ha'e ramo oikovepa jevy vy opu'āmba ju joguerokuapy, xondaro kuery rami mbovy rei e'ŷ ikuai.

11 Ha'e gui ma aipoe'ive ju xevy:

— Ava ra'y, kova'e kāgue ma Israel kuery ikuai. Mba'eta aipoe'i okuapy: “Orekāgue ma ipirupa ma, ha'e vy roarõ rokuapya voi opa ma. Nōivei ma orerekovea”, he'i okuapy.

12 Ha'e nunga rupi ndeayvu ke. Aipo're ha'e kuery pe: “ SENHOR Nhanderuete ma po rami ijayvu: Ne'exa xevygua kuery, aipe'apa ju 'rã penderupa penhono porāague, ha'e rami vy roguenoẽmba ju 'rã ha'e gui, Israel yvy re rogueru aguã.

13 Ha'e ramo xevygua kuery, penderupa gui roguenoẽmba ma ramo peikuaa 'rã xee ae SENHOR aikoa.

14 Ha'e gui ma pendere amōi 'rã Xenhe'ẽ, ha'e gui peikove ju 'rã. Rogueru 'rã pendeyvy re ae pendekuai aguã. Ha'e ramo peikuaa 'rã xee SENHOR ae ha'e rami aguã re xeayvu ha'e ajapo ete guive”, he'i SENHOR.

Judá ha'e Israel kuery reve petēi regua ju ikuai aguã re ijayvuague

15 Ha'e gui SENHOR oayvu ombou vy aipoe'ixevy:

16 — Ndee ava ra'y, ejou ke petēi yvyra'i, ha'e va'e re embopara po rami: Judá kuery regua, ha'e gui ha'e kuery reve Israel kuery onhemoirũ va'ekue regua guive. Ha'e gui ma amboae yvyra'i ju ejopy vy ha'e va'e re embopara: José ha'e Efraim regua, ha'e gui ha'e kuery reve Israel kuery onhemoirũ va'ekue regua guive.

17 Ha'e gui emboje'a mokoīve, peteī'i yvyra rami ndepo py rereko aguā.

18 Ha'e gui ma neretarā kuery oporandu 'rā ndevy. Ha'e vy aipoe'i 'rā: "Emombe'u ke orevy mba'erā he'ia pa nami rejapo va'e?" he'i 'rā okuapy.

19 Ha'e ramo ndee aipo're 'rā ha'e kuery pe: "Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Ne'exa, xee ajopy 'rā José regua yvyra'i Efraim po py oī va'ekue, ha'e gui ha'e kuery reve Israel kuery onhemoirū va'ekue regua guive. Ha'e gui ha'e va'e ma amboje'a 'rā yvyra'i Judá regua reve, peteī'i yvyra rami areko aguā, mba'eta peteī'i 'rā ojeapo xepo py", 're.

20 Ha'e kuery renonde ndeayvu reve ndepo py rereko 'rā mokoīve yvyra'i ipara oĩa va'e.

21 — Ha'e gui aipo're 'rā ha'e kuery pe: Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Ne'exa, xee anoẽmba 'rā Israel kuery yvy regua kuery mbyte ha'e kuery ooague gui, opa rupi gui 'rā amboatypa. Ha'e rami vy arupa ju 'rā ijyvy re ae.

22 Ha'e vy ha'e va'e yvy re ajapo 'rā peteī'i regua ikuai aguā, Israel regua yvyty re. Peteī'i 'rā oī avi ha'e kuery ha'e javi ruvixaverā. Mokoī regua ve'ŷ ma 'rā ikuai. Raka'eve rā teī ndoja'ovei 'rā mokoī reguarā.

23 Nonhemongy'avei 'rā guive ta'angaa oguerekō va'ekue py rive, neī ojeguarupy ha'e teko vai rupi ikuai py ma voi. Mba'eta araa jepepa 'rā xegui ojepē'aa rupi ojejavyague gui, ha'e gui aiky'a'opa ju 'rā. Ha'e rami vy ikuai 'rā xevygua kuery, ha'e rā xee aiko 'rā Tuuete.

24 — Ha'e kuery re xerembiguai Davi ae 'rā opena. Peteī'i 'rā oiko ha'e kuery re opena va'e.

Ha'e ramo xee aipotaa rami anho 'rã ikuai, omoĩ porã 'rã okuapy xeayvu ojapo ete aguã.

²⁵ Ha'e kuery ikuai 'rã yvy xerembiguai Jacó pe ame'ẽague re, tamoĩ kuery ikuaiague re ae. Ha'e py ae 'rã hekoia, ta'y kuery ha'e hamymino kuery voi, raka'eve rã peve. Huvixaverã ma xerembiguai Davi ae 'rã oïko raka'e rã peve guarã.

²⁶ Ha'e kuery pe ajapo 'rã xereve ikuai porã aguã regua raka'e rã peve guarã. Amoingo porã, amboetave 'rã guive. Ha'e kuery mbyte amoĩ 'rã xevygua oo iky'a e'ŷ va'e raka'e rã peve guarã.

²⁷ Ha'e kuery mbyte ae 'rã oï xembojerovia aty. Xee aiko 'rã Tuuete, ha'e rã ha'e kuery ma ikuai 'rã xevygua.*

²⁸ Yvy regua kuery voi oikuaa 'rã okuapy xee SENHOR ae Israel kuery ky'a'oa aikoa, ha'e kuery mbyte xevygua oo iky'a e'ŷ va'e oï ramo raka'eve rã peve.

38

Huvixa Gogue rovai ijayvuague

¹ Ha'e gui ma SENHOR oayvu ombou vy aipoe'i xevy:

² — Ava ra'y, ema'ẽ Magogue pygua huvixa Gogue oĩa katy. Ha'e va'e ma Rôs, Meseque ha'e Tubal pygua kuery re opena va'e.* Ndeayvu ke hovai,

³ ha'e vy aipo're: SENHOR Nhanderuete po rami ijayvu: Ndee Gogue, Rôs, Meseque ha'e Tubal pygua kuery ruvixa reiko va'e, xee ma nderovai aiko.

* **37:27** 2 Coríntios 6.16 * **38:2** Apocalipse 20.8-9

⁴ Xee rojapo 'rā rejere aguã rami. Ndejuru py pinda amoõ reve rogueraa 'rā mombyry, nexondaro kuery ha'e javi reve. Kavaju ha'e hi'árygua kuery hembiporupa va'e meme, heta 'rā oje'oi hu'y jokoa ha'e imo'ãa tuvixa va'e reve, opo py kyxe reve guive.

⁵ Ha'e kuery irûrã oje'oi avi 'rā Pérsia, Etiópia ha'e Pute pygua kuery, hu'y jokoa ha'e ngora ratã revegua meme.

⁶ Oje'oi avi 'rā Gômer pygua oxondaro kuery ha'e javi reve, ha'e kuaray ijapu'a'ia katy gui jogueru 'rā Togarma pygua oxondaro kuery ha'e javi reve. Heta ete 'rā oje'oi nderupive.

⁷ — Ha'e nunga rupi Gogue, eiko katu ke. Epu'ã ke nderupiveguia kuery ha'e javi reve, ha'e vy epena ha'e kuery re.

⁸ Mba'eta hare ma rire roenoõ 'rā. Ma'etõa opaa py ma reo 'rā peteõ yvy kyxe gui ndokyjeaveia katy. Ha'e va'e kuery ma yvy regua ikuaiague gui ono'õmba 'rā jogueruvy Israel regua yvyty hare ma ivaipa va'ekue áry. Ha'e kuery ma yvy regua kuery mbyte gui oipe'aa heruvy rire ikuai porãmba ju 'rā mba'eve gui okyje rei e'ý re.

⁹ Ha'e gui ma ha'e kuery rovai peju 'rā yvytu atã rami. Peju 'rā arai yvy ojao'ipa va'e rami, nexondaro kuery ha'e mbovy e'ý regua nderupive ou va'e reve.

¹⁰ — Po rami ijayvu SENHOR Nhanderuete: Ha'e va'e ára ma ndepy'a re remoõ 'rā mba'emo vai rejapo aguã.

¹¹ Ha'e vy aipo're 'rã: “Aa 'rā peteõ yvy tekoa ikora e'ý va'e re apu'ã aguã, aa 'rã optyu'u rei va'e kuery

rovai. Ha'e kuery ma ikuai porã rei tekaoa ikora e'ŷ va'e rupi, okẽ neĩ okẽ jokoa noña rupi", 're 'rã.

¹² Ha'e rami vy reo 'rã imba'e rei-rei reipe'a aguã, mba'emo reraapa ha'e ha'e kuery rovai ndepo reupi aguã, mba'eta yvy oeja pyre py ha'e kuery hekoia 'rã yvy regua mbyte gui ono'õ jogueruvy rire. Ha'e kuery ma guymba ha'e omba'e rei-rei oguerekopa, ha'e yvy mbyte py ikuai va'e.

¹³ Ndevy pe Sabá ha'e Dedã pygua kuery oporandu 'rã okuapy, Társis tetã py mba'emo vendea ha'e huvixa mba'emo pe'aaty kuery voi. Ha'e vy aipoe'i 'rã okuapy ndevy: "Nhomba'e rei-rei peraa aguã pa peju? Mba'emo peipe'a aguã pa nderupivegua kuery remboatypa? Peipe'a ta pa prata ha'e ouro, peraa ta pa mymba kuery ha'e mba'e rei-rei? Peipe'apa ete 'rã teve?" he'i 'rã okuapy.

Israel yvy re Gogue kuery ou aguã re ijayvuague

¹⁴— Ha'e gui ava ra'y, ndeayvu ke Gogue pe, ha'e vy aipo're: Po rami ijayvu SENHOR Nhanderuete: Ha'e va'e ára xevygua Israel kuery ikuai porã jave ndee Gogue nda'u ndereikuuai 'rã ri ndere oiko va'erã?

¹⁵ Mba'eta kuaray ijapu'a'ia katy nderekaoa gui reju 'rã mbovy e'ŷ regua reve. Kavaju árygua meme 'rã peju, xondaro kuery heta rei ha'e imbaraete va'e meme reve.

¹⁶ Ha'e vy peju 'rã xevygua kuery Israel regua rovai, arai yvy ojao'ipa va'e rami avi. Opaa ára rogueru 'rã xeyvy rovai guarã pavẽ regua xekuaa aguã, mba'eta ha'e kuery oexaa py aexa uka 'rã iky'a e'ŷ va'e aikoa, ndee Gogue re mba'emo ajapoa py.

¹⁷ Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:

— Nderekorā re yma ma voi xeayvu va'ekue, xeremimbo'e kuery Israel regua profeta ikuai va'e rupi, mba'eta ha'e kuery mbovy e'ŷ rei ma'etŷ re ijayvu va'ekue xevygua kuery rovai guarā xee rogueru aguā re — he'i.

18 SENHOR Nhanderuete aipoe'ive ju:

— Ha'e va'e ára Israel yvy re Gogue ou ramo aexa uka ete 'rā xepoxyxa.

19 Mba'eta xee nda'evei ete ha'e xepoxyxa hendy va'e rupi aipoa'e: Ha'e va'e ára amboryryipa 'rā Israel yvy jave rupi.

20 Ha'e ramia gui xerenonde oryryipa 'rā pira ye'ẽ rupigua, guyra yva regua, mymba yvy regua, yvy rupi otyryry va'e, ha'e avakue yvy re ikuai va'e ha'e javi. Yvyty ikuai va'e ho'apa 'rā yvy'ã guy katy, itaova ha'ypa 'rā, ha'e tetā kora ikuai va'ekue voi ho'apa 'rā yvy py.

21 SENHOR Nhanderuete aipoe'i:

— Ha'e gui Gogue kuery rovai ambou 'rā kyxe, yvyty re ha'e kuery ikuai rupi. Ha'e ramo peteĩ-teĩ okyxe oiporu 'rā oirū kuery rovai ae.

22 Mba'eta ambopaga 'rā mba'eaxy ha'e huguy moẽarā py. Hi'áry ambou 'rā oky ja'ea, amandau tuvixa va'e ha'e tata enxofre revegua. Ha'e nunga ho'a 'rā ixondaro kuery ha'e hexevegua yvy regua kuery heta ikuai va'e áry.

23 Ha'e rami vy xee anhemboyvate 'rā, aexa uka 'rā guive iky'a e'ŷ va'e aikoa. Pavē regua oexaa py 'rā ajekuua uka. Ha'e ramo pavē 'rā oikuua xee ae SENHOR aikoa.

¹ — Ha'e nunga rupi ndee ava ra'y, ndeayvuve ju Gogue rovai. Ha'e vy aipo're: Po rami ijayvu SENHOR Nhanderuete: Ne'exa Gogue, xee aiko nderovai, Rôs, Meseque ha'e Tubal pygua ruvixa reiko va'e.

² Xee rojapo 'rã rejere aguã rami, kuaray ijapu'a'ia katy gui roguenoë 'rã heruvy Israel regua yvyty ikuai va'e re.

³ Ha'e gui nderapa aipe'a 'rã ndeaxua gui, ha'e hu'y ma aitypa 'rã reiporu kuaa regua gui.

⁴ Ha'e ramo re'a 'rã Israel regua yvyty re nexondaro kuery ha'e yvy regua kuery nderupive ou va'ekue ha'e javi reve. Ha'e ramo romboaxapa 'rã opa marãgua guyra ha'e mymba yvy regua pe pende'u aguã.

⁵ Pe'a 'rã nhuündy rupi rive, ha'e rami aguã re xeayvu rire — he'i SENHOR Nhanderuete.

⁶ — Amboja 'rã tata Magogue yvy re ha'e ye'ë yvýry okyje e'ÿ re ikuai va'ekue re. Ha'e ramo oikuua pavë 'rã xee ae SENHOR aikoa.

⁷ Xevygua Israel kuery mbyte rupi aikuua uka 'rã xerery iky'a e'ÿ va'e, namongy'a ukavei ma 'rã guive. Ha'e ramo yvy regua kuery oikuapa 'rã Israel kuery mbyte rupi xee SENHOR iky'a e'ÿ va'e aikoa.

⁸ Ne'exa, ha'e nunga ou ma oiny, oiko ta ma. Kova'e ára re ae xeayvuague — he'i SENHOR Nhanderuete.

⁹ — Ha'e gui ma Israel regua tetã pygua kuery oëmba jogueruvy vy oapypa 'rã ngovaigua kuery rembiporukue: hu'y jokoa, imo'ña tuvixa va'e, guyrapa, hu'y, yvyra raimbe ha'e hu'y guaxu. Sete ma'etÿ peve 'rã ogueraa ha'e nunga ha'e javi oapypa aguã.

10 Ha'e va'e jave ma ndoguerui 'rā yxakā mba'ety
gui neī ka'aguy gui, mba'eta tembiporukue gui
ae 'rā ojapo tata. Ha'e rami vy ogueraapa ju
'rā mba'emo reraa are kuery mba'ekue, oipe'apa
ju 'rā mba'emo pe'aare kuery mba'ekue — he'i
SENHOR Nhanderuete.

*Gogue pegua xondaro kuery re'õgue ojatypaa
ague*

11 — Ha'e va'e ára Gogue kuery pe ame'ẽ 'rā
Israel yvy re he'õgue ruparã rive, yvyugua ye'ẽ
regua kuaray oua katy oguataaty rupi. Ha'e py
ma ojatya 'rā Gogue ixondaro kuery ha'e javi reve.
Ha'e rami rire omboerya 'rā yvyugua Gogue kuery
ikuiaia.

12 Sete jaxy peve 'rā Israel kuery ojaty he'õgue,
oyvy oiky'a'opa ju aguã.

13 Ha'e va'e yvy regua kuery ha'e javi 'rā ojaty. Ha'e
kuery ima'endu'a riae 'rā xee anhemboyvatea ára
re — he'i SENHOR Nhanderuete.

14 — Ha'e gui oiporavoa 'rā avakue yvy jave rupi
oiko-oiko tema va'erã, oeka vy amboae guigua
re'õgue ojaty pyrã, yvy oiky'a'opa ju aguã. Sete jaxy
rire mae ma omboypy 'rā te'õgue oeka aguã.

15 Ha'e kuery ma yvy jave rupi oiko-oiko tema
rupi ava kãgue oexa nhavõ omarka 'rā ijyvýry
rupi, ha'e gui ijatyarã ju ou vy ojaty aguã yvyugua
Gogue kuery ikuiaia py.

16 Ha'e va'e tetã voi omboery 'rā Gogue kuery
ikuiaia. Ha'e rami vy 'rā oiky'a'opa ju oyvy.

SENHOR peguarã ojukapaa aguã re ijayvuague

17 — Ha'e gui ndee ava ra'y, endu ke. Po rami
SENHOR Penderuete ijayvu. Aipo're 'rā guyra ikuai

va'e ha'e mymba ka'aguy regua pe: Peno'õmba pejogueruvy, opa rupi gui peju ajuka uka va'ekue pe'upa aguã. Pendevy pe areko katu, Israel regua yvyty ikuai va'e rupi ajuka uka reta. Ha'e ramo pe'u 'rã xo'o ha'e pey'u 'rã tuguy.

18 Mba'eta pe'u 'rã ipo'akapa va'e ro'okue, ha'e pey'u 'rã yvy regua yvatekueve ruguy, vexa'i ava ha'e ta'y'i, kavara ha'e vaka ra'y Basã yvy re omongyra pyre ro'okue ramigua.

19 Xee ajuka uka va'ekue, pendevy pe areko katu va'ekue gui pe'u 'rã ikyrakue penevyatãmba peve, ha'e pey'u 'rã huguy peka'upa peve.

20 Ngaru ajapoa py pe'u 'rã pekuapy kavaju ha'e ija kuery, ipy'a guaxukueve ha'e joe opu'ãa rupigua ro'okue — he'i SENHOR Nhanderuete.*

21 — Ha'e rami vy aexa uka 'rã xerexakãa yvy regua kuery mbyte, ha'e ramo pavẽ regua 'rã oexa xee aikuua pota rã, ha'e kuery áry xepo aupi ramo.

22 Ha'e va'e ára guive ma Israel kuery oikuua 'rã xee ae SENHOR Tuuete aikoa.

23 Yvy regua kuery voi oikuua 'rã okuapy Israel kuery ojejavvyague py ae escravo-rã ogueraappaague, mba'eta xere ndojeroviai rã ha'e kuery gui amo'ã va'ekue xerova. Hovaigua kuery po py amboaxapa ramo ojukapa kyxe py.

24 Ha'e kuery onhemongy'apa rei ha'e heko vai reia py ae areko ha'e rami, xerova amo'ã reve.

25 Ha'e nunga rupi po rami ijayvu SENHOR Nhanderuete:

— Ha'e rami teĩ aÿ ma ambopyau ju 'rã Jacó kuery ikuaria, amboaxypa ju 'rã Israel kuery, xerry iky'a e'ÿ va'e amboete uka ju vy.

* **39:20** Apocalipse 19,17-21

26 Ha'e gui oyvy re ae ju ikuiaia py imondyiarañndoikoi ramo ha'e kuery hexaraipa 'rã oximbaague ha'e xere ojerovia e'ýa rupi naxenhe'ẽ rendui okuapyague re.

27 Mba'eta arupa ju 'rã yvy regua kuery ikuiaia mbyte rupi gui, amboatypa ju 'rã heruvy hovaigua kuery yvy gui. Ha'e rami vy ha'e javi regua oexaa py xee aexa uka 'rã iky'a e'ý va'e aikoa, ha'e kuery mbyte.

28 Ha'e ramo ha'e kuery oikuua 'rã xee ae SENHOR Tuuete aikoa, oexa vy yvy regua ikuiaia rupi araa uka rã, ha'e gui oyvy katy ju amono'õ ukapa heruvy rã guive, ha'e kuery va'e regua neĩ peteive aeja e'ý re.

29 Ha'e kuery pe xee ndajexa uka ve'ýi ma 'rã. Ha'e rami 'rãgue py Israel kuery áry ambou 'rã Xenhe'ẽ — he'i SENHOR Nhanderuete.

40

Templo pyau oexaaague

1 Ha'e gui vinte e cinco ma'etý re ma amboae yvy re orereraapaa rire, ma'etý ypy'i jaxyha'e dez araa py, catorze ma'etý re ma Jerusalém tetã oipe'aa rire, ha'e va'e ára py ae xere SENHOR opomoí vy xereraa ha'e katy.

2 Mba'emo xevy oexa ucaa rupi Nhanderuete xereraa Israel yvy katy. Ha'e vy xemopu'ã imo'amy peteĩ yvyty yvateve va'e áry. Ha'e va'e re ma kuaray puku-a katy ojekuaa oo guaxu tetã regua.*

3 Ha'e katy ae ju xereraa rã oĩ peteĩ ava overa va'e rami hexakãmba va'e. Ha'e va'e ma oo kora rokẽ py

* **40:2** Apocalipse 21.10

hi'aĩ, ha'e opo py oguereko ixã ipo'i'i va'e, ha'e gui peteĩ yvyra'i mba'emo a'ãarã.*

4 Ha'e gui ava va'e aipoe'i xevy:

— Ava ra'y, exa mba'emo nderexa py, ha'e endu ndeapyxa py. Ha'e rami vy ndepy'a re emoõmba ke aexa uka ta va'e, mba'eta ha'e rami aguã ae ndererua apy peve. Ha'e gui ma Israel kuery pe ju emombe'u rexaxa va'ekue ha'e javi — he'i.

5 Ha'e gui aexa oo roka ha'e javi rupi peteĩ kora ojere oiny va'e. Ava va'e opo py yvyra'i mba'emo a'ãarã oguereko va'e ma mboapy metros ipuku-a, mba'eta mba'emo nhaa'ãaty ipukuve'i. Ha'e gui ma ha'e va'e py oa'ã oiny ikora. Ha'e rã ikora po guaxua ma peteĩ yvyra, ha'e rã yvatea voi peteĩ yvyra avi.

6 Ha'e gui ma okẽ kuaray oua katy oĩ va'e py ju ovaẽ vy ojeupi ovy pyrõa oĩ va'e rupi. Ha'e vy okẽ oĩ va'e oa'ã rã peteĩ yvyra ipya, ha'e amboae voi ha'e rami ae avi peteĩ yvyra ipya va'e.

7 Ha'e gui opy ja'o'i ikuai va'e ma peteĩ yvyra ipuku-a ha'e peteĩ yvyra ipya joo rami meme. Ha'e rã opy ja'o'i mboae gui ma mboapy metros. Ha'e rã okẽ oguy puku regua pya ma peteĩ yvyra.

8 Ha'e gui oguy puku okẽ opy katy oĩ va'e regua oa'ã avi rã peteĩ yvyra ipya.

9 Okẽ rexei opy ja'o'i oĩ va'e oa'ã avi rã irundy metros ipya, ha'e rã ijyta po guaxua ma peteĩ metro meme. Oguy puku ma opy guive okẽ peve oo.

10 Ha'e gui okẽ kuaray oikea katy oĩ va'e jova-jovai rupi ikuai mboapy opy ja'o'i joo rami meme tuvixa

* **40:3** Apocalipse 11.1

va'e. Ijyta jovaive rupi ikuai va'e voi joo rami meme tuvixa va'e.

11 Ha'e gui oa'ave ju okẽ oikeaty. Ha'e va'e pya ma cinco metros, ha'e rã ipuku-a seis metros raxa'i.

12 Ha'e gui opy ja'o'i ikuai va'e renonde rupi ma meio metro va'e meme. Peteĩ-teĩ opy ja'o'i ma mboapy metros ipya ha'e ipuku-a.

13 Ha'e gui opy ja'o'i rokẽ ikuai va'e ma joexei'i meme. Oa'ã rã peteĩ opy ja'o'i rokẽ guive amboae oña peve ma doze metros raxa'i ipya.

14 Oo yta ikuai peve oa'ã rã trinta metros. Opy ja'o mbyte pygua ma oo yta okẽ yvýry hi'aĩ va'e peve ovaẽ ový.

15 Okẽ oka katyguia guive opy oguy puku oĩ va'e peve ma vinte e cinco metros oĩ.

16 Ikuai avi janela yvyra po'i'i reve oo mbotya re yvate rupi, opy ja'o'i ikuai va'e ha'e opy ja'o okẽ rexei oĩ va'e mbotya jerea rupi. Ha'e va'e re ma pindo ra'angaa hiny.

17 Ha'e gui ma oka oĩ va'e py ju xereraa. Ha'e va'e yvýry oĩ opy ja'o'i, ha'e oka ha'e javi rupi ita itui pyrõarã. Ha'e va'e rexei rupi ikuai avi trinta opy ja'o'i.

18 Ha'e va'e pyrõa ma okẽ ikuai va'e rupi peve itui, pyrõa yvyïve'i va'e itui.

19 Ha'e gui ipya ju oa'ã okẽ yvyïve va'e guive opy ja'o mbyte pygua peve, kuaray oua katy ha'e ijapu'a'ia katy rupi ma cinqüenta metros meme.

20 Ha'e gui okẽ kuaray ijapu'a'ia katy oĩ va'e, oka katy oĩ va'e ma oa'ã avi ipuku-a ha'e ipya.

21 Jovaive re mboapy opy ja'o'i ikuai va'e ma jypygua rami tuvixa va'e, ijyta voi. Ha'e okẽ rexei opy ja'o oĩ va'e ma jypygua rami avi tuvixa va'e.

Ipuku-a ma vinte e cinco metros, ha'e rã ipya ma doze raxa'i.

²² Ha'e gui janela ikuai va'e, oguy puku ha'e pindo ra'angaa ojapo pyre ma kuaray oua katy okẽ oĩ va'e regua rami tuvixa va'e. Okẽ rexei ma sete pyrõa oĩ, opy ja'o voi.

²³ Ha'e gui opy ja'o mbyte pygua rokẽ ma okẽ kuaray ijapu'a'ia katy ha'e kuaray oua katygua rexei'i oĩ. Mokoĩve okẽ mbyte rupi oa'ã rã cinqüenta metros.

²⁴ Ha'e gui kuaray puku-a katy ju xereraa. Ha'e py ma aexa peteĩ okẽ kuaray puku-a katy oĩ va'e. Ha'e va'e yta ha'e oguy puku oa'ã rã ha'ekue rami ae tuvixa.

²⁵ Opy ja'o ikuai va'e jerea rupi ikuai avi janela, janela aexa ypy va'ekue ramigua. Opy ja'o puku-a ma vinte e cinco metros, ha'e rã ipya ma doze raxa'i.

²⁶ Okẽ rexei oĩ sete pyrõa, ha'e henonde ma oguy puku oĩ. Ijyta jovaive re hi'aĩ va'e re hiny pindo ra'angaa.

²⁷ Ha'e gui kuaray puku-a katy oĩ avi peteĩ okẽ opy ja'o mbyte pygua re. Ha'e ramo kuaray puku-a katy rupi oa'ã rã cinqüenta metros peteĩ okẽ guive amboae peve.

²⁸ Ha'e gui ma okẽ kuaray puku-a katy oĩ va'e rupi xereraa ju opy ja'o mbyte pygua py. Okẽ kuaray puku-a katy oĩ va'e oa'ã rã ha'ekue rami ae tuvixa va'e.

²⁹ Ha'e gui opy ja'o'i, ijyta ha'e oguy puku ikuai va'e ma jypygua reve joo rami meme tuvixa avi. Oka jerea rupi ikuai avi janela. Oka puku-a ma vinte e cinco metros, ha'e rã ipya ma doze raxa'i.

³⁰ Ijyvýry rupi oĩ oguy puku. Ipuku-a ma doze metros raxa'i, ha'e rã ipya ma mokoĩ raxa'i.

³¹ Oguy puku oĩ va'e ma opy ja'o mbyte pygua katy oo, oka katy. Ijyta re hiny pindo ra'angaa, ha'e rã pyrõa oito oĩ va'e.

³² Ha'e gui ma kuaray oua katy ju xereraa opy ja'o mbyte pygua py. Ha'e py ma okẽ oa'ã rã ha'ekue rami ae tuvixa va'e.

³³ Opy ja'o'i, ijyta ha'e oguy puku ikuai va'e voi ha'ekue rami ae ju tuvixa. Oka jerea rupi ikuai avi janela. Oguy puku-a ma vinte e cinco metros, ha'e rã ipya ma doze raxa'i.

³⁴ Oguy puku ma opy ja'o mbyte pygua katy oo, oka katy ae. Ijyta jovaive re hiny pindo ra'angaa. Okẽ rexei pyrõa oito oĩ va'e.

³⁵ Ha'e gui ma okẽ kuaray ijapu'a'ia katy oĩ va'e katy ju xereraa vy oa'ã avi ha'e py. Ha'e rã ha'ekue rami ae tuvixa.

³⁶ Opy ja'o'i, ijyta ha'e oguy puku, ha'e gui ojerea rupi janela ikuai va'e oa'ã avi rã oguy puku-a ma vinte e cinco metros, ha'e rã ipya ma doze raxa'i.

³⁷ Ijyta ikuai va'e ma opy ja'o mbyte pygua katy opyta. Ijyta jovaive re hiny pindo ra'angaa. Okẽ rexei pyrõa oito oĩ va'e.

³⁸ Ha'e va'e regua opy ja'o'i ha'e oikeaty ma oka py ijyta ikuai va'e rexei'i opyta, mymba oapy reve ome'ẽ mbyrã ojoiaty oĩ py ae.

³⁹ Okẽ rexei oguy puku oĩ va'e jovaive re ma mokoĩ mesa oĩ. Ha'e va'e áry ma ojukaa 'rã mymba kuery, oapy vy ome'ẽ mbyrã, ha'e gui jejavya regua ha'e mba'emo omboekovia aguã regua ome'ẽ mbyrã.

⁴⁰ Ha'e gui kuaray ijapu'a'ia katy okẽ oĩ va'e rexei ma mokoĩ mesa oĩ, oikeaty rexei pyrõa oĩ va'e

yvýry. Okẽ rexei oka oĩ va'e rovai re ma mokoĩ ju mesa oĩ.

41 Ha'e rami vy jovaive re ma irundy mesa ikuai. Okẽ rexei ma ha'e javi vy oito mesa ikuai mymba kuery ojuka vy onhono aty.

42 Irundy mesa mymba kuery oapy reve ome'ẽ mbyrã ojukaaty ma itape gui ojapo pyre. Ipukua ha'e ipya ma meio metro raxa'i, ha'e rã yvatea ma meio metro ete'i. Ha'e va'e áry omoña 'rã kyxé mymba oapy reve ome'ẽ mbyrã ojuka aguã.

43 Oo mbotya jerea rupi ikuai ty'aĩ peteĩ po ipuku va'e. Ha'e rã mesa áry ma omoña 'rã xo'o ome'ẽ mbyrã.

44 Ha'e gui okẽ opyve katy oĩ va'e rovai mokoĩ opy ja'o'i opyta oporai va'e ikuai atyrã, opy ja'o mbyte pygua py. Peteĩ ma kuaray ijapu'a'ia katy okẽ oĩ va'e rexei, ha'e rã amboe ma okẽ kuaray puku-a katy oĩ va'e rexei.

45 Ha'e gui ava va'e aipoe'i xevy:

— Kova'e opy ja'o'i kuaray puku-a katy ojepe'a va'e ma templo rarõa sacerdote kuery pegua.

46 Ha'e rã opy ja'o'i kuaray ijapu'a'ia katy ojepe'a va'e ma altar rarõa sacerdote kuery pegua. Ha'e va'e kuery ma Zadoque ramymino ikuai, Levi ramymino kuery regua SENHOR renonde rupi om̄ba'eapo va'erã — he'i.

47 Ha'e gui opy ja'o mbyte pygua oa'ã rã ipuku-a ha'e ipya ma cinqüenta metros meme. Ha'e rã altar ma templo rexei oĩ.

48 Ha'e gui ma templo rupi oguy puku oĩ va'e py ju xereraa vy oa'ã ijyta ikuai va'e. Jovaive re ma mokoĩ metros raxa'i. Ha'e rã okẽ pya ma mokoĩ metros rai'i jovaive re.

⁴⁹ Ha'e rã oguy puku-a ma dez metros, ha'e rã ipya ma mboapy meme. Pyrõa oĩ va'e rupi jaike. Okẽ yta ikuai va'e yvýry ma oo yta ikuai jovaive re.

41

¹ Ha'e gui ma templo ropy ju xereraa vy oa'ã okẽ yta, mboapy metros ipya va'e meme, ombojerovia aty pya rami ae.

² Oikeaty pya ma cinco metros, ha'e rã ijyke jovaive pya ma mokoĩ metros raxa'i meme. Oikea rupi oa'ã avi rã vinte metros, ha'e rã ipya ma dez.

³ Ha'e gui oike ma vy templo rokẽ yta ju oa'ã rã peteĩ metro ipo guaxua. Oikea yvatea ma mboapy metros, ha'e rã ipya ma mboapy raxa'i.

⁴ Ipuku-a oa'ã avi rã dez metros, ha'e gui ipya ma dez avi templo renonde rupi. Ha'e vy aipoe'i xevy:

— Kova'e ma henda iky'a e'ŷ ete va'e — he'i.

⁵ Ha'e gui ma templo mbotya po guaxua oa'ã rã mboapy metros. Ha'e gui ijyke rupi opy ja'o'i ikuai va'e ma mokoĩ metros meme, templo jerea ha'e javi rupi.

⁶ Ijerea rupi opy ja'o'i ikuai va'e ma mboapy henda rupi yvate ikuai. Peteĩ-teĩ pyrõa re ma trinta ikuai. Templo mbotya jerea rupi oĩ opy ja'o'i pyrõa yta renderã, templo mbotya rupi omoĩa e'ŷ aguã.

⁷ Ha'e gui opy ja'o'i yvateve ikuai va'e ma ipyve 'rã ovvy yvývye rupigua gui, templo mbotya jerea rupi ipo'i'ive ovya rami. Ha'e rami py templo ropy ja'o'i ikuai va'e ma yvatevea rupi ipyve va'e 'rã. Ha'e gui opy rupi oĩ peteĩ tape pyrõ-pyrõa'i yvy guive yvatevea katy peve nhaẽ aguã.

⁸ Ha'e gui templo yvýry rupi aexa pyrõa yvateve va'e. Ha'e va'e ma opy ja'o'i ikuai va'e yta renderã

opyta. Yvatea ma peteñ yvyra pukukue mboapy metros va'e.

⁹ Ha'e rã opy ja'o'i ijerea rupi ikuai va'e mbotya oka katyguia po guaxua ma mokoñ metros raxa'i. Ha'e gui templo ropy ja'o'i ikuai va'e guive

¹⁰ opy ja'o'i mboae ikuaria peve ma dez metros va'e ipya templo jerea ha'e javi rupi.

¹¹ Ha'e gui opy ja'o'i oikea ma oka katy opyta mokoñ, kuaray ijapu'a'ia katy ha'e ipuku-a katy. Opy ma mokoñ metros raxa'i ijerea rupi.

¹² Ha'e gui oñ avi peteñ oo ha'e ae'ia py, kuaray oikea katy. Ha'e va'e ma trinta e cinco metros ipya va'e. Oo mbotya po guaxua ma mokoñ metros raxa'i ijerea rupi, ha'e rã ipuku-a ma quarenta e cinco metros.

¹³ Ha'e gui ma oa'ã templo. Ipuku-a ma cinqüenta metros, oka ha'e oo mbotya reve joo rami ipuku cinqüenta metros meme.

¹⁴ Ha'e gui kuaray puku-a katy rupi templo mbotya ma cinqüenta metros avi, oka puku-a rami avi, ijapy ikuai va'e mbyte.

¹⁵ Ha'e gui templo rovai oo ha'e ae'ia py oñ va'e oa'ã rã cinqüenta metros avi ipuku, jovaive re oguy ikuai va'e reve.

Templo ropy rupi ete ma ojao'ipaa, henda iky'a e'ý ete va'e ha'e opy ja'o mbyte pygua jerea ha'e javi rupi voi.

¹⁶ Ha'e va'e mboapyve henda yvýry rupi ma janela ikuai, yvyra po'i'i reve. Opy ha'e javi rupi ma oo mbotya ojao'ia yvyrape py, pyrõa guive janela ikuaria peve. Ikuai avi janela mbotyarã.

¹⁷ Okẽ áry rupi ha'e templo jerea rupi ikuai mba'emo ra'angaa ojapo pyre, oo mbotya ha'e javi

rupi, opy katy ha'e oka katy voi,

¹⁸ anjo ipepo va'e ha'e pindo ra'angaa hiny. Pindo ra'angaa nhavõ ma mokoõ anjo ra'angaa mbyte oĩ. Ha'e rã anjo ma mokoõ hova va'e meme.

¹⁹ Peteõ hova ava rova ramigua ma oma'ẽ 'rã pindo ra'angaa oyke katy, ha'e 'rã amboae guary ra'y rova ramigua ma pindo mboae katy 'rã oma'ẽ. Ha'e rami tema ojapoa oo mbotya ha'e javi rupi.

²⁰ Pyrõa guive okẽ áry peve ojapoa anjo ha'e pindo ra'angaa, templo mbotya ha'e javi rupi.

²¹ Templo rokẽ ma ijapy irundy va'e. Henda iky'a e'ý ete va'e rokẽ ma ha'e rami ae avi ojapoa.

²² Ha'e rã altar ma yvyrape gui ojapo pyre. Yvatea ma mokoõ metros rai'i, ha'e rã ipuku-a ma peteõ'i. Ijapy, henda ha'e imbotya ma yvyra guigua meme. Ha'e vy ava va'e aipoe'i xevy:

— Kova'e mesa ma SENHOR renonde 'rã oĩ — he'i.

²³ Ha'e gui templo ha'e henda iky'a e'ý ete va'e rokẽ re ma mokoõ ojepe'aa oĩ.

²⁴ Peteõ-teõ okẽrã ma mokoõ yvyrape guigua ojapoa. Mokoõve yvyrape ma ojerea oĩ va'e meme.

²⁵ Templo rokẽ re ma ojapoa avi anjo ipepo va'e ha'e pindo ra'angaa, oo mbotya rupi ojapoague rami avi. Oĩ avi okẽ ao'iarã yvyra guigua, oguy puku oka katy oĩ va'e re.

²⁶ Ha'e gui oguy puku jovaive rupi, templo ropy ja'o'i ikuai va'e rupi ha'e okẽ ao'ia rupi ikuai janela, yvyra ipo'i'i va'e ha'e pindo ra'angaa py ombojegua pyre.

42

¹ Ha'e va'e rire ma kuaray ijapu'a'ia katy oka oĩ va'e py ju ava va'e xereraa, opy ja'o'i kuaray

ijapu'a'ia katy ikuai peve. Ha'e va'e opy ja'o'i ma oo ha'e ae'ia py oĩ va'e rexei, kuaray ijapu'a'ia katy oo ojep'e'a va'e rexei.

² Ha'e va'e oo kuaray ijapu'a'ia katy ojep'e'a va'e ma cinqüenta metros ipuku va'e, ha'e rã ipya ma vinte e cinco.

³ Ha'e py ma opy ja'o'i ikuai mboapy henda rupi yvatea py, oka dez metros va'e renonde rupi, ha'e opy ja'o mbyte pygua pyrõa rexei.

⁴ Ha'e gui opy ja'o'i ikuai rupi oĩ peteĩ oguy puku cinco metros ipya va'e opy rexei'i, ha'e cinqüenta metros ipuku, opy katy rupi oo va'e. Opy ja'o'i rokẽ ikuai va'e ma kuaray ijapu'a'ia katy meme ojep'e'a.

⁵ Opy ja'o'i yvatevea py ikuai va'e ma ipo'ive'i va'e, mba'eta oguy puku oĩ va'e ma opy katy oove iguyvea rupi ha'e mbyte rupi oĩ va'e gui.

⁶ Mba'eta ha'e va'e opy ja'o'i ma mboapy henda rupi yvate. Ijytarã ma noĩ, opy ja'o mbyte pygua rami e'ÿ. Ha'e nunga rupi ae yvatevea py oĩ va'e ma mbyte ha'e iguyve rupi oĩ va'e gui ipo'ive'i.

⁷ Ha'e gui opy ja'o'i ikuai va'e rexei'i oĩ oka kora. Ha'e va'e ma oka yvýry rupi oĩ, opy ja'o'i rexei'i, vinte e cinco metros ipuku va'e.

⁸ Mba'eta opy ja'o'i oka katy ikuai va'e puku-a ma vinte e cinco metros ae. Ha'e rã templo renonde rupi oka oĩ va'e ma cinqüenta metros va'e.

⁹ Ha'e va'e opy ja'o'i ma iguyve rupi 'rã oikea oĩ, oka katy gui 'rã oike kuaray oua katy gui.

¹⁰ Ha'e gui kuaray oua katy oka oĩ va'e kora rupi ikuai avi opy ja'o'i, oo ha'e ae'ia py oĩ va'e rexei'i.

¹¹ Oĩ avi peteĩ oguy puku. Opy ja'o'i kuaray ijapu'a'ia katy ikuai va'e rami ae avi ojapoa, ipuku-a ha'e ipya ma joo rami ae, oẽaty voi joo rami ae,

opa mba'e py joo rami ae. Oikeaty voi
12 opy ja'o'i kuaray puku-a katy hokẽ ikuai va'e
 rami ae avi, mba'eta oguy puku kuaray oua katy
 oĩ va'e apy rupi gui 'rã oikea ha'e va'e opy ja'o'i py.

13 Ha'e gui ma ava va'e aipoe'i xevy:

— Kuaray ijapu'a'ia katy ha'e ipuku-a katy oka
 ha'e ae'ia py oĩ va'e rexei opy ja'o'i ikuai va'e
 ma iky'a e'ŷ va'e meme, mba'eta ha'e va'e rupi
 sacerdote kuery SENHOR renonde om̄ba'eapo va'e
 okaru 'rã okuapy, mba'emo iky'a e'ŷ va'e omoĩ
 porã aguã. Ha'e va'e ma mba'emo aju guigua
 ome'ẽ mbyre, jejavya regua ha'e mba'emo om̄boekovia
 aguã regua ome'ẽ mbyre. Ha'e nunga
 rupi ha'e va'e henda ma iky'a e'ŷ va'e.

14 Ha'e va'e py sacerdote kuery oike vy ma oo iky'a
 e'ŷ va'e gui noẽi 'rã oka katy oao om̄ba'eapoa py
 onhemondea oejapa e'ŷ re, iky'a e'ŷ va'e ramo.
 Amboae regua ao py onhemonde ma vy 'rã oẽ heta
 va'e kuery ikuiaia katy — he'i.

15 Ha'e gui ava va'e templo oa'ãmba ma rire
 kuaray oua katy okẽ oĩ va'e rupi ju xerenoẽ. Ha'e
 vy oka ju oa'ã ijyvýry rupi.

16 Kuaray oua katy rupi yvyra py oa'ã rã quinhentos
 yvyra pukukue.

17 Kuaray ijapu'a'ia katy rupi ju oa'ã rã quinhentos
 yvyra pukukue.

18 Kuaray ipuku-a katy rupi oa'ã rã quinhentos
 yvyra pukukue.

19 Ha'e gui kuaray oikea katy ju ojevy vy oa'ã rã
 quinhentos yvyra pukukue avi.

20 Ha'e rami py irundy henda katy rupi oa'ãmba.
 Oka yvýry rupi kora oĩ va'e ma quinhentos yvyra

ipuku ha'e ipya, omboja'o aguã mba'emo iky'a e'ÿ
va'erã omboaxa pyre, ha'e omboaxa pyre'ÿ.

43

*Templo ropy rupi SENHOR rexakãa
omonyẽmbaague*

¹ Ha'e gui ma okẽ kuaray oua katy oĩ va'e py ju ava va'e xereraa.

² Ha'e ramo ama'ẽ rã kuaray oua katy gui tape ou va'e rupi ou jekuaa Israel kuery ruete rexakãa. Ijayvua ma heta yy revovo rami, ha'e rã hexakãa ma yvy rupi omoexakãmba.

³ Aexa va'e ma jypy rã Jerusalém tetã ombovaipa aguã ou jave aexa va'ekue ramigua, ha'e Quebar yakã yvýry aexa va'ekue rami avi. Ha'e rami vy ajero'a, yvy re xerova amovaẽ peve.

⁴ Ha'e gui ma SENHOR rexakãa ma templo py oike kuaray oua katy okẽ oĩ va'e rupi.

⁵ Ha'e gui Nhe'ẽ xereupi heravy opy ja'o mbyte pygua oĩ va'e katy. Ha'e ramo aexa rã SENHOR rexakãa templo ropy rupi omonyẽmba.

⁶ Ha'e ramo peteĩ ayvu aendu templo mbyte gui onhendu va'e. Ha'e ramo ava va'e opu'ã ho'amy xeyvýry, ha'e SENHOR aipoe'i xevy:

⁷ — Ava ra'y, kova'e henda ma xerenda ape-naaty oĩa, apyrõ ainyaty guive, Israel kuery mbyte rupi aiko riae aguã. Ha'e gui ma Israel kuery nomongy'avei 'rã xerery iky'a e'ÿ va'e, neĩ huvixa kuery voi, mba'eta itavy reia rupi neĩ ombojerovi-aaty py nguvixa kuery re'õgue ojatya rupi ve'ÿ 'rã ikuai.

⁸ Mba'eta ha'e kuery ngoorã ojapo vy ngokẽ om-boje'a va'ekue xevygua oo rokẽ re rive, ijyta voi

omboje'a va'ekue xero yta re, ha'e kuery ha'e xee
 aña mbyte peteĩ oo mbotya rive oĩ aguã. Ha'e
 rami ojeguarupy anho ojapo okuapy vy xerery
 omongy'apa rei va'ekue. Ha'e nunga rupi xee
 amomba va'ekue xepoxya rupi.

⁹ Ha'e gui aŷ ma ha'e kuery tomombopa xea
 gui mombyry itavy reiaque ha'e nguvixa kuery
 re'õgue mboetea rupi ikuaiague. Ha'e rami rã ha'e
 kuery mbyte rupi aiko riae 'rã.

*Altar mba'emo oapy reve ome'ẽ atyrã re
 ijayvuague*

¹⁰ — Ha'e gui ndee ava ra'y, Israel kuery pe exa
 uka ke kova'e templo, gueko vaia gui oxîmba aguã.
 Ha'e kuery ju templo ra'angaa aexa uka va'ekue
 oa'ã vy toikuaa pota porã.

¹¹ Ha'e gui xapy'a rei ha'e kuery gueko vaia ha'e
 javi gui oxîmba ri ramo ha'e kuery pe eikuua ukapa
 kova'e oo mba'exa pa oĩa, mamo pa mba'emo
 ikuai, oẽaty ha'e oikeaty ikuai va'e, mba'emo
 ikuai va'e ha'e javi, ha'e gui hexegua ayvu, aipota
 va'e ha'e lei oĩ va'e ha'e javi. Embopara ke ha'e
 nunga ha'e javi ha'e kuery oexaa py, ayvu oĩ va'e
 ha'e lei aeja va'ekue re oikuua pota vy ojapopa ete
 aguã.

¹² Po rami ma templo regua lei. Yvyty templo oĩa
 áry ha'e ijyvýry rupi ma iky'a e'ŷ ete va'e meme 'rã.
 Ha'e rami ma lei templo regua.

¹³ — Po rami ma altar oa'ãague, mba'emo
 pea'ãaty raxa'i py. Ijyvýry rupi guarã pejo'o 'rã
 meio metro ipy puku-a, ha'e ipya ma meio metro
 va'e avi 'rã. Ha'e rã hembe ha'e javi rupi ma peteĩ
 po 'rã yvatea. Ha'e va'e opyta 'rã altar yvýry rupi.

¹⁴ Ha'e gui yvy guive iguy rupi ita ombojo'aa peve ma peteī metro. Ha'e rā ipya ma meio metro. Ita kyrīgueve'i ombojo'aa gui tuvixakueve ombojo'aa peve ma mokoī metros. Ha'e rā ipya ma meio metro.

¹⁵ Tata renderā oī va'e ma mokoī metros yvatea va'erā. Ha'e gui tata renda áry ma omoī avi 'rā irundy hakua va'e.

¹⁶ Tata renda puku-a ha'e ipya ma seis metros meme, jovaive rupi ijapy irundy va'erā.

¹⁷ Ita ombojo'aa puku-a ha'e ipya ma sete metros meme 'rā, ijapy irundyve oīa rupi. Ijyvýry rupi hemberā oī va'e ma peteī po pukukue. Altar yvýry rupi ojo'oague ma meio metro ete'i 'rā. Ha'e gui kuaray oua katy 'rā oī pyrōa yvate katy oo va'e.

Altar Nhanderuete pe omboaxaa aguā re ijayvuague

¹⁸ Ha'e gui SENHOR aipoe'i xevy:

— Ava ra'y, po rami SENHOR Penderuete ijayvu: Po rami pejapo va'erā altar pemboaxaa ára, hi'áry mba'emo peapy reve peme'ẽ, ha'e hi'áry rupi tuguy pemboayvi aguā.

¹⁹ Sacerdote kuery levita regua Zadoque ramymino ikuai va'e ma xea katy onhemboja 'rā xevy pe mba'emo ojapo aguā. Ha'e kuery pe reme'ẽ 'rā peteī vaka ra'y ha'e kuery ojejavyague regua ome'ẽ va'erā — he'i SENHOR Nhanderuete.

²⁰ — Ha'e gui ma huguy reru vy altar áry 'rā remoī irundy hakua ikuai va'e re, ita ombojo'aa irundyve apy re, ha'e gui hembe ojerea ha'e javi rupi voi. Ha'e rami 'rā reiky'a'o altar pejejavyague rejao'i uka vy.

²¹ Ha'e gui jejavya regua vaka ra'y ome'ẽ mbyre ma oo iky'a e'ŷ va'e gui mombyry'i 'rã reraa peteĩ henda oo oĩ va'e py oapya aguã.

²² Ha'e gui mokoĩ araa py ma reme'ẽ 'rã peteĩ kavara ava ivaikue rei e'ŷ va'e jejavya regua. Ha'e gui altar peiky'a'o ju 'rã vaka ra'y py peiky'a'oague rami ae.

²³ Reiky'a'opa ma vy reme'ẽ 'rã peteĩ vaka ra'y ha'e peteĩ vexa'i ivaikue rei e'ŷ va'e meme.

²⁴ SENHOR renonde py ae 'rã reme'ẽ. Hi'áry ma sacerdote kuery juky omoĩ vy ome'ẽ 'rã SENHOR pe oapy reve.

²⁵ Ha'e gui sete ára re ma ko'ẽ nhavõ reru 'rã peteĩ kavara ava pejejavya regua peme'ẽ va'erã. Peru avi 'rã peteĩ vaka ra'y ha'e peteĩ vexa'i ivaikue rei e'ŷ va'e.

²⁶ Sete ára re 'rã peiky'a'o altar pejejavya pejao'i uka vy. Ha'e rami py pemboaxa 'rã xevy guarã.

²⁷ Ha'e va'e ára ha'e nunga sacerdote kuery ojapopa ma vy oito araa guive altar áry mba'emo ome'ẽ 'rã oapy reve, ha'e gui Nhanderuete reve peteĩ rami ju ikuaia regua guive. Ha'e ramo xee roguerovy'a 'rã — he'i SENHOR Nhanderuete.

44

Oo iky'a e'ŷ va'e rupi ombo'eapo va'erã kuery omoĩjevyague

¹ Ha'e gui ma oo iky'a e'ŷ va'e rokẽ py ju ava va'e xereraa kuaray oua katy, oka katy ojepe'a va'e py. Ha'e rami teĩ ha'e va'e okẽ onhemboty ra'e.

² Ha'e gui SENHOR aipoe'i xevy:

— Kova'e okẽ ma onhemboty ae 'rã oiny, ndo-jepe'aai 'rãe. Avave rei ndoikeai 'rã ha'e rupi, ha'e

rupi SENHOR Israel kuery ruete oike rire. Ha'e rami rire onhemboty ae 'rā oiny.

³ Ha'e rā huvixave ma ha'e py oguapy 'rā SENHOR renonde okaru aguā, huvixave ae vy. Okē regua oguy puku rupi 'rā oike ha'e oẽ ju 'rā ovv — he'i.

⁴ Ha'e gui ma kuaray ijapu'a'ia katy oo rokē oī va'e py ju ava va'e xereraa. Ha'e py ma ama'ē rā SENHOR rexakāā omonyēmba ra'e ixupegua opy rupi. Ha'e ramo ajero'a yvy re xerova amovaē peve.

⁵ Ha'e ramo SENHOR aipoe'i xevy:

— Ava ra'y, eikuua pota porā ke. Exa nderexa py, ha'e endu ndeapyxa py SENHOR pegua oo re xeayvu ramo, ha'e va'e regua lei ha'e javi re guive. Eikuua pota porā ke mava'e pa templo py oike aguā ha'evea re, ha'e oo iky'a e'ŷ va'e py oike aguā nda'eveia re guive.

⁶ Ha'e gui ma aipo're Israel kuery naxenhe'ẽ rendui va'e pe: Po rami ijayvu SENHOR Nhanderuete: Israel kuery, ha'eve ma pendekuai ojeguarupy pejapo rupi!

⁷ Mba'eta xevygua oo iky'a e'ŷ va'e py peroike va'ekue amboae regua kuery, ngo'o py ha'e opy'a py opire omboi uka e'ŷ va'ekue. Ha'e rami vy pemongy'apa rei xevygua oo, xevy pe mbojape, mba'emo kyrakue ha'e tuguy peme'ẽ teĩ. Opa marāgua ojeguarupy pejapo vy xereve guarā ajapo va'ekue rupi e'ŷ pendekuai va'ekue.

⁸ Pendevy mba'emo iky'a e'ŷ va'e xevy omboaxa pyre regua ayvu aeja teĩ ha'e va'e rupi e'ŷ pendekuai va'ekue. Ha'e rami 'rāgue py amboae regua rive pemoi xevygua oo iky'a e'ŷ va'e re opena va'erā.

9 — Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu: Amboae regua Israel kuery mbyte rupi ikuai va'e neĩ peteĩ ma voi ndoikevei 'rã xevyguia oo iky'a e'ŷ va'e py, opy'a py ha'e ngo'o py opire omboi uka va'e ŷ vy.

10 Ha'e rã levita kuery ma xegui ojepe'apa va'ekue Israel kuery ha'eve'ŷ rami ikuai vy ta'angaa re oje'opia rupi xegui mombyry ojepe'apa va'e reve. Ha'e rire levita kuery re 'rã oĩ ojejavyague re opaga aguã.

11 Ha'e rami teĩ ha'e kuery ma ha'eve nho 'rã xevyguia oo iky'a e'ŷ va'e rupi ombo'eapo aguã. Ha'e rami vy templo rokẽ rarõa rupi 'rã ikuai, opy rupi voi. Ha'e kuery ojuka 'rã guive mymba oapy reve ome'ẽ va'erã heta va'e kuery rekovia. Heta va'e kuery renonde 'rã ikuai mba'emo ojapoa py.

12 Mba'eta Israel kuery mba'emo ra'angaa ombojerovia va'e reve ha'e kuery voi ombojerovia avi va'ekue, ha'e rami vy nhomonhepyxangaarã ikuai va'ekue mba'emo vai ojapoa py. Ha'e nunga rupi xepo upi reve aura ha'e kuery re oĩ aguã gueko vaiague re opaga aguã — he'i SENHOR Nhan-deruete.

13 — Ha'e rami vy sacerdote rami e'ŷ ha'e kuery nonhembojavei 'rã xere, neĩ novaẽi 'rã guive perteĩve ma voi mba'emo xevyguia iky'a e'ŷ va'e re. Ha'e rami 'rãgue py ojee ae meme 'rã ogueraa ojeguarupy anho ojapoague re oximba aguã.

14 Ha'e rami teĩ xee amoĩ 'rã templo rarõarã, mba'emo apoa re opena aguã guive.

*Sacerdote kuery mba'emo ojapo aguã re
ijayvuague*

15 — Ha'e gui levita regua sacerdote kuery Zadoque ramymino ikuai va'e, xegui Israel kuery ojepé'apa teñ ha'e kuery ma xevyguá oo iky'a e'ý va'e regua ojapopa ete va'ekue. Ha'e rami rire ha'e kuery onhemboja 'rã xere, xevy pe ombo'eapo aguã. Ha'e kuery ma xerenonde 'rã ikuai mba'emo kyrakue ha'e tuguy ome'ẽ aguã — he'i SENHOR Nhanderuete.

16 — Ha'e kuery ma xevyguá oo iky'a e'ý va'e py oike vy onhemboja 'rã xe-mesa re, xevy pe ombo'eapo ha'e ajapo uka va'ekue ojapopa aguã.

17 Ha'e rami avi opy ja'o mbyte pygua rokẽ rupi ha'e kuery oike vy ma ao iporãve va'e py anho 'rã onhemonde. Vexa'i rague guigua ma ojee nomoõ 'rã templo ropy rupi opy ja'o mbyte pygua py ombo'eapo aguã.

18 Onheakã jokua 'rã ajukue iporãve va'e py, kaxõ iporãve va'e py 'rã onhemonde guive. Nonheovãi 'rã imboy'aipaarã py.

19 Ha'e gui opy ja'o mbyte pygua gui ha'e kuery oẽ ju vy heta va'e kuery ikuaia katy oka katy, ha'e vy omboipa 'rã ao ombo'eapo aguã onhemondeague, ha'e vy omoõ porã ju 'rã opy ja'o'i iky'a e'ý va'e py. Ha'e rami vy amboae ao py ju 'rã onhemonde, jypygua ao py heta va'e kuery iky'a e'ý va'e rami rive opyta e'ý aguã.

20 Nonhopí 'rã o'a oakã regua, neĩ ndai'a vukui 'rã guive. Ha'evea rami anho 'rã ojaya o'a.

21 Peteñve sacerdote ndoy'ui 'rã vinho opy ja'o mbyte pygua py oike ta javé.

22 Nomendai 'rã guive imeve'ý va'e re, neĩ opoi pyre re. Ha'e rami 'rãgue py gua'yxyrã ogueraa 'rã Israel regua kunhatañ'i, e'ý vy sacerdote

ra'yxykue'i.

23 Ha'e kuery ombo'e 'rã xevyguá kuery mba'emo iky'a e'ý va'erã omboaxa pyre ha'e omboaxa pyre'ý reve joo rami e'ýa oikuaa aguã rami, ha'eve va'e ha'e ha'eve'ý va'e guive.

24 Ha'e gui jojoko-jokoa ramo ha'e kuery oikuaa potaa rupi 'rã ikuai. Xeguigua teko porã rupi anho 'rã oikuaa pota. Ha'e gui ngaru oiko nhavõ py ojapo uka 'rã xeguigua lei ha'e xeayvu aeja va'ekue. Ojapo 'rã guive xevyguá sábado ára iky'a e'ý va'ea oikuaa pavẽ aguã rami.

25 Nonhembojai 'rã omanogue re onhemongy'a e'ý aguã. Nguu e'ý vy oxy ae, gua'y, guajy, guyvy, gueindy imeve'ý va'e ae rã tema ha'eve onhemongy'a aguã.

26 Ha'e gui ojeky'a'opa ma rire sete ára peve ranhe 'rã oarõ.

27 Ha'e gui mae maトイke ju henda iky'a e'ý va'e py omba'eapo aguã, opy ja'o mbyte pygua py ae. Ha'e rami vy ome'ë 'rã jejavya regua — he'i SENHOR Nhanderuete.

Ha'e va'e yvy omboja'oa aguã re ijayvuague

28 — Sacerdote kuery pe ma oĩ ae 'rã imba'erã, mba'eta xee ae aiko ha'e kuery mba'e. Ha'e nunga rupi ha'e kuery pe napeme'ëi 'rã ijyvyrã Israel yvy re. Xee ae aiko ha'e kuery pegua.

29 Ha'e kuery ho'u 'rã mba'emo aju guigua ome'ë mbyre gui, jejavya regua ha'e mba'emo rekovia regua guive. Israel kuery iky'a e'ý va'erã omboaxa va'ekue ma ha'e kuery mba'e meme 'rã.

30 Ha'e rami vy sacerdote kuery mba'erã opyta 'rã mba'emo aju jypygua ha'e mba'emo ome'ë

mbyre gui iporāgueve ha'e javi. Sacerdote kuery pe peme'ẽ avi 'rã jypygua trigo guigua, penderopy oĩ aguã penemoingo porãarã.

31 Ha'e rã mymba omano rive va'ekue ma sacerdote kuery ndo'ui 'rã, neĩ guyra e'ŷ vy mymba omondoropa va'ekue guive.

45

1 — Ha'e gui yvy ma xortea rami 'rã pemboja'o peteĩ-teĩ mba'erã peikuua aguã. Ha'e jave py ma SENHOR pe ranhe pemboaxa 'rã peteĩ henda iky'a e'ŷ va'erã. Ha'e va'e puku-a ma doze quilômetros raxa'i 'rã, ha'e rã ipya ma dez 'rã. Ha'e javi rupi oĩ 'rã iky'a e'ŷ va'e.

2 Ha'e rã oo iky'a e'ŷ va'e ma ipuku-a ha'e ipya joo rami, duzentos e cinqüenta metros meme. Ijyvýry rupi oĩ 'rã yvy vinte e cinco metros ipya va'e.

3 Ha'e va'e yvy iky'a e'ŷ va'e puku-a ma doze quilômetros raxa'i 'rã, ha'e rã ipya ma cinco 'rã. Ha'e py ae 'rã oĩ oo iky'a e'ŷ va'e. Ha'e va'e henda ma iky'a e'ŷ ete va'e.

4 Ha'e gui yvy iky'a e'ŷ va'e ma sacerdote kuery rekoarã itui, mba'eta oo iky'a e'ŷ va'e re opena va'e, ha'e SENHOR re onhemboja 'rã ombo'eapo aguã. Ha'e va'e henda ma ha'e kuery pe peme'ẽ 'rã hoo ikuai aguã, oo iky'a e'ŷ va'e oĩ aguã guive.

5 Ha'e rã levita kuery oo re opena va'e pe ma peme'ẽ avi 'rã yvy doze quilômetros raxa'i ipuku-a, ha'e cinco ipya va'e, ha'e kuery rekoarã vinte ikuai aguã.

6 Ha'e rã tetã yvýry rupi guarã ma peme'ẽ 'rã yvy dois quilômetros raxa'i ipya, ha'e gui doze quilômetros raxa'i ipuku-a va'e. Ha'e rã tetã ma

yvy iky'a e'ŷ va'e rexei'i 'rã oĩ, Israel regua ha'e javi ikuai aguã.

⁷ Ha'e rã huvixave yvyrã ma yvy iky'a e'ŷ va'e ha'e tetã yvýry rupigua jovaive re, kuaray oikea katy ha'e oua katy. Ipuku-a ma peteĩ regua yvy oĩ va'e reve joo rami 'rã, kuaray oikea katy guive oua katy peve.

⁸ Ha'e va'e yvy ma huvixave mba'e 'rã itui Israel yvy re. Ha'e gui xevygua yvatekueve ma nombojexavaivei 'rã xevygua kuery. Ha'e rami 'rãgue py omboja'opa 'rã Israel kuery yvyrã, peteĩ-teĩ regua ikuaia rami vy.

Yvatekueve ikuai va'e pe ijayvuague

⁹ Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:

— Peẽ Israel kuery yvatekueve, ha'eve ma pejoguereko axy. Pejepe'a pejojukaa ha'e penhombojexavaia gui, ha'e vy pejapo ha'evea ramigua ha'e teko porã. Pekoreve eme ma xevygua kuery — he'i SENHOR Nhanderuete.

¹⁰ — Ha'evea rami anho ke pepeja mba'emo, ajaka ha'e hy'akua ha'evea'i rami meme 'rã guive peiporu.

¹¹ Ha'e gui ajaka renyẽ ma oja guaxu reve joo rami 'rã. Ha'e rã peteĩ ômer ma dez oja guaxu renyẽ, ha'e dez ajaka renyẽ 'rã oĩ. Ômer py ae 'rã mba'emo pea'ã kuaa.

¹² Ha'e gui peteĩ hatã'i va'e ma doze gramas 'rã ipoyi. Ha'e rã peteĩ hatã'i va'e ovareve va'e ma sessenta hatã'i va'e mboae rami 'rã ipoyia.

¹³ — Po rami 'rã ma peru peme'ẽ va'erã: trigo ma dez oja guaxu nhavõ gui mboapy litros 'rã Peru, cevada ma ha'e rami ae avi mboapy litros 'rã Peru.

14 Ha'e gui azete ma mba'emo pirekue renyẽ nhavõ gui mokoĩ litros 'rã peru, mba'eta mba'emo pirekue ma peteĩ ômer rami avi 'rã dez oja guaxu renyẽ va'e.

15 Ha'e gui vexa'i kuery ma peteĩ-teĩ kora duzentos ikuaria nhavõ gui peteĩ peipe'a 'rã Israel re nhuündy porãvea rupi pemongaru va'ekue anho. Ha'e nunga ha'e javi peme'ẽ 'rã mba'emo aju guigua, oapy reveguia, e'ŷ vy Nhanderuete reve peteĩ rami ju pendekuaia reguarã. Ha'e rami vy 'rã pejao'i uka heta va'e kuery ojejavyague — he'i SENHOR Nhanderuete.

16 — Pendeyvy re ikuai va'e ha'e javive 'rã ome'ẽ mba'emo Israel pygua huvixave pe.

17 Ha'e rã huvixave ma ogueru 'rã mba'emo oapy reve ome'ẽ mbyrã, mba'emo aju guigua ha'e mba'emo rykue, jaxy pyaua ára py ngaru pygurarã, sábado ára nhavõ, ha'e ngaru Israel kuery peguarã oa'angapy oiko nhavõ. Ogueru avi 'rã jejavya regua, mba'emo aju guigua, mba'emo oapy reveguia mymba ha'e Nhanderuete reve peteĩ rami ju pendekuaia reguarã, Israel kuery ojejavyague ojao'i uka aguã.

Ára pyau py mba'emo ome'ẽa aguã re ijayvuague

18 Po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:

— Jypygua jaxya ha'e jypy'i araa py ma Peru 'rã peteĩ vaka ra'y ivaikue rei e'ŷ va'e, ha'e va'e py oo iky'a e'ŷ va'e peiky'a'o aguã.

19 Huguykue ma sacerdote ogueru vy templo rokẽ yta ikuai va'e rupi 'rã omoĩ, ha'e gui altar irundy henda py ijapy ikuai va'e py, ha'e opy ja'o mbyte pygua rokẽ yta rupi guive.

20 Ha'ekue rami ju 'rã pejapo sete araa py. Potaе vy e'ŷ, peikuaa vy e'ŷ pejeavyague re 'rã pejapo. Ha'e rami py 'rã peiky'a'o templo.

Páscoa ára pyguarã re ijayvuague

21 — Ha'e gui jypygua jaxyha ha'e catorze araa py ma pejapo 'rã ngaru Páscoa. Sete ára re 'rã pejapo. Mbojape imbovua revegua e'ŷ 'rã pe'u.

22 Ha'e va'e árave ma huvixave ogueru 'rã peteĩ vaka ra'y ha'e ae ojejavyague reguarã, yvy re ikuai va'e ha'e javi pe guive.

23 Ha'e gui sete ára re ngaru oikoa ja ma ogueru 'rã SENHOR pe oapy reve ome'ẽ mbyrã, sete vaka ra'y ha'e sete vexa'i ra'y ivaikue rei e'ŷ va'e, sete ára pyguarã. Ha'e gui ko'ẽ nhavõ ome'ẽa 'rã peteĩ kavara jejavya re.

24 Oguereko katu avi 'rã mba'emo aju guigua ome'ẽ mbyrã. Vaka ra'y nhavõ reve guarã ogueru 'rã peteĩ ajaka, vexa'i nhavõ guive, ha'e gui peteĩ galão azeite ju ajaka mba'emo aju oĩ nhavõ.

25 Ha'e gui sete jaxyha ha'e quinze araa guive ha'ekue rami ae tema 'rã ojapo sete ára re ngaru oikoa ja. Jejavya regua 'rã ome'ẽ ha'ekue rami ae, mba'emo oapy revegua, mba'emo aju guigua ha'e azeite guive.

46

Sábado ára ha'e jaxy pyau nhavõ ngaru oiko jave pyguarã re ijayvuague

1 Po rami ijayvu SENHOR Nhanderuete:

— Opy ja'o mbyte pygua rokẽ kuaray ou katy oĩ va'e ma onhemboty tema 'rã pemba'eapoa ára

mboapy meme va'e re. Sábado ára anho 'rã ojepe'a, ha'e gui jaxy pyau jave ngaru oikoa ára py guive.

² Ha'e gui huvixave ma oka katy gui oike 'rã okẽ regua oguy puku rupi. Okẽ yvýry opyta 'rã ho'amy. Ha'e ramia ja sacerdote kuery ma mba'emo oguereko katu 'rã oapy reve ome'ẽ va'erã huvixave ogueru va'ekue, Nhanderuete reve peteĩ rami ikuai regua guive. Ha'e ramo huvixave ombojerovia 'rã okẽ py hi'aĩ reve, ha'e gui oẽ ju 'rã. Ka'aru e'ÿa ja okẽ nombotyai 'rã.

³ Ha'e va'e okẽ rexei ae avi yvy re ikuai va'e kuery ombojerovia 'rã okuapy SENHOR renonde, sábado ha'e jaxy pyau ngaru oikoa ára py guive.

⁴ Sábado ára ma huvixave oapy reve ome'ẽ 'rã SENHOR pe mboapy meme vixa'i ra'y ha'e peteĩ vixa'i ava ivaikue rei e'ÿ va'e meme.

⁵ Mba'emo aju guigua ma vixa'i ava ome'ẽ nhavõ ome'ẽ avi 'rã peteĩ ajaka. Ha'e rã vixa'i ra'y ikuai va'e reve guarã ma ome'ẽxealí py 'rã ome'ẽ. Ha'e gui mba'emo aju peteĩ ajaka ome'ẽ nhavõ ome'ẽ avi 'rã mboapy litros azeite.

⁶ Ha'e rã jaxy pyau jave ngaru oikoa ára py ma peteĩ vaka ra'y 'rã ome'ẽ mboapy meme vixa'i ra'y ha'e peteĩ vixa'i ava reve, ivaikue rei e'ÿ va'e meme.

⁷ Vaka ra'y ha'e vixa'i ava ome'ẽ nhavõ ogueru avi 'rã peteĩ ajaka mba'emo aju guigua. Ha'e rã vixa'i ra'y ikuai va'e reve guarã ma ome'ẽxealí py 'rã ome'ẽ. Ha'e gui mba'emo aju peteĩ ajaka ome'ẽ nhavõ ome'ẽ avi 'rã mboapy litros azeite.

⁸ Ha'e gui huvixave ma okẽ regua oguy puku rupi 'rã oike, ha'e gui ha'ekue rupi ae ju 'rã oẽ.

Mba'emo ome'ẽmbry re ijayvuague

9 — Ngaru oikoa py MA yvy re ikuai va'e ou 'rã okuapy SENHOR renonde omboete aguã. Ha'e kuery va'e regua kuaray ijapu'a'ia katy okẽ oĩ va'e rupi oike va'ekue ma kuaray puku-a katy ju 'rã oẽ, ha'e rã kuaray puku-a katy gui oike va'ekue ma kuaray ijapu'a'ia katy 'rã oẽ jogueravy. Okẽ oikeague rupi e'ŷ ju 'rã oẽ, hovai re 'rã oẽ.

10 Ha'e kuery oike joguerovy jave huvixave voi oike 'rã ha'e kuery mbyte rupi. Ha'e gui ma ha'e kuery oẽ jogueravy jave ma ha'e voi oẽ ju 'rã ovy.

11 Nhemboaty iky'a e'ŷ va'e ha'e ngaru oiko va'e py ma vaka ra'y ha'e vexa'i ava ome'ẽ nhavõ mba'emo aju guigua peteĩ ajaka ome'ẽa avi 'rã. Ha'e rã vexa'i ra'y ikuai va'e reve guarã ma ome'ẽxeal'i py 'rã ome'ẽ. Ha'e gui mba'emo aju peteĩ ajaka ome'ẽ nhavõ ome'ẽ avi 'rã mboapy litros azeite.

12 Xapy'a rei huvixave ome'ẽxeal'i py 'rã SENHOR pe ogueru mba'emo oapy reve, e'ŷ vy hexeve peteĩ rami ikuaria reguarã. Ha'e ramo ixupe oipe'aa 'rã okẽ kuaray oua katy oĩ va'e, mba'emo oapy reve ome'ẽ aguã, hexeve peteĩ rami ikuaria regua guive, sábado ára py ojapoaty rami ae. Ha'e gui oẽ ma ramo okẽ ombotya ju 'rã.

13 — Ko'ẽ nhavõ SENHOR pe peme'ẽ 'rã peteĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etŷ va'e ivaikue rei e'ŷ va'e peapy reve. Ko'ẽ nhavõ tema 'rã peme'ẽ.

14 Ha'e va'e reve guarã ma ko'ẽ nhavõ perekó katu avi 'rã mba'emo aju guigua SENHOR pe peme'ẽ va'erã. Mboapy litros 'rã perekó katu, azeite peteĩ litro raxa'i reve, trigo reve omoapomoa aguã. Ha'e

va'e ayvu ma ko'ẽ nhavõ 'rã pejapo raka'e rã peve guarã.

15 Ha'e rami ae ko'ẽ nhavõ jepi 'rã pereko katu vexa'i ra'y, mba'emo aju guigua ha'e azeite, oapy reve ome'ẽ mbyrã.

16 Po rami ijayvu SENHOR Nhanderuete:

— Amongue py huvixave peteĩ yvy oguerekó va'e ome'ẽ 'rã gua'y kuery pe. Ha'e ramo ta'y kuery mba'e ae 'rã opyta, raka'e rã peve guarã.

17 Ha'e rã guembiguai kuery pe ri yvy ome'ẽ ramo imba'e opyta 'rã ma'etõ jubileu 'epy va'e oiko peve'i. Ha'e ramo huvixave pe ae ju 'rã opyta, mba'eta ta'y kuery mba'erã ae.

18 Huvixave ma neĩ ruxã'i ma voi ndogueraai 'rã guembiguai kuery pegua oĩ va'e, ndoipe'ai 'rã guive ijyvy gui. Oyvy gui ae 'rã ome'ẽ gua'y kuery pe, xevyguia kuery peteĩ-teĩ ijyvy gui ndoipe'aai aguã — he'i.

19 Ha'e va'e rire ava xereraa va'e ma oikeaty yke katy okẽ oĩ va'e rupi ju xereraa. Kuaray ijapu'a'ia katy xereraa sacerdote kuery pegua opy ja'o'i iky'a e'ŷ va'e py. Ha'e vy ijapy kuaray oikea katy oĩ va'e re oexa uka peteĩ henda.

20 Ha'e vy aipoe'i xevy:

— Kova'e henda py ma sacerdote kuery ombojy 'rã mba'emo omboekovia aguã regua ome'ẽ mbyre, jejavya regua ha'e mba'emo aju guigua guive, oka katy amboae henda py heta va'e kuery ikuai py ogueraa e'ŷ aguã, heta va'e kuery iky'a e'ŷ va'e rami rive opyta e'ŷ aguã — he'i.

21 Ha'e gui ma oka katy oguy oĩ va'e py ju xereraa, irundy henda py oguy apy ikuai va'e rupi. Ha'e gui ijapy oĩ va'e py oguy mboae aexa avi.

²² Mba'eta oguy apy ikuai va'e re oguy kyrīve'i va'e ju oĩ, vinte metros ipuku-a ha'e quinze ipya va'e. Ha'e va'e oguy irundyve va'e ma joo rami ae tuvixa.

²³ Ha'e gui oguy ikuai va'e nhavõ rupi oĩ ikora, irundyve rupi. Kora yvy'iry ha'e javi rupi ikuai tata rupa.

²⁴ Ha'e ramo xevy pe aipoe'i:

— Koropi ma templo re opena va'e kueryombojy 'rã heta va'e kuery mba'emo ome'ẽ va'ekue.

47

Yy mba'emo ky'a'oarã oxyry va'e re ijayvuague

¹ Ha'e va'e rire ma teĩgue ju xereraa templo rokẽ py. Ha'e py aexa templo rokẽ guy rupi yy oẽ oiny rã. Kuaray oua katy oxyry. Mba'eta templo ma kuaray oua katy ae ojepe'a oiny. Ha'e gui yy ma iguy oiporu kuaa regua gui oẽ ouvy, altar regua kuaray puku-a katy gui.*

² Ha'e gui kuaray ijapu'a'ia katy okẽ ojepe'a va'e py ju xereraa, ha'e vy oka katy xererojere heravy, kuaray oua katy okẽ oĩ va'e peve. Aexa rã yy oxyry oiny oiporu kuaa regua rupi.

³ Ha'e gui ava va'e ma kuaray oua katy ju oẽ ovvy, opo py ixã mba'emo a'ãarã oguerekere reve. Ha'e vy quinhentos metros oa'ãa py xemboaxa yy rupi. Ha'e rã yy ovaẽ ouvy xepy nhu'ã peve.

⁴ Ha'e vy quinhentos metros ju oa'ãvea py ma teĩgue ju xemboaxa yy rupi. Ha'e ramo xerenapy'ã peve yy ovaẽ. Ha'e gui quinhentos metros ju oa'ãa py ma yy rupi xemboaxa rã xeku'a peve ovaẽ.

* **47:1** Apocalipse 22.1-2

5 Ha'e gui quinhentos metros ju oa'āa py ma yakāete ma oxyry, aaxa aguā nda'evei va'e, mba'eta yakā ma typy raxa ja'ytā reve jaaxa aguā ha'eve va'e, avave rei oaxaa va'erā nunga e'ŷ.

6 Ha'e gui aipoe'i xevy:

— Ava ra'y, rexā pa ha'e nunga? — he'i vyve yakā rembe peve ju xereraa.

7 Ha'e py avaē ju ma vy yakā rembe rupi heta aexa yvyra, jovaive rupi ikuai va'e.

8 Ha'e vy aipoe'i xevy:

— Kova'e yy ma kuaray oua katy oẽ vy oxyry 'rā ovv yvy joja reia rupi, ha'e gui Ye'ē Manoa 'epy va'e py 'rā ovaē. Ha'e ramo yy ha'e py voi iporā rei ju 'rā.

9 Kova'e yakā oxyry oinya rupi rei ma temimoingo kuery omyī va'e heta ete ikuai, pira voi. Mamo rā rei yy ovaēa py ma ye'ē rupi teī yy porā ete 'rā opyta. Yakā oaxaa rupi ma opa marāgua ikuai.

10 Hembe rupi ma pira mbo'aa kuery ikuai. En-Gedi guive En-Eglaim peve oī 'rā pira mbo'aa omomboa aguā. Pira peteī-teī regua ikuai va'e ma ye'ē tuvixa va'e py rami heta ete.

11 Ha'e rā yapo jaxuru reia rupi ma yy na'iporāi 'rā, jukyrā rive opyta.

12 Yakā rembe jovaive rupi ma yvyra ikuai. Opa marāgua hi'a va'e ikuai, ja'u va'erā meme. Hogue na'ixorī 'rā, ndai'a e'ŷi 'rā guive. Jaxy nhavō 'rā hi'a, oo iky'a e'ŷi va'e gui yy oẽ rire. Hi'a ma ja'u va'erā, ha'e rā hogue ma moā meme.

Israelyvy apy re ijayvuague

13 Ha'e gui po rami SENHOR Nhanderuete ijayvu:

— Po rami 'rã yvy pemboja'o Israel kuery regua doze ikuai va'e peguarã. José kuery ma mokoï henda py 'rã ojopy.*

¹⁴ Peteĩ-teĩ regua pe pemboja'o 'rã joo rami guarã. Mba'eta xepo aypi reve aura ae ma karamboae peneramoï kuery pe ame'ẽ aguã. Ha'e rami rire pendevy pe ju kova'e yvy ome'ẽa 'rã.

¹⁵ — Po rami 'rã oĩ pendeyvy apy. Kuaray ijapu'a'ia katy rupi oo 'rã yakã guaxu guive Het-lom tetã via rupi Zedade py nhavãea peve.

¹⁶ Ha'e gui ma Hamate rupi, Berota, Sibraim tetã (ha'e va'e ma Damasco ha'e Hamate mbyte oĩ va'e), Hazer-Haticom tetã Haurã yvy apy katy'i oĩ va'e rupi voi oo.

¹⁷ Ha'e rami py ye'ẽ guive Hazar-Enom peve 'rã oo, Damasco tetã katy'i peve. Ha'e gui kuaray ijapu'a'ia katyve optyta 'rã Hamate yvy. Ha'e rami 'rã optyta yvy apy kuaray ijapu'a'ia katy rupi oo va'e.

¹⁸ Ha'e gui kuaray oua katy rupi ma Haurã ha'e Damasco guive oo 'rã Gileade ha'e Israel yvy mbyte rupi, Jordão yakã rupi ae. Ha'e gui kuaray ijapu'a'ia katy oĩ va'e guive ye'ẽ kuaray oua katygua peve 'rã pea'ã.

¹⁹ Kuaray puku-a katy rupi ma Tamar guive 'rã oo Meribá-Cades regua yy peve, ha'e yakã Egito katy'i oĩ va'e guive ye'ẽ tuvixa va'e peve. Ha'e rami 'rã yvy apy kuaray puku-a katygua oĩ.

²⁰ Ha'e rã yvy apy kuaray oikea katygua ma ye'ẽ

* ^{47:13} José ma mokoï ta'y raka'e, Efraim ha'e Manassés, ha'e José pe ome'ẽa ta'y jypyguia pegua (1 Crônicas 5.1). Ha'e nunga rupi guyvy kuery gui ojopyve, mokoï henda py.

tuvixa va'e guive Hamate tetā py nhavāea peve.
Ha'e rami 'rā kuaray oikea katyguia oī.

²¹ — Ha'e rami py pemboja'opa 'rā yvy peē kuery peguarā, Israel regua ikuai va'e peteī-teī pe.

²² Xortea pexaa rupi 'rā peme'ẽ peē kuery pe ae ha'e amboae regua penembyte ikuai va'e ta'y va'e kuery pe. Pendevy rā ha'e kuery Israel kuery mbyte ikuai 'rā ha'e pygua ae rami avi. Peē kuery reve avi ojopy 'rā oyvyrā Israel regua ikuai va'e mbyte rupi.

²³ Amboae regua kuery mamo rā ikuiaia py ae 'rā peme'ẽ ijayvyrā — he'i SENHOR Nhanderuete.

48

Sete regua ha'e sacerdote kuery yvyrā re ijayvuague

¹ — Po rami ma Israel regua rery oī. Dā regua yvy apy ma kuaray ijapu'a'ia katy guive oo 'rā Hetlom rupi Hamate yvy re nhavaēa ha'e Hazar-Enom peve, ha'e gui Damasco yvy apy kuaray ijapu'a'ia katyguia rupi Hamate peve, kuaray oua katy guive oikea katy peve.

² Ha'e gui Dā yvy re ma Aser yvy ju 'rā oje'a, kuaray oua katy guive oikea katy peve.

³ Ha'e gui Aser yvy re ma Naftali yvy ju 'rā oje'a, kuaray oua katy guive oikea katy peve.

⁴ Ha'e gui Naftali yvy re ma Manassés yvy ju 'rā oje'a, kuaray oua katy guive oikea katy peve.

⁵ Ha'e gui Manassés yvy re ma Efraim yvy ju 'rā oje'a, kuaray oua katy guive oikea katy peve.

⁶ Ha'e gui Efraim yvy re ma Rúben yvy ju 'rā oje'a, kuaray oua katy guive oikea katy peve.

⁷ Ha'e gui Rúben yvy re ma Judá yvy ju 'rã oje'a, kuaray oua katy guive oikea katy peve.

⁸ Ha'e gui Judá yvy re ma oje'a 'rã yvy iky'a e'ŷ va'e pemboja'o va'erã, kuaray oua katy guive oikea katy peve. Israel regua yvy rami avi 'rã doze quilômetros raxa'i ipya ha'e ipuku-a, kuaray oua katy guive oikea katy peve. Mbyte py oĩ 'rã oo iky'a e'ŷ va'e.

⁹ SENHOR peguarã yvy pemboja'o va'erã puku-a ma doze quilômetros raxa'i, ha'e rã ipya ma cinco.

¹⁰ Ha'e va'e yvy sacerdote kuery pegua iky'a e'ŷ va'e puku-a ma doze quilômetros raxa'i 'rã kuaray ijapu'a'ia ha'e ipuku-a katy rupi, ha'e rã ipya ma cinco quilômetros 'rã kuaray oikea ha'e oua katy rupi. Mbyte py oĩ 'rã SENHOR pegua oo iky'a e'ŷ va'e.

¹¹ Ha'e va'e yvy opyta 'rã Zadoque ramymimo kuery sacerdote-rã oiky'a'o pyre peguarã, mba'eta ha'e kuery ma ojapo 'rã va'ekue ojapo ete raka'e, Israel kuery mboae opa marã rei ikuai teĩ, levita kuery eteve voi.

¹² Ha'e va'e yvy ma yvy iky'a e'ŷ va'e mbyte py oĩ 'rã iky'a e'ŷ ete va'e, ha'e oje'a 'rã levita kuery yvy re.

Levita kuery yvyrã re ijayvuague

¹³ — Ha'e gui levita kuery yvy ma sacerdote kuery yvy re oje'a 'rã. Ipuku-a ma doze quilômetros raxa'i, ha'e rã ipya ma cinco. Ha'e rami 'rãe ipuku-a ha'e ipya.

¹⁴ Ha'e kuery ma neĩ peteĩve henda py novendei 'rã, nomboekoviai, neĩ yvy porãa nomboaxai 'rã amboae kuery peguarã, SENHOR pe iky'a e'ŷ va'e ramo.

Tetā oĩ aguã re ijayvuague

15 — Ha'e gui yvy rembyrekue dois quilômetros raxa'i ipya ha'e doze raxa'i ipuku-a va'e ma opyta 'rã tetã pygua kuery ikuai aguã, tetã yvýry rupi guarã. Ha'e rã tetã ma mbyte py'rã opyta.

16 Po rami 'rã tuvixaa oĩ: dois quilômetros raxa'i 'rã oo kuaray ijapu'a'ia katy, ipuku-a katy, oua katy ha'e oikea katy.

17 Ha'e rã tetã yvýry rupigua ma cento e vinte cinco metros 'rã oo kuaray ijapu'a'ia katy, ipuku-a katy, oua katy ha'e oikea katy.

18 Ha'e gui yvy iky'a e'ŷ va'e re oje'a va'e rembyrekue ma cinco quilômetros peve 'rã oo kuaray oua katy ha'e oikea katy, yvy iky'a e'ŷ va'e apy peve. Ha'e va'e rupi mba'emo aju oiko va'e opyta 'rã tetã py ombo'epo va'e kuery peguarã.

19 Tetã py ombo'epo va'e kuery ae 'rã oma'etŷ okuapy ha'e py, Israel kuery ha'e javi regua.

20 Ha'e va'e yvy ma doze quilômetros raxa'i jovajovaive re, yvy iky'a e'ŷ va'e ha'e tetã yvýry rupigua reve.

Huvixave yvy re ijayvuague

21 — Yvy iky'a e'ŷ va'e ha'e tetã yvýry rupigua rembyrekue ma huvixave pe 'rã opyta. Huvixave pegua ma yvy iky'a e'ŷ va'e doze quilômetros raxa'i ipya va'e regua kuaray oua katy ha'e oikea katy oo, Israel regua kuery yvy ooa rami avi. Ha'e va'e mbyte py 'rã oĩ yvy iky'a e'ŷ va'e ha'e henda iky'a e'ŷ va'e templo regua.

22 Ha'e rami vy Judá ha'e Benjamim regua yvy mbyte oĩ va'e ma huvixave peguarã 'rã opyta,

mbyte py levita kuery pegua ha'e tetā oĩ va'e reve'ŷ vy.

Peteĩ nhiruĩ regua kuery pegua yvy re ju ijayvuague

²³ — Ha'e gui Israel regua kuery mboae pegua yvy ju peikuaa aguã, Benjamim kuery yvy ma kuaray oua katy guive oikea katy peve 'rã oo.

²⁴ Ha'e gui Benjamim yvy re ma Simeão yvy ju 'rã oje'a, kuaray oua katy guive oikea katy peve.

²⁵ Ha'e gui Simeão yvy re ma Issacar yvy ju 'rã oje'a, kuaray oua katy guive oikea katy peve.

²⁶ Ha'e gui Issacar yvy re ma Zebulom yvy ju 'rã oje'a, kuaray oua katy guive oikea katy peve.

²⁷ Ha'e gui Zebulom yvy re ma Gade yvy ju 'rã oje'a, kuaray oua katy guive oikea katy peve.

²⁸ Ha'e vy Gade yvy apy ma kuaray puku-a katy rupi oo 'rã Tamar guive Meribá-Cades regua yy ituia peve, ha'e Egito katy'i yakã oĩ va'e pukukue rupi ye'ẽ tuvixave va'e peve ju.

²⁹ Ha'e rami ae 'rã itui yvy xortea pexaa rupi Israel regua kuery pe pemboja'o va'erã, peteĩ-teĩ regua ikuai rami vy — he'i SENHOR Nhanderuete.

Tetā kora rokẽ re ijayvuague

³⁰ — Ha'e gui tetā kora rokẽ ma po rami 'rã opyta: Kuaray ijapu'a'ia katyguia dois quilômetros raxa'i oo va'e re ma

³¹ mboapy okẽ 'rã ikuai: Rúben rokẽ, Judá ha'e Levi rokẽ, mba'eta tetā rokẽ ikuai va'e ma Israel kuery rery rupi 'rã omboerya.

³² Ha'e gui kuaray oua katyguia dois quilômetros raxa'i oo va'e re ma mboapy okẽ ju 'rã ikuai, José, Benjamim ha'e Dã rokẽ.

³³ Kuaray puku-a katygua dois quilômetros raxa'i oo va'e re ma mboapy okẽ ju 'rã ikuai, Simeão, Issacar ha'e Zebulom rokẽ.

³⁴ Ha'e gui kuaray oikea katygua dois quilômetros raxa'i oo va'e re ma mboapy okẽ ju 'rã ikuai, Gade, Aser ha'e Naftali rokẽ.

³⁵ Tetã ojerea ha'e javi vy ma nove quilômetros. Ha'e va'e ára guive tetã omboerya 'rã "Ha'e py SENHOR oĩ" 'ea.*

* **48:35** Apocalipse 21.12-13

Nhanderuete ayvu iky'a e'ŷ va'e New Testament in Guaraní, Mbyá

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mbyá Guaraní (Guaraní, Mbyá)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 853110565X

The New Testament

in Guaraní, Mbyá

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

3309fa3b-7590-5ae9-b829-5df4ddfbf957